

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
	I Ανακοινώσεις	
	Επιτροπή	
2001/C 37/01	Ισοτιμίες του ευρώ	1
2001/C 37/02	Διοικητική Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την Κοινωνική Ασφάλιση των διακινουμένων εργαζομένων — Τιμή μετατροπής των νομισμάτων κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2615/79 του Συμβουλίου	2
2001/C 37/03	Κοινοτικό πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος	3
2001/C 37/04	Κρατικές ενισχύσεις — Πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά το μέτρο C 65/2000 (ex N 679/2000) — Γαλλία — Ενισχύσεις για την έναρξη της εκτέλεσης γραμμών θαλασσίων μεταφορών μικρών αποστάσεων ⁽¹⁾	16
2001/C 37/05	Κρατική ενίσχυση — Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, σχετικά με την ενίσχυση C 53/2000 (πρώην NN 38/2000) — Mines et Potasses d'Alsace (MDPA) ⁽¹⁾	22
2001/C 37/06	Κρατική ενίσχυση — Πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ενίσχυση C 55/2000 (πρώην NN 5/2000) — Γερμανία, βοήθεια υπέρ της Mesacon Messelektronik GmbH, Dresden ⁽¹⁾	29
2001/C 37/07	Κρατικές ενισχύσεις — Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ, σχετικά με τρία μη κοινοποιηθέντα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων C 58/2000 (ex NN 81/2000): Φορολογικές ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικής απαλλαγής εταιρειών για ορισμένες νεοοσταθείσες επιχειρήσεις στην επαρχία Αλανα (Ισπανία): C 59/2000 (ex NN 82/2000): Φορολογικές ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικής απαλλαγής εταιρειών για ορισμένες νεοοσταθείσες επιχειρήσεις στην επαρχία Γουίρτζσοα (Ισπανία): C 60/2000 (ex NN 83/2000): Φορολογικές ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικής απαλλαγής εταιρειών για ορισμένες νεοοσταθείσες επιχειρήσεις στην επαρχία Βίζκαγια (Ισπανία) ⁽¹⁾	38
2001/C 37/08	Κρατική ενίσχυση — Πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ενίσχυση C 57/2000 (πρώην NN 157/99) υπέρ της Valmont Nederland BV (πρώην Nolte), Ολλανδία ⁽¹⁾	44

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα (συνέχεια)	Σελίδα
2001/C 37/09	Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ — Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση (1)	48
2001/C 37/10	Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.2277 — Degussa-Hüls/SKW Trostberg/Laporte) (1)	51
2001/C 37/11	Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.2294 — Etex Group/Glynwed Pipe Systems) (1)	52
2001/C 37/12	Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.2280 — BASF/Bertschi/Hoyer/VTGL/JV) — Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία (1)	53
2001/C 37/13	Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.2324 — Sanmina Corporation/AB Segerström & Svensson) — Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία (1)	54

II Προπαρασκευαστικές πράξεις

.....

III Πληροφορίες

Επιτροπή

2001/C 37/14	Πρόσκληση υποβολής προτάσεων — Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Στήριξη κέντρων αποκατάστασης για θύματα βασανιστηρίων	55
--------------	--	----

---

(1) Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

I

(Ανακοινώσεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ισοτιμίες του ευρώ ⁽¹⁾

2 Φεβρουαρίου 2001

(2001/C 37/01)

1 ευρώ	=	7,4624	κορόνες Δανίας
	=	8,914	κορόνες Σουηδίας
	=	0,6364	λίρες Αγγλίας
	=	0,9407	δολάρια ΗΠΑ
	=	1,4046	δολάρια Καναδά
	=	108,43	γιεν
	=	1,5377	φράγκα Ελβετίας
	=	8,205	κορόνες Νορβηγίας
	=	79,65	κορόνες Ισλανδίας ⁽²⁾
	=	1,6959	δολάρια Αυστραλίας
	=	2,0895	δολάρια Νέας Ζηλανδίας
	=	7,2763	ραντ Νοτίου Αφρικής ⁽²⁾

⁽¹⁾ Πηγή: Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

⁽²⁾ Πηγή: Επιτροπή.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

**Τιμή μετατροπής των νομισμάτων κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2615/79 του Συμβουλίου
(2001/C 37/02)**

Άρθρο 107 παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72

Περίοδος αναφοράς: Ιανουαρίου 2001

Περίοδος εφαρμογής: Απριλίου, Μαΐου και Ιουνίου 2001

	EUR	DKK	GBP	NOK	SEK	ISK	CHF
EUR	—	7,46415	0,634800	8,23552	8,90555	79,8559	1,52909
DKK	0,133974	—	0,0850465	1,10334	1,19311	10,69859	0,204858
GBP	1,57530	11,7583	—	12,9734	14,0289	125,797	2,40878
NOK	0,121425	0,906336	0,0770807	—	1,08136	9,69652	0,185670
SEK	0,112290	0,838147	0,0712814	0,924763	—	8,96699	0,171701
ISK	0,0125226	0,093470	0,00794932	0,103130	0,111520	—	0,0191481
CHF	0,653983	4,88143	0,415149	5,38589	5,82408	52,2244	—

1. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2615/79 του Συμβουλίου ορίζει ότι η τιμή μετατροπής σε εθνικό νόμισμα ποσών εκφραζομένων σε άλλο εθνικό νόμισμα είναι η τιμή που υπολογίζεται από την Επιτροπή και βασίζεται στο μηνιαίο μέσο όρο, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς που καθορίζεται στην παράγραφο 2, των τιμών συναλλάγματος των νομισμάτων αυτών, οι οποίες ανακοινώνονται από την Επιτροπή για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος.

2. Η περίοδος αναφοράς είναι:

- ο μήνας Ιανουάριος για τις τιμές μετατροπής προς εφαρμογή από την 1η του επομένου Απριλίου,
- ο μήνας Απρίλιος για τις τιμές μετατροπής προς εφαρμογή από την 1η του επομένου Ιουλίου,
- ο μήνας Ιούλιος για τις τιμές μετατροπής προς εφαρμογή από την 1η του επομένου Οκτωβρίου,
- ο μήνας Οκτώβριος για τις τιμές μετατροπής προς εφαρμογή από την 1η του επομένου Ιανουαρίου.

Οι τιμές μετατροπής των νομισμάτων θα δημοσιευθούν στη δεύτερη *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* (σειρά «C») των μηνών Φεβρουαρίου, Μαΐου, Αυγούστου και Νοεμβρίου.

Κοινοτικό πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος

(2001/C 37/03)

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η Επιτροπή θέσπισε το 1994 τους κοινοτικούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος ⁽¹⁾, του οποίου η ισχύς έληγε στις 31 Δεκεμβρίου 1999. Σύμφωνα με το σημείο 4.3, η Επιτροπή επανεξέτασε το εν λόγω πλαίσιο το 1996 και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν χρειαζόταν να επιφέρει τροποποιήσεις πριν από την λήξη της ισχύος του. Στις 22 Δεκεμβρίου 1999, η Επιτροπή αποφάσισε να παρατείνει την ισχύ του πλαισίου αυτού μέχρι τις 30 Ιουνίου 2000 ⁽²⁾. Στις 28 Ιουνίου 2000, η Επιτροπή αποφάσισε να παρατείνει την ισχύ του πλαισίου αυτού μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000 ⁽³⁾.
2. Μετά τη θέσπιση των κανόνων αυτών το 1994, οι δράσεις στον τομέα του περιβάλλοντος σημειώνουν ταχεία εξέλιξη, όχι μόνο χάρη στις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται από τα κράτη μέλη και την Κοινότητα, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, ιδίως μετά τη σύναψη του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Οι παρεμβάσεις των κρατών μελών είναι, για παράδειγμα, περισσότερες στον τομέα της ενέργειας και λαμβάνουν διάφορες μορφές οι οποίες μέχρι σήμερα είχαν ελάχιστα χρησιμοποιηθεί, ιδίως φορολογικές εκπτώσεις ή απαλλαγές. Επίσης, τείνουν να δημιουργηθούν νέες μορφές λειτουργικών ενισχύσεων. Κατά συνέπεια, είναι αναγκαία η θέσπιση ενός νέου πλαισίου, ώστε τα κράτη μέλη και οι επιχειρήσεις να γνωρίζουν τα κριτήρια που θα εφαρμόζει η Επιτροπή για να κρίνει κατά πόσον οι ενισχύσεις που προτίθενται να χορηγήσουν τα κράτη μέλη συμβιβάζονται ή όχι με την κοινή αγορά.
3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 της συνθήκης ΕΚ, η πολιτική που ακολουθεί η Επιτροπή για τον έλεγχο των ενισχύσεων στον τομέα του περιβάλλοντος πρέπει να χαρακτηρίζεται λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής, ιδίως όσον αφορά την προώθηση μιας βιώσιμης ανάπτυξης. Συνεπώς, η πολιτική ανταγωνισμού και η πολιτική περιβάλλοντος δεν βρίσκονται σε ανταγωνιστική σχέση μεταξύ τους αλλά οι απαιτήσεις της προστασίας του περιβάλλοντος πρέπει να ενσωματώνονται στον ορισμό και την εφαρμογή της πολιτικής ανταγωνισμού, προκειμένου ιδίως να προωθηθεί μία βιώσιμη ανάπτυξη ⁽⁴⁾.
4. Ωστόσο, το γεγονός ότι λαμβάνονται μακροπρόθεσμα υπόψη οι περιβαλλοντικές επιταγές δεν σημαίνει ότι μπορεί να επιτραπεί κάθε ενίσχυση. Πρέπει για το σκοπό αυτό να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις των ενισχύσεων όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη και την πλήρη εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίων πληρώνει». Ορισμένες ενισχύσεις υπάγονται αναμφισβήτητα σ' αυτή την κατηγορία, ιδιαίτερα καθόσον επιτρέπουν την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος, χωρίς να είναι αντίθετες με την εσωτερική του κόστους. Αντίθετα, ορισμένες ενισχύσεις, εκτός από τις αρνητικές συνέπειές τους στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και

στον ανταγωνισμό, μπορεί να είναι αντίθετες προς την αρχή «ο ρυπαίων πληρώνει» και να συνιστούν τροχοπέδη για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, για ορισμένες ενισχύσεις που έχουν ως αποκλειστικό προορισμό να υποβοηθήσουν τη προσαρμογή σε νέα κοινοτικά υποχρεωτικά πρότυπα.

5. Στο παρόν πλαίσιο, επομένως, η ανάλυση της Επιτροπής συνίσταται στο να προσδιοριστεί κατά πόσον και υπό ποιους όρους οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να θεωρηθούν αναγκαίες για την εξασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς να έχουν δυσανάλογες επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και την οικονομική ανάπτυξη. Στην ανάλυση αυτή πρέπει να ληφθούν υπόψη τα διδάγματα που προέκυψαν από την εφαρμογή του πλαισίου του 1994 και οι αλλαγές που επήλθαν από τότε στην περιβαλλοντική πολιτική.

B. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

6. Έννοια της προστασίας του περιβάλλοντος: Σύμφωνα με το παρόν πλαίσιο, η Επιτροπή θεωρεί ως προστασία του περιβάλλοντος κάθε ενέργεια που αποσκοπεί στην αποκατάσταση ή την πρόληψη βλαβών στο φυσικό περιβάλλον ή τους φυσικούς πόρους, ή στην ενθάρρυνση της ορθολογικής χρησιμοποίησης των πόρων αυτών.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δράσεις υπέρ της εξοικονόμησης ενέργειας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελούν επίσης δράσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος. Ως δράσεις υπέρ της εξοικονόμησης ενέργειας, θεωρούνται κυρίως οι δράσεις που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να περιορίσουν την κατανάλωση της ενέργειας που χρησιμοποιούν στον κύκλο της παραγωγής τους. Ο σχεδιασμός και η κατασκευή μηχανημάτων ή μέσων μεταφοράς που έχουν λιγότερη κατανάλωση φυσικών πόρων, δεν καλύπτονται από το παρόν πλαίσιο. Τα μέτρα που λαμβάνονται μέσα σε εργοστάσια ή άλλες εγκαταστάσεις παραγωγής και έχουν ως στόχο την αύξηση της ασφάλειας ή της υγιεινής είναι σημαντικά και μπορούν ενδεχομένως να θεωρηθούν επιλέξιμα για ορισμένες ενισχύσεις, αλλά δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο αυτό.

Έννοια της εσωτερικής των δαπανών: Στο παρόν έγγραφο, ως εσωτερική των δαπανών θα πρέπει να νοηθεί η ανάγκη να συμπεριλαμβάνουν οι επιχειρήσεις στις δαπάνες παραγωγής τους, το σύνολο των δαπανών που συνδέονται με την προστασία του περιβάλλοντος.

Αρχή «ο ρυπαίων πληρώνει»: Αρχή σύμφωνα με την οποία οι δαπάνες για την καταπολέμηση της ρύπανσης πρέπει να καταλογίζονται στους ρυπαίνοντες που τις προκαλούν.

Ρυπαίων: Ο ρυπαίων είναι εκείνος που υποβαθμίζει άμεσα ή έμμεσα το περιβάλλον ή δημιουργεί συνθήκες που καταλήγουν στην υποβάθμισή του ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ C 72 της 10.03.1994, σ. 3.

⁽²⁾ ΕΕ C 14 της 19.01.2000, σ. 8.

⁽³⁾ ΕΕ C 184 της 01.07.2000, σ. 25.

⁽⁴⁾ Η βούληση της Επιτροπής να εξασφαλίσει την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής πολιτικής στις άλλες πολιτικές υπενθυμίζεται επίσης στην «Έκθεση της Κολωνίας σχετικά με την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων» της 26ης Μαΐου 1999, καθώς και στην έκθεσή της προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι σχετικά με την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών προβληματισμών και της βιώσιμης ανάπτυξης στις άλλες πολιτικές [SEC(1999) 1941], τελικό.

⁽⁵⁾ Σύσταση του Συμβουλίου της 3ης Μαρτίου 1975 περί καταλογισμού του κόστους και παρέμβασης των δημόσιων αρχών στον τομέα του περιβάλλοντος. ΕΕ L 194 της 25.7.1975, σ. 1.

Τιμολόγηση με βάση το κόστος: έννοια σύμφωνα με την οποία στις τιμές των εμπορευμάτων ή των υπηρεσιών ενσωματώνονται οι εξωτερικές δαπάνες που συνδέονται με τις αρνητικές επιπτώσεις που έχει η παραγωγή τους και η εμπορία τους για το περιβάλλον.

Κοινοτικό πρότυπο: υποχρεωτικό κοινοτικό πρότυπο που καθορίζει τα επίπεδα που πρέπει να επιτευχθούν όσον αφορά το περιβάλλον, καθώς και την υποχρέωση, κατ' εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, χρησιμοποίησης του καλύτερου διαθέσιμου τεχνικού μέσου που δεν συνεπάγεται υπερβολικές δαπάνες (βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, best available techniques, BAT) ⁽⁶⁾.

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: οι μη ορυκτές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: αιολική, ηλιακή, γεωθερμική, κυματική, παλιρροϊκή ενέργεια, υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις δυναμικού κάτω των 10 MW και βιομάζα, ήτοι τα προϊόντα της γεωργίας και της δασοκομίας, τα φυτικά απόβλητα που προέρχονται από τη γεωργία, τη δασοκομία και τη βιομηχανία τροφίμων, τα ακατέργαστα απόβλητα ξυλείας και φελλού ⁽⁷⁾.

Ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν αποκλειστικά ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και το τμήμα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε βριδικές εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν τις κλασσικές πηγές ενέργειας, ιδίως για βοηθητικούς σκοπούς ⁽⁸⁾.

Περιβαλλοντικός φόρος: μια εισφορά θεωρείται περιβαλλοντική όταν η φορολογητέα βάση της έχει σαφώς αρνητική επίδραση επί του περιβάλλοντος. Μια εισφορά θα μπορούσε ωστόσο να χαρακτηριστεί ως περιβαλλοντική εάν η επίδρασή της επί του περιβάλλοντος είναι λιγότερο σαφής, αλλά παρόλα αυτά αναμφισβήτητη αισθητή. Σε γενικές γραμμές, εναπόκειται στο κράτος μέλος να αποδείξει την εκτιμώμενη περιβαλλοντική επίδραση της εισφοράς που επιβάλλει [. . .]. ⁽⁹⁾.

⁽⁶⁾ Η έννοια των «βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών» (BAT) εισήχθη στην κοινοτική νομοθεσία από την οδηγία 76/464/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τη ρύπανση που προκαλείται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες που εκχέονται στο υδάτινο περιβάλλον της Κοινότητας, και επαναλαμβάνεται, ελαφρά τροποποιημένη, στην οδηγία 84/360/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Η οδηγία 96/61/ΕΟΚ σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (οδηγία «IPPC») αναπτύσσει και επιβεβαιώνει την εν λόγω έννοια. Το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας «IPPC» καλύπτει τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις με υψηλό δυναμικό ρύπανσης. Όσον αφορά τις νέες εγκαταστάσεις ή τις συνολικές τροποποιήσεις ήδη υπάρχουσας εγκατάστασης, η οδηγία ισχύει από τον Νοέμβριο του 1999. Οι ήδη υπάρχουσες εγκαταστάσεις πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες της οδηγίας «IPPC» πριν τον Οκτώβριο του 2007. Μέχρι την εν λόγω ημερομηνία παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις σχετικά με την έννοια των BAT των δύο προαναφερθεισών οδηγιών. Κατά γενικό κανόνα, τα συγκεκριμένα πρότυπα, δηλ. τα όρια εκπομπής ή κατανάλωσης βάσει της χρησιμοποίησης των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών δεν καθορίζονται από την Κοινότητα αλλά από τις εθνικές αρχές.

⁽⁷⁾ Ο ορισμός αυτός περιλαμβάνεται στην πρόταση της Επιτροπής για οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ C 311 της 31.10.2000, σ. 320). Όταν η εν λόγω οδηγία εγκριθεί από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η Επιτροπή θα εφαρμόσει τον ορισμό που περιλαμβάνεται στο τελικό κείμενο.

⁽⁸⁾ Ίδιες παρατηρήσεις με την υποσημείωση 7.

⁽⁹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Περιβαλλοντικοί φόροι και επιβαρύνσεις στην ενιαία αγορά» COM(97) 9 τελικό της 26ης Μαρτίου 1997.

7. **Πεδίο εφαρμογής:** το παρόν πλαίσιο εφαρμόζεται στις ενισχύσεις ⁽¹⁰⁾ που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος σε όλους τους τομείς που διέπει η συνθήκη ΕΚ, περιλαμβανομένων και εκείνων που υπάγονται σε ειδικούς κοινοτικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (μεταποίηση χάλυβα ⁽¹¹⁾, ναυπηγικές εργασίες, αυτοκίνητα οχήματα, συνθετικές ίνες, μεταφορές και αλιεία), εκτός από τον τομέα που καλύπτεται από τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας ⁽¹²⁾. Οι διατάξεις του παρόντος πλαισίου εφαρμόζονται στους κλάδους της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2792/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1999 ⁽¹³⁾, για καθορισμό των λεπτομερών κανόνων και ρυθμίσεων σχετικά με την κοινοτική διαρθρωτική βοήθεια στον τομέα της αλιείας, και των κατευθυντήριων γραμμών για την εξέταση των κρατικών ενισχύσεων στον κλάδο της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ⁽¹⁴⁾. Οι κρατικές ενισχύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη στον τομέα του περιβάλλοντος εμπίπτουν στις διατάξεις του κοινοτικού πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη ⁽¹⁵⁾. Επίσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για δραστηριότητες κατάρτισης στον τομέα του περιβάλλοντος δεν έχουν κάποια ιδιαιτερότητα που να δικαιολογεί ειδική αντιμετώπιση. Η Επιτροπή, επομένως, θα εξετάζει τις ενισχύσεις αυτές σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής της 12ης Ιανουαρίου 2001 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση ⁽¹⁶⁾.

Δυνάμει του άρθρου 3 της απόφασης της Επιτροπής αριθ. 2496/96/ΕΚΑΧ της 18ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα ⁽¹⁷⁾ οι ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος στον τομέα σιδήρου και χάλυβα θα συνεχίσουν να εξετάζονται σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος όπως αυτοί δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα C 72 της 10ης Μαρτίου 1994, μέχρι την εκπνοή της συνθήκης ΕΚΑΧ.

Οι διατάξεις των εν λόγω κανόνων δεν ισχύουν όσον αφορά τα αποτυχόντα έξοδα, που θα αποτελέσουν το αντικείμενο ειδικού κειμένου ⁽¹⁸⁾. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι δυνάμει των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής της 12ης Ιανουαρίου 2001 για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ⁽¹⁹⁾ οι ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν τα 100 000 ευρώ και χορηγούνται για μία επιχείρηση σε διάσταση τριών ετών δεν υπόκεινται στις διατάξεις του άρθρου 87. Σε κάθε περίπτωση, οι εν λόγω διατάξεις δεν ισχύουν στους τομείς της γεωργίας, της αλιείας, των μεταφορών και στους τομείς που καλύπτονται από τη συνθήκη ΕΚΑΧ.

⁽¹⁰⁾ Το αντικείμενο του παρόντος πλαισίου δεν είναι να προσδιορίσει την έννοια της κρατικής ενίσχυσης. Η εν λόγω έννοια απορρέει από τις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 1, της συνθήκης και τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου.

⁽¹¹⁾ Εντός των ορίων των διατάξεων της τρίτης παραγράφου του παρόντος σημείου.

⁽¹²⁾ ΕΕ C 28 της 1.2.2000, σ. 2.

⁽¹³⁾ ΕΕ L 337 της 30.12.1999, σ. 10.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ C 100 της 23.7.1997, 12. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το παρόν πλαίσιο αφορά αποκλειστικά τις ενισχύσεις υπέρ του περιβάλλοντος, με την επιφύλαξη της εφαρμογής άλλων κοινοτικών διατάξεων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, εντός των ορίων των κανόνων σύρρευσης που αναφέρονται στο σημείο 72 του παρόντος πλαισίου.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ C 45 της 17.2.1996, σ. 5.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 20.

⁽¹⁷⁾ ΕΕ L 338 της 28.12.1996, σ. 42.

⁽¹⁸⁾ Ως αποτυχόντα έξοδα νοούνται τα έξοδα που οι επιχειρήσεις πρέπει να επωμισθούν λόγω υποχρεώσεων τις οποίες ανέλαβαν και δεν μπορούν πλέον να εκπληρώσουν λόγω της ελευθέρωσης του συγκεκριμένου τομέα.

⁽¹⁹⁾ ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30.

Γ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

8. Κατά τις δεκαετίες του 1970 και του 1980, η κοινοτική πολιτική για το περιβάλλον χαρακτηρίστηκε από μια κατά βάση επανορθωτική αντιμετώπιση των προβλημάτων. Το βάρος δινόταν κυρίως στην θέσπιση προτύπων που αφορούσαν τις κύριες πτυχές της πολιτικής περιβάλλοντος.
9. Με το πέμπτο κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον με τίτλο: «Προς μια βιώσιμη ανάπτυξη», που εγκρίθηκε το 1992 ⁽²⁰⁾, σημειώνεται μια ρήξη με την προσέγγιση αυτή. Τονίζεται η ανάγκη να ασκείται στο εξής μια μακροπρόθεσμη πολιτική με στόχο την προώθηση μιας βιώσιμης ανάπτυξης. Στόχος είναι να συμβιβαστεί, σε μακροπρόθεσμη βάση, η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας με τις επιταγές της προστασίας του περιβάλλοντος. Το άρθρο 6 της συνθήκης ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε από τη συνθήκη του Άμστερνταμ, ορίζει σαφώς ότι η κοινοτική δράση δεν πρέπει πλέον να περιορίζεται στην αντίδραση έναντι των περιβαλλοντικών προβλημάτων, αλλά οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να ενταχθούν στον καθορισμό και την εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών και δράσεων και να ενθαρρυνθεί η ενεργός συμμετοχή των κοινωνικοοικονομικών παραγόντων.
10. Το άρθρο 174 της συνθήκης προβλέπει επίσης ότι η πολιτική της Κοινότητας πρέπει να βασίζεται στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Οι δαπάνες που συνδέονται με την περιβαλλοντική προστασία πρέπει να βαρύνουν τις επιχειρήσεις όπως και οι άλλες δαπάνες παραγωγής. Για την άσκηση αυτής της πολιτικής, η Κοινότητα πρέπει να στηρίζεται σε μια σειρά πράξεων: τις κανονιστικές ρυθμίσεις, και ιδίως τη θέσπιση προτύπων, αλλά και τις εκούσιες συμφωνίες ή οικονομικά μέσα.
11. Η Επιτροπή κατάρτισε το 1996 μια έκθεση για την πρόοδο εφαρμογής του πέμπτου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον. Στην έκθεση αυτή διαπιστώνεται ότι η συνολική στρατηγική και οι στόχοι του πέμπτου προγράμματος εξακολουθούν να ισχύουν. Η ενσωμάτωση των ζητημάτων προστασίας του περιβάλλοντος και βιώσιμης ανάπτυξης στις άλλες κοινοτικές πολιτικές έχει αδιαμφισβήτητα προχωρήσει. Ωστόσο, αυτό που δεν έγινε είναι μια πραγματική αλλαγή στη στάση όλων των ενδιαφερομένων μερών: πολιτικών αρχών, επιχειρήσεων, πολιτών. Πρέπει να αναπτυχθεί η έννοια της κοινής ευθύνης για το περιβάλλον και να ευαισθητοποιηθεί κάθε πολίτης για τη σημασία των ζητημάτων αυτών.
12. Κατά το 1999, η Επιτροπή προέβη σε μία συνολική αξιολόγηση του πέμπτου προγράμματος δράσης. Στην έκθεση αυτή διαπιστώνεται ότι, παρόλο που χάρη στο πέμπτο πρόγραμμα ευαισθητοποιήθηκαν περισσότερο τα ενδιαφερόμενα μέρη, οι πολίτες και οι παράγοντες άλλων κλάδων σχετικά με την ανάγκη για ενεργό επιδίωξη των στόχων που σχετίζονται με το περιβάλλον, η πρόοδος που πραγματοποιήθηκε στην αλλαγή των οικονομικών τάσεων και των συμπεριφορών που είναι επιζήμιες για το περιβάλλον, ήταν συνολικά ανεπαρκής.
13. Η έκθεση επισημαίνει επίσης ότι είναι όλο και περισσότερο προφανές ότι οι ζημιές που προκαλούνται στο περιβάλλον έχουν ένα κόστος για την κοινωνία στο σύνολό της και ότι, αντίστροφα, η δράση υπέρ του περιβάλλοντος μπορεί να έχει θετικές συνέπειες για την οικονομική ανάπτυξη, την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα και ότι η αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και η πλήρης εσωτερικευση των περιβαλλοντικών δαπανών με την ανάληψή τους από τους ρυπαίνοντες εξακολουθούν να έχουν ουσιαστική σημασία ⁽²¹⁾.
14. Η πολιτική που ακολουθεί η Επιτροπή για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος πρέπει, ως εκ τούτου, να ανταποκρίνεται σε δυο απαιτήσεις:
- α) αφενός, να εξασφαλίζει την ανταγωνιστική λειτουργία των αγορών, προωθώντας παράλληλα την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων·
  - β) αφετέρου, να εξασφαλίζει την ενσωμάτωση των απαιτήσεων της προστασίας του περιβάλλοντος στον ορισμό και την εφαρμογή της πολιτικής ανταγωνισμού, ιδίως προκειμένου να προωθηθεί η βιώσιμη ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή πιστεύει ότι η «εσωτερικευση» των δαπανών αποτελεί στόχο προτεραιότητας. Η εν λόγω εσωτερικευση μπορεί να επιτευχθεί με διάφορους τρόπους, χρησιμοποιώντας για παράδειγμα τα μέσα δράσης που βασίζονται στους νόμους της αγοράς ή σε μια κανονιστική προσέγγιση, και συνιστούν τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία για την επίτευξη των στόχων που περιγράφονται ανωτέρω.
15. Η εσωτερικευση των δαπανών συμβάλλει στην τιμολόγηση με βάση το κόστος, δεδομένου ότι οι οικονομικοί παράγοντες αποφασίζουν για τη διάθεση των χρηματοδοτικών πόρων τους σε συνάρτηση με τις τιμές των αγαθών και υπηρεσιών που επιθυμούν να αγοράσουν. Η έκθεση για την πρόοδο εφαρμογής του πέμπτου κοινοτικού προγράμματος υπογραμμίζει ότι αυτή η τιμολόγηση με βάση το κόστος δεν έχει επιτευχθεί, δεδομένου ότι οι τιμές δεν ανταποκρίνονται στις οικολογικές δαπάνες. Αυτό έχει ως συνέπεια να περιορίζονται οι δυνατότητες ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με τα ζητήματα αυτά, και ευνοεί την υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων.
16. Η τιμολόγηση με βάση το κόστος σε όλα τα στάδια της οικονομικής διαδικασίας αποτελεί το καλύτερο μέσο ευαισθητοποίησης όλων των εμπλεκόμενων στο κόστος της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι κρατικές ενισχύσεις, εκτός από τις δυνητικά αρνητικές επιπτώσεις στις συναλλαγές και τον ανταγωνισμό, αντιβαίνουν κατά κανόνα στο στόχο αυτό της τιμολόγησης με βάση το κόστος, και επιτρέπουν σε ορισμένες επιχειρήσεις να περιορίζουν τεχνητά τις δαπάνες τους και να μην αποκαλύπτουν στους καταναλωτές το κόστος της περιβαλλοντικής προστασίας. Ως εκ τούτου, μακροπρόθεσμα, ορισμένες ενισχύσεις μπορεί να έρθουν σε αντίθεση με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης.
17. Σ' αυτή την κοινοτική πολιτική εντάσσεται και το κοινοτικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων που εξέδωσε η Επιτροπή το 1994. Γενικά, η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και η ανάγκη ανάληψης από τις επιχειρήσεις των δαπανών που συνδέονται με την περιβαλλοντική προστασία συνηγορούν κατ' αρχήν υπέρ της μη χορήγησης ενισχύσεων στις επιχειρήσεις.
18. Ωστόσο, το πλαίσιο ορίζει ότι μπορεί να δικαιολογηθεί η χορήγηση ενισχύσεων σε δύο περιπτώσεις:
- α) υπό ορισμένες ειδικές συνθήκες δεν είναι ακόμη δυνατή η εξ ολοκλήρου ανάληψη των δαπανών από τις επιχειρήσεις και ως εκ τούτου οι ενισχύσεις μπορεί να αποτελέσουν κίνητρο για να προσαρμοσθούν οι επιχειρήσεις στα πρότυπα αποτελώντας έτσι «προσωρινή εναλλακτική λύση»·

⁽²⁰⁾ ΕΕ C 138 της 17.5.1993, σ. 1.

⁽²¹⁾ Το περιβάλλον της Ευρώπης: ποιες θα είναι οι μελλοντικές κατευθύνσεις. Σφαιρική αξιολόγηση του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με την πολιτική και τη δράση για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη «στόχος η αειφορία». COM(1999) 543 τελικό.

- β) οι ενισχύσεις μπορεί επίσης να αποτελέσουν **κίνητρο** ώστε οι επιχειρήσεις να υπερβούν τα περιβαλλοντικά πρότυπα ή να προβούν σε πρόσθετες επενδύσεις με σκοπό να καταστήσουν λιγότερο ρυπογόνες τις εγκαταστάσεις τους.
19. Στους κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος του 1994, η Επιτροπή θεωρούσε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι ακόμη δυνατή η πλήρης «εσωτερικευση» των δαπανών, καθώς και ότι οι ενισχύσεις μπορεί να είναι απαραίτητες σε προσωρινή βάση. Από το 1994 έχουν, ωστόσο, μεσολαβήσει οι ακόλουθες μεταβολές:
- α) Το πέμπτο κοινοτικό πρόγραμμα για το περιβάλλον, που βασίζεται ήδη στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και στην ανάγκη εσωτερικευσης των δαπανών, εκδόθηκε πριν από μία επταετία στη διάρκεια της οποίας οι επιχειρήσεις είχαν την ευκαρία να προσαρμοστούν στη σταδιακή εφαρμογή της αρχής.
- β) Στην έκθεση της Επιτροπής του 1996 σχετικά με την πρόοδο εφαρμογής του προαναφερθέντος πέμπτου προγράμματος, καθώς και στην έκθεση συνολικής αξιολόγησης επαναβεβαιώνεται η ανάγκη να εξασφαλιστεί η εσωτερικευση των δαπανών και η χρησιμοποίηση μέσων που βασίζονται στους μηχανισμούς της αγοράς για τη σημαντική βελτίωση του περιβάλλοντος.
- γ) Η χρησιμοποίηση μέσων που βασίζονται στους μηχανισμούς της αγοράς και η τιμολόγηση με βάση το κόστος ενθαρρύνεται επίσης από το πρωτόκολλο του Κιότο σχετικά με τις κλιματικές μεταβολές.
20. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χορήγηση ενισχύσεων δεν πρέπει πλέον να χρησιμοποιείται ως υποκατάστατο για τη μη εσωτερικευση των δαπανών. Για να λαμβάνονται μακροπρόθεσμα υπόψη οι περιβαλλοντικές επιταγές απαιτείται τιμολόγηση με βάση το κόστος και πλήρης εσωτερικευση των δαπανών που συνδέονται με το περιβάλλον. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χορήγηση ενισχύσεων δεν δικαιολογείται πλέον σε περίπτωση επενδύσεων που προορίζονται απλώς για την τήρηση των υφιστάμενων ή νέων κοινοτικών τεχνικών προτύπων. Πάντως, η Επιτροπή θεωρεί ότι για την αντιμετώπιση των ειδικών δυσχερειών που συναντούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων στις επιχειρήσεις αυτές προκειμένου να συμμορφωθούν με τους νέους κοινοτικούς κανόνες κατά τη διάρκεια τριών ετών από τη θέσπιση των εν λόγω κανόνων. Αντίθετα, μπορούν να αποδειχθούν χρήσιμες οι ενισχύσεις εκείνες οι οποίες αποτελούν κίνητρο για την επίτευξη ενός επιπέδου προστασίας υψηλότερου από το απαιτούμενο βάσει των κοινοτικών κανόνων. Τέτοια είναι η περίπτωση κατά την οποία ένα κράτος μέλος αποφασίζει να υιοθετήσει εθνικούς κανόνες πιο αυστηρούς από τους κοινοτικούς, επιτυγχάνοντας έτσι υψηλότερο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος. Το ίδιο συμβαίνει, όταν μια επιχείρηση πραγματοποιεί επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος καθ' υπέρβαση των πλέον αυστηρών υφιστάμενων κοινοτικών προτύπων ή ελλείπει κοινοτικών προτύπων.
21. Αντίθετα, σε περίπτωση απλής τήρησης των υφιστάμενων ή νέων κοινοτικών τεχνικών προτύπων, η χορηγούμενη ενίσχυση δεν αποδεικνύεται ότι έχει αυτόν τον χαρακτήρα κινήτρου. Τα πρότυπα αποτελούν κανόνες κοινού δικαίου τους οποίους οφείλουν να τηρούν οι επιχειρήσεις και δεν χρειάζονται ενισχύσεις ως κίνητρο για την τήρηση του νόμου (22).
- Ειδική περίπτωση του κλάδου της ενέργειας και των φορολογικών εκπτώσεων**
22. Μετά την έκδοση του πλαισίου το 1994, ο τομέας της ενέργειας γνώρισε σημαντικές μεταβολές οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψη.
23. Ορισμένα κράτη μέλη θέσπισαν, έχουν αρχίσει τη διαδικασία θέσπισης ή ενδέχεται να προβλέψουν τη θέσπιση φόρων που έχουν ευνοϊκές εκπτώσεις όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος. Σε ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων μπορούν να χορηγηθούν φορολογικές απαλλαγές ή εκπτώσεις, ώστε να μην βρεθούν αυτές σε δυσχερή θέση από άποψη ανταγωνισμού. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα αυτά συνιστούν, κατά κανόνα, κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης. Ωστόσο, οι αρνητικές συνέπειες αυτών των ενισχύσεων μπορούν να αντισταθμιστούν από τα πλεονεκτήματα που συνεπάγεται η θέσπιση φόρων. Ως εκ τούτου, εάν χρειάζονται τέτοιου είδους παρεκκλίσεις για να εξασφαλιστεί η θέσπιση ή η διατήρηση φόρων που επιβάλλονται στο σύνολο των προϊόντων, η Επιτροπή θεωρεί ότι μπορούν να γίνουν δεκτές υπό ορισμένους όρους και για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Το εν λόγω χρονικό διάστημα μπορεί να φθάσει τα δέκα έτη εφόσον τηρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις. Στο τέλος της εν λόγω δεκαετίας, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να κοινοποιήσουν εκ νέου τα συγκεκριμένα μέτρα στην Επιτροπή, η οποία μπορεί να ακολουθήσει την ίδια προσέγγιση στο πλαίσιο της ανάλυσης της, λαμβάνοντας υπόψη τα θετικά αποτελέσματα όσον αφορά τη βελτίωση του περιβάλλοντος.
24. Κατά τα τελευταία χρόνια, τα κράτη μέλη έλαβαν επίσης μέτρα υπέρ της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την οποία ενθαρρύνει η Κοινότητα λόγω των σημαντικών πλεονεκτημάτων που παρουσιάζει για το περιβάλλον. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κρίνει ότι όταν κάποια μέτρα υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού συνιστούν κρατικές ενισχύσεις υπάρχει η δυνατότητα έγκρισής τους υπό ορισμένες συνθήκες. Θα πρέπει ιδίως να εξασφαλιστεί ότι οι εν λόγω ενισχύσεις δεν αντιβαίνουν σε άλλες διατάξεις της συνθήκης, ή στη νομοθεσία που απορρέει από αυτήν.
- Δ. ΣΧΕΤΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**
25. Τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο της όγδοης έκθεσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση (23) δείχνουν ότι μεταξύ 1996 και 1998, οι ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος αντιστοιχούσαν κατά μέσο όρο μόνο στο 1,85% του συνολικού ποσού των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στον κλάδο της μεταποίησης και στον τομέα των υπηρεσιών.
26. Κατά το διάστημα 1994/1999, το μεγαλύτερο μέρος των ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος χορηγήθηκε υπό μορφή επιχορηγήσεων. Αναλογικά, οι άλλες μορφές ενισχύσεων: δάνεια με επιδοτούμενο επιτόκιο, κρατικές εγγυήσεις ... χρησιμοποιήθηκαν ελάχιστα.
27. Όσον αφορά τους κλάδους στους οποίους χορηγήθηκαν ενισχύσεις, κατά την περίοδο 1998-1999, διαπιστώνεται μία αύξηση των παρεμβάσεων στον τομέα της ενέργειας, είτε πρόκειται για ενισχύσεις υπέρ της εξοικονόμησης ενέργειας είτε για την προώθηση της χρήσης νέων ή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως με τη μορφή οικολογικών φόρων.

(22) Με εξαίρεση τις ΜΜΕ, όπως ορίζει το σημείο 20 του παρόντος πλαισίου.

(23) COM(2000) 205 τελικό, σ. 12.

E. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

E.1. Επενδυτικές ενισχύσεις

E.1.1. Μεταβατικές επενδυτικές ενισχύσεις υπέρ των ΜΜΕ για να συμμορφωθούν με τους νέους κοινοτικούς κανόνες

28. Επί τρία έτη από τη θέσπιση νέων υποχρεωτικών κοινοτικών προτύπων, μπορούν να εγκριθούν επενδυτικές ενισχύσεις υπέρ των ΜΜΕ σε ποσοστό μέχρι 15 % ακαθάριστο των επιλέξιμων δαπανών, προκειμένου να συμμορφωθούν με τα νέα αυτά πρότυπα.

E.1.2. Γενικοί όροι έγκρισης επενδυτικών ενισχύσεων για την υπέρβαση κοινοτικών προτύπων

29. Οι επενδυτικές ενισχύσεις που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να υπερβούν τα ισχύοντα κοινοτικά πρότυπα, μπορούν να εγκριθούν σε ποσοστό μέχρι 30 % ακαθάριστο των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών, όπως αυτές ορίζονται στο σημείο 37 κατωτέρω. Οι εν λόγω όροι ισχύουν επίσης σε περίπτωση που οι επιχειρήσεις πραγματοποιούν επενδύσεις ελλείψει υποχρεωτικών κοινοτικών προτύπων, καθώς και σε περίπτωση που οι επιχειρήσεις πρέπει να πραγματοποιήσουν τις επενδύσεις για να συμμορφωθούν με εθνικά πρότυπα τα οποία είναι αυστηρότερα από τα κοινοτικά.

E.1.3. Επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας

30. Οι επενδύσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 6, εξομοιώνονται με επενδύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι εν λόγω επενδύσεις παίζουν πράγματι σημαντικό ρόλο για την επίτευξη, από οικονομική άποψη, των κοινοτικών στόχων στον τομέα του περιβάλλοντος⁽²⁴⁾. Κατά συνέπεια, αυτές οι επενδύσεις μπορούν να επωφεληθούν επενδυτικών ενισχύσεων με βασικό συντελεστή 40 % των επιλέξιμων δαπανών.

31. Οι επενδύσεις υπέρ της συνδυασμένης παραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας μπορούν επίσης να τύχουν της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος πλαισίου, εάν αποδεικνύεται ότι ευνοούν την προστασία του περιβάλλοντος, είτε επειδή η απόδοση μετατροπής⁽²⁵⁾ είναι ιδιαίτερα υψηλή, είτε επειδή τα μέτρα αυτά επιτρέπουν τον περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας, είτε επειδή η διαδικασία παραγωγής επιφέρει μικρότερη βλάβη στο περιβάλλον. Για το θέμα αυτό, η Επιτροπή θα λάβει ιδίως υπόψη της το είδος πρωτογενούς ενέργειας που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διαδικασία παραγωγής. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η αυξημένη χρησιμοποίηση ενέργειας από τη συνδυασμένη παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας αποτελεί κοινοτική προτεραιότητα στον τομέα του περιβάλλοντος⁽²⁶⁾. Κατά συνέπεια, αυτές οι επενδύσεις μπορούν να επωφεληθούν επενδυτικών ενισχύσεων με βασικό συντελεστή 40 % των επιλέξιμων δαπανών.

⁽²⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. COM(2000) 247 τελικό.

⁽²⁵⁾ Ως απόδοση μετατροπής νοείται η σχέση μεταξύ της ποσότητας πρωτογενούς ενέργειας που χρησιμοποιείται για την παραγωγή δευτερογενούς ενέργειας, και της ποιότητας δευτερογενούς ενέργειας που πραγματικά παράγεται. Η εν λόγω απόδοση υπολογίζεται ως εξής: παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια + παραγόμενη θερμική ενέργεια / χρησιμοποιούμενη ενέργεια.

⁽²⁶⁾ Ψήφισμα του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1997 σχετικά με μία κοινοτική στρατηγική για την προώθηση της συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού (ΕΕ C 4 της 8.1.1998, σ. 1).

32. Οι επενδύσεις υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας εξομοιώνονται με τις επενδύσεις υπέρ του περιβάλλοντος που πραγματοποιούνται ελλείψει υποχρεωτικών κοινοτικών προτύπων. Πρέπει, επίσης, να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι τα μέτρα υπέρ της χρησιμοποίησης αυτών των μορφών ενέργειας αποτελούν μια από τις προτεραιότητες της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος⁽²⁷⁾. Πρόκειται για μακροπρόθεσμες δράσεις που πρέπει να τύχουν της μεγαλύτερης δυνατής υποστήριξης. Κατά συνέπεια, αυτές οι επενδύσεις μπορούν να επωφεληθούν επενδυτικών ενισχύσεων με βασικό συντελεστή 40 % των επιλέξιμων δαπανών.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει επίσης να ευνοηθούν οι εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που επιτρέπουν τον αυτάρκη εφοδιασμό ολόκληρων κοινοτήτων, όπως για παράδειγμα ένα νησί ή έναν οικισμό. Οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο αυτό μπορούν να τύχουν πριμοδότησης κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το βασικό ποσοστό του 40 % των επιλέξιμων δαπανών.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι όταν θα αποδειχθεί ο αναγκαίος χαρακτήρας των εν λόγω εγκαταστάσεων, τα κράτη μέλη θα μπορούν να χορηγούν επενδυτικές ενισχύσεις υπέρ των ανανεώσιμων ενεργειών οι οποίες θα μπορούν να φθάσουν έως το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών. Οι εγκαταστάσεις αυτές δεν θα μπορούν να λαμβάνουν καμία άλλη μορφή στήριξης.

E.1.4. Πριμοδότηση για τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε ενισχυόμενες περιοχές

33. Στις περιοχές που είναι επιλέξιμες για εθνικά καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων, οι επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν ενισχύσεις για την προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα χορήγησης μεγαλύτερου ποσού ενίσχυσης, λαμβάνοντας υπόψη τις περιβαλλοντικές επενδύσεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου 29, με σκοπό την παροχή κινήτρων στις επιχειρήσεις προκειμένου να πραγματοποιήσουν συμπληρωματικές επενδύσεις υπέρ του περιβάλλοντος⁽²⁸⁾.

34. Ως εκ τούτου, στις περιοχές που είναι επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις, το ανώτατο ποσοστό της περιβαλλοντικής ενίσχυσης όσον αφορά τις επιλέξιμες δαπάνες που ορίζονται στο σημείο 37, καθορίζεται ως εξής:

Στις ενισχυόμενες περιοχές το ισχύον ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης είναι το υψηλότερο των δύο ακόλουθων περιπτώσεων:

α) είτε το βασικό ποσοστό που ισχύει για τις επενδυτικές ενισχύσεις υπέρ του περιβάλλοντος, ήτοι 30 % ακαθάριστο (κοινό καθεστώς), ή 40 % ακαθάριστο (στην περίπτωση επενδύσεων υπέρ των εξοικονομήσεων ενέργειας, επενδύσεων υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και επενδύσεων υπέρ της συνδυασμένης παραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας), ή 50 % ακαθάριστο (στην περίπτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που επιτρέπουν τον εφοδιασμό μιας ολόκληρης κοινότητας), προσαυξημένο κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες στις περιφέρειες που καλύπτονται από το άρθρο 87 παράγραφος 3, σημείο γ), και κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες στις περιφέρειες που καλύπτονται από το άρθρο 87 παράγραφος 3, στοιχείο α)⁽²⁹⁾.

⁽²⁷⁾ Ψήφισμα του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 1998 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ C 198 της 24.6.1998, σ. 1).

⁽²⁸⁾ Οι πριμοδοτήσεις αυτές δεν εφαρμόζονται όταν το κράτος μέλος χορηγεί επενδυτικές ενισχύσεις σε εφαρμογή των διατάξεων της 3ης παραγράφου του σημείου 32 (ενίσχυση ανερχόμενη στο 100 % των επιλέξιμων δαπανών).

⁽²⁹⁾ Οι επενδύσεις στις ενισχυόμενες περιφέρειες μπορούν να λάβουν επενδυτικές ενισχύσεις, εφόσον πληρούνται οι όροι των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις για περιφερειακούς σκοπούς (ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 9).

- β) είτε το ποσοστό περιφερειακής ενίσχυσης προσαυξημένο κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες ακαθάριστο.

E.1.5. Πριμοδότηση υπέρ των ΜΜΕ

35. Για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που πραγματοποιούν τις επενδύσεις που αναφέρονται στα σημεία 29 έως 32, μπορεί να επιτραπεί προσαύξηση της ενίσχυσης κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες ακαθάριστο⁽³⁰⁾. Ο ορισμός των ΜΜΕ για το παρόν πλαίσιο είναι αυτός που προκύπτει από τα ισχύοντα κοινοτικά κείμενα⁽³¹⁾.

Οι προαναφερθείσες πριμοδοτήσεις που αφορούν τις ενισχυόμενες περιοχές και τις ΜΜΕ μπορούν να σωρευθούν, αλλά το ανώτατο ποσοστό της περιβαλλοντικής ενίσχυσης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβεί το 100 % ακαθάριστο των επιλέξιμων δαπανών. Οι ΜΜΕ δεν μπορούν να λάβουν διπλή πριμοδότηση, αφενός, κατ' εφαρμογή των διατάξεων για τις περιφερειακές ενισχύσεις και, αφετέρου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων για το περιβάλλον⁽³²⁾.

E.1.6. Επενδύσεις που λαμβάνονται υπόψη

36. Οι εν λόγω επενδύσεις είναι επενδύσεις σε γήπεδα, εφόσον είναι απόλυτα αναγκαίες για την επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων, σε κτίρια, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό που προορίζονται για τον περιορισμό ή την εξάλειψη της ρύπανσης και των οχλήσεων, ή για την προσαρμογή των μεθόδων παραγωγής προκειμένου να προστατευθεί το περιβάλλον.

Μπορούν επίσης να ληφθούν υπόψη οι δαπάνες που συνδέονται με την μεταφορά τεχνολογίας υπό μορφή απόκτησης αδειών εκμετάλλευσης ή κατοχυρωμένων και μη κατοχυρωμένων με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας τεχνικών γνώσεων. Τα άυλα αυτά στοιχεία του ενεργητικού πρέπει ωστόσο να ανταποκρίνονται στις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) να θεωρούνται ως αποσβέσιμα στοιχεία ενεργητικού·
- β) να αποκτώνται με τους όρους της αγοράς, από επιχειρήσεις στις οποίες ο αποκτών δεν έχει καμία εξουσία άμεσου ή έμμεσου ελέγχου·
- γ) να περιλαμβάνονται στο ενεργητικό της επιχείρησης και να παραμένουν στην ιδιοκτησία του δικαιούχου της ενίσχυσης επί πέντε τουλάχιστον έτη από τη χορήγηση της ενίσχυσης, εκτός αν τα άυλα αυτά στοιχεία ενεργητικού αντιστοιχούν σε έκδηλα πεπερασμένες τεχνικές. Σε περίπτωση μεταπώλησης κατά τη διάρκεια των εν λόγω πέντε ετών, το προϊόν της πώλησης πρέπει να αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες και να αποτελέσει ενδεχομένως αφορμή για τη μερική ή πλήρη επιστροφή της ενίσχυσης.

⁽³⁰⁾ Η πριμοδότηση αυτή δεν εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος χορηγεί επενδυτικές ενισχύσεις σε εφαρμογή των διατάξεων της τρίτης παραγράφου του σημείου 32 (ενίσχυση ύψους 100 % των επιλέξιμων δαπανών).

⁽³¹⁾ Προς το παρόν, σύσταση της Επιτροπής της 3ης Απριλίου 1996 (ΕΕ L 107 της 30.4.1996, σ. 4).

⁽³²⁾ Οι υλοποιούμενες από τις ΜΜΕ επενδύσεις μπορούν να τύχουν επενδυτικών ενισχύσεων σε εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής της 12ης Ιανουαρίου 2001 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 33).

E.1.7. Επιλέξιμες δαπάνες

37. Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να περιορίζονται αυστηρά στις πρόσθετες αρχικές επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων.

Αυτό σημαίνει ότι σε περίπτωση που το κόστος των επενδύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος δεν είναι εύκολο να διαχωριστεί από το συνολικό κόστος, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη αντικειμενικές και διαφανείς μεθόδους υπολογισμού, για παράδειγμα το κόστος επένδυσης συγκρίσιμης στο τεχνικό επίπεδο αλλά η οποία δεν επιτρέπει την επίτευξη της ίδιας προστασίας του περιβάλλοντος.

Σε όλες τις περιπτώσεις, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπολογίζονται χωρίς τα πλεονεκτήματα που αποκομίζονται από ενδεχόμενη αύξηση παραγωγικής ικανότητας, οικονομίες στις δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τα πέντε πρώτα έτη ζωής της επένδυσης, και από τις πρόσθετες συναφείς παραγωγές κατά την αυτή περίοδο των πέντε ετών⁽³³⁾.

Στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι επιλέξιμες επενδυτικές δαπάνες αντιστοιχούν, κατά γενικό κανόνα, στις επιπρόσθετες δαπάνες που πραγματοποιεί η επιχείρηση σε σχέση με μία παραδοσιακή εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας του ίδιου δυναμικού όσον αφορά την πραγματική παραγωγή ενέργειας.

Σε περίπτωση προσαρμογής σε νέα κοινοτικά πρότυπα εκ μέρους των ΜΜΕ, οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν τις πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες για την επίτευξη του επιπέδου προστασίας που απαιτείται από τα νέα κοινοτικά πρότυπα.

Σε περίπτωση προσαρμογής σε εθνικά πρότυπα που θεσπίστηκαν ελλείψει κοινοτικών προτύπων, οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν τις πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες για την επίτευξη του απαιτούμενου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος σύμφωνα με τα εθνικά πρότυπα.

Σε περίπτωση προσαρμογής σε εθνικά πρότυπα αυστηρότερα από τα κοινοτικά, ή σε περίπτωση εκούσιας υπέρβασης των κοινοτικών προτύπων, οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν τις πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες για την επίτευξη ενός επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος ανώτερου από το επίπεδο που απαιτείται σύμφωνα με τα κοινοτικά πρότυπα. Οι δαπάνες που σχετίζονται με επενδύσεις για την εξασφάλιση του απαιτούμενου επιπέδου προστασίας σύμφωνα με τα κοινοτικά πρότυπα δεν είναι επιλέξιμες.

Ελλείψει προτύπων, οι επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνουν τις επενδυτικές δαπάνες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη ενός επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος σημαντικά υψηλότερου από το επίπεδο που θα εξασφάλιζε η εν λόγω επιχείρηση ή επιχειρήσεις ελλείψει οιαδήποτε ενισχύσεων υπέρ του περιβάλλοντος.

⁽³³⁾ Σε περίπτωση που οι επενδύσεις αφορούν αποκλειστικά και μόνο την προστασία του περιβάλλοντος χωρίς άλλα οικονομικά οφέλη, δεν θα εφαρμόζεται καμία πρόσθετη μείωση για τον καθορισμό των επιλέξιμων δαπανών.

E.1.8. Αποκατάσταση μολυσμένων βιομηχανικών χώρων

38. Οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις για την επανόρθωση των περιβαλλοντικών ζημιών με την αποκατάσταση μολυσμένων βιομηχανικών χώρων, μπορεί να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος πλαισίου⁽³⁴⁾. Πρόκειται για τις περιπτώσεις υποβάθμισης της ποιότητας του εδάφους, των υδάτων επιφανείας ή των υπόγειων υδάτων⁽³⁵⁾.

Όταν διαπιστωθεί με βεβαιότητα ποιος είναι ο υπεύθυνος της ρύπανσης, ο τελευταίος πρέπει να εξασφαλίσει τη χρηματοδότηση της αποκατάστασης του χώρου, σύμφωνα με τους κανόνες περί αστικής ευθύνης και χωρίς κρατικές ενισχύσεις. Ως υπεύθυνος της ρύπανσης νοείται το πρόσωπο που είναι αστικά υπεύθυνο, σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο σε κάθε κράτος μέλος, με την επιφύλαξη της έκδοσης κοινοτικών κανόνων για το θέμα αυτό.

Όταν η ταυτότητα του υπεύθυνου της ρύπανσης δεν έχει διαπιστωθεί ή δεν μπορεί να ασκηθεί απαίτηση καταβολής εναντίον του, το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την εκτέλεση των εργασιών μπορεί να τύχει ενίσχυσης για τις εργασίες αυτές⁽³⁶⁾.

Το ποσό της ενίσχυσης για την αποκατάσταση των μολυσμένων χώρων μπορεί να ανέλθει σε ποσοστό μέχρι 100 % των επιλέξιμων δαπανών, προσαυξημένο κατά 15 % του ποσού των εργασιών. Οι επιλέξιμες δαπάνες ισούνται με το κόστος των εργασιών αφαιρώντας την αύξηση της αξίας του γηπέδου.

Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβεί τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήσε η επιχείρηση.

E.1.9. Επανεγκατάσταση επιχειρήσεων

39. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, κατά γενικό κανόνα, η επανεγκατάσταση επιχειρήσεων σε νέες περιοχές δεν σχετίζεται με την προστασία του περιβάλλοντος και κατά συνέπεια δεν παρέχει δικαίωμα για τη χορήγηση ενισχύσεων κατ' εφαρμογή του παρόντος πλαισίου.

Ωστόσο, η χορήγηση ενισχύσεων μπορεί να δικαιολογηθεί όταν μία επιχείρηση εγκατεστημένη σε αστικό περιβάλλον ή σε ζώνη η οποία έχει χαρακτηριστεί Natura 2000, ασκει, σεβόμενη τη νομοθεσία, δραστηριότητα που προκαλεί σημαντική ρύπανση και πρέπει, λόγω της συγκεκριμένης θέσης να εγκαταλείψει τον τόπο εγκατάστασής της για να μεταφερθεί σε καταλληλότερη ζώνη.

Τα ακόλουθα κριτήρια πρέπει να πληρούνται σωρευτικά:

α) το κίνητρο για την αλλαγή τόπου εγκατάστασης πρέπει να είναι λόγοι προστασίας του περιβάλλοντος και να έχει προηγηθεί διοικητική ή δικαστική απόφαση, με την οποία να δίνεται η εντολή για τη μετακόμιση.

⁽³⁴⁾ Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι πράξεις αποκατάστασης που πραγματοποιούνται από τις δημόσιες αρχές δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 87 της συνθήκης. Ωστόσο, ενδέχεται να προκύψουν προβλήματα κρατικών ενισχύσεων εάν μετά την αποκατάσταση τα γήπεδα μεταβιβαστούν σε επιχειρήσεις σε τιμή κατώτερη της αγοραίας αξίας τους.

⁽³⁵⁾ Για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων θεωρούνται ως επενδύσεις που λαμβάνονται υπόψη το σύνολο των δαπανών που πραγματοποιεί η επιχείρηση για να αποκαταστήσει το γηπέδο της· οι εν λόγω δαπάνες μπορούν να ενταχθούν ή όχι στον ισολογισμό.

⁽³⁶⁾ Η έννοια του υπεύθυνου για την εκτέλεση των εργασιών, δεν προδικάζει την έννοια της ευθύνης για τη ρύπανση.

β) η επιχείρηση πρέπει να τηρεί τα πλέον αυστηρά περιβαλλοντικά πρότυπα που ισχύουν στη νέα περιοχή εγκατάστασης.

Η επιχείρηση η οποία πληροί τους προαναφερθέντες όρους μπορεί να λάβει επενδυτική ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου 29. Στην περίπτωση αυτή ισχύουν οι διατάξεις του σημείου 35 σχετικά με τη χορήγηση περιμοδότησης για τις ΜΜΕ.

Για να καθορίσει το ποσό των επιλέξιμων δαπανών στην περίπτωση των ενισχύσεων για την επανεγκατάσταση επιχειρήσεων η Επιτροπή θα λάβει υπόψη της, αφενός, το προϊόν της μεταπώλησης ή της ενοικίασης των εγκαταστάσεων και γηπέδων που εγκαταλείπονται καθώς και την αποζημίωση σε περίπτωση απαλλοτρίωσης, και, αφετέρου, τις δαπάνες που σχετίζονται με την αγορά γηπέδου, την κατασκευή ή την αγορά των νέων εγκαταστάσεων, δυναμικού ίσου με αυτό των εγκαταστάσεων που εγκαταλείπονται. Επιπλέον, ενδέχεται, ανάλογα με την περίπτωση, να ληφθούν υπόψη και άλλα κέρδη που σχετίζονται με τη μεταφορά των εγκαταστάσεων, ιδίως τα κέρδη που προκύπτουν από τη βελτίωση, λόγω της μεταφοράς, τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία καθώς και τα λογιστικά κέρδη που σχετίζονται με την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων. Οι επενδύσεις όσον αφορά την ενδεχόμενη αύξηση του παραγωγικού δυναμικού δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών που παρέχουν δικαίωμα χορήγησης ενίσχυσης υπέρ του περιβάλλοντος.

Εφόσον η διοικητική ή δικαστική απόφαση με την οποία διατάσσεται η μεταφορά της επιχείρησης έχει ως αποτέλεσμα την πρόωγη λήξη σύμβασης ενοικίασης του γηπέδου ή των ακινήτων, οι ενδεχόμενες κυρώσεις που επιβάλλονται στην επιχείρηση για λύση της σύμβασης, ενδέχεται να ληφθούν υπόψη για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών.

E.1.10. Κοινές διατάξεις

40. Η χορήγηση επενδυτικών ενισχύσεων για την υπέρβαση κοινοτικών προτύπων ή ελλείπει αυτών δεν είναι δυνατή όταν η εν λόγω υπέρβαση συνιστά απλώς συμμόρφωση με πρότυπα που έχουν ήδη θεσπιστεί αλλά δεν είναι ακόμη σε ισχύ. Μια επιχείρηση δεν μπορεί να τύχει ενίσχυσης για να συμμορφωθεί με εθνικά πρότυπα αυστηρότερα από τα κοινοτικά ή ελλείπει κοινοτικών προτύπων, παρά μόνο εφόσον έχει συμμορφωθεί με τα εν λόγω εθνικά πρότυπα κατά την ημερομηνία που προβλέπουν τα τελευταία. Οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται μετά την εν λόγω ημερομηνία δεν μπορούν να τύχουν ενίσχυσης⁽³⁷⁾.

E.2. Ενισχύσεις στις δραστηριότητες παροχής συνδρομής και συμβουλών στον τομέα του περιβάλλοντος υπέρ των ΜΜΕ

41. Η εν λόγω παροχή συμβουλών βοηθά σημαντικά τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όσον αφορά την πραγματοποίηση προόδου στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι δυνατή η χορήγηση ενισχύσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001⁽³⁸⁾.

⁽³⁷⁾ Οι διατάξεις του σημείου αυτού δεν θίγουν τις διατάξεις του σημείου 28 σχετικά με τις ενισχύσεις υπέρ των ΜΜΕ.

⁽³⁸⁾ Βλέπε υποσημείωση 32.

E.3. Ενισχύσεις λειτουργίας

E.3.1. Κανόνες που εφαρμόζονται στις λειτουργικές ενισχύσεις υπέρ της διαχείρισης των αποβλήτων και υπέρ της εξοικονόμησης ενέργειας

42. Οι ακόλουθες διατάξεις εφαρμόζονται σε δύο κατηγορίες λειτουργικών ενισχύσεων:

α) τις ενισχύσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων όταν η εν λόγω διαχείριση είναι σύμφωνη με την ιεραρχική κατάταξη των αρχών διαχείρισης των αποβλήτων⁽³⁹⁾.

β) τις ενισχύσεις στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας.

43. Εφόσον οι εν λόγω ενισχύσεις αποδεικνύονται απαραίτητες, πρέπει να περιορίζονται αυστηρά στην αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους παραγωγής σε σχέση με το παραδοσιακό κόστος παραγωγής⁽⁴⁰⁾. Οι ενισχύσεις αυτές πρέπει επίσης να είναι προσωρινές και καταρχήν να μειώνονται προοδευτικά, κατά τρόπο ώστε να συνιστούν κίνητρο για την τήρηση, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, της αρχής της τιμολόγησης με βάση το κόστος.

44. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι επιχειρήσεις πρέπει υπό κανονικές συνθήκες να επωμισθούν το κόστος επεξεργασίας των βιομηχανικών αποβλήτων, σύμφωνα με την αρχή ο ρυπαίνων πληρώνει. Ωστόσο, οι λειτουργικές ενισχύσεις μπορεί να αποδειχθούν απαραίτητες σε περίπτωση έγκρισης εθνικών προτύπων αυστηρότερων σε σχέση με τα εφαρμοστέα κοινοτικά πρότυπα, ή σε περίπτωση έγκρισης εθνικών προτύπων ελλείψει κοινοτικών, τα οποία συνεπάγονται για τις επιχειρήσεις προσωρινή απώλεια ανταγωνιστικότητας στο διεθνές επίπεδο.

Οι επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενισχύσεις λειτουργίας για την επεξεργασία βιομηχανικών ή μη βιομηχανικών αποβλήτων πρέπει να χρηματοδοτούν τη συγκεκριμένη υπηρεσία σε βαθμό ανάλογο με την ποσότητα των αποβλήτων που παράγουν, ή και το κόστος επεξεργασίας.

45. Για όλες τις εν λόγω ενισχύσεις λειτουργίας, η διάρκεια της ενίσχυσης περιορίζεται στα πέντε έτη σε περίπτωση ενίσχυσης που μειώνεται προοδευτικά. Η έντασή της μπορεί να φθάσει το 100 % των επιπρόσθετων δαπανών το πρώτο έτος, αλλά πρέπει να μειώνεται γραμμικά για να φθάσει στο μηδέν μέχρι το τέλος του πέμπτου έτους.

46. Σε περίπτωση ενίσχυσης που δεν μειώνεται προοδευτικά, η διάρκειά της περιορίζεται στα πέντε έτη, αλλά η έντασή της περιορίζεται στο 50 % των επιπρόσθετων δαπανών.

⁽³⁹⁾ Κατάταξη που προσδιορίζεται στην κοινοτική στρατηγική για τη διαχείριση των αποβλήτων· COM(96) 399 τελικό της 30ής Ιουλίου 1996. Στην ανακοίνωση αυτή, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η διαχείριση των αποβλήτων είναι στόχος προτεραιότητας της Κοινότητας με κύριο στόχο τον περιορισμό των περιβαλλοντικών κινδύνων. Η έννοια της αξιοποίησης των αποβλήτων πρέπει να εκλαμβάνεται υπό την τριπλή διάστασή της που συνίσταται στην επαναχρησιμοποίηση, στην ανακύκλωση και στην ανάκτηση ενέργειας. Τα απόβλητα των οποίων η παραγωγή είναι αναπόφευκτη πρέπει να αξιοποιούνται και να καταστρέφονται χωρίς κινδύνους.

⁽⁴⁰⁾ Το κόστος παραγωγής πρέπει να υπολογίζεται καθαρό από κάθε ενίσχυση, αλλά συμπεριλαμβανομένου του συνήθους κέρδους.

E.3.2. Διατάξεις που ισχύουν για όλες τις ενισχύσεις λειτουργίας υπό μορφή φορολογικών εκπτώσεων και απαλλαγών:

47. Κατά τη θέσπιση φόρων επί ορισμένων δραστηριοτήτων που επιβάλλονται για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, τα κράτη μέλη μπορούν να κρίνουν αναγκαίες ορισμένες προσωρινές παρεκκλίσεις προς όφελος ορισμένων επιχειρήσεων, κυρίως λόγω της έλλειψης εναρμόνισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή των προσωρινών κινδύνων που διατρέχει μία επιχείρηση να απολέσει τη διεθνή ανταγωνιστικότητά της. Οι παρεκκλίσεις αυτές συνιστούν κατά κανόνα ενισχύσεις λειτουργίας κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης ΕΚ. Κατά την ανάλυση των μέτρων αυτών, πρέπει να εξετάζεται κυρίως κατά πόσον η επιβολή του φόρου προέκυψε από κοινοτική απόφαση ή αποτελεί αυτόνομη απόφαση του κράτους μέλους.

48. Εάν η επιβολή του φόρου αποτελεί αυτόνομη απόφαση του κράτους, οι εν λόγω επιχειρήσεις μπορεί να αντιμετωπίσουν σημαντικές δυσχέρειες για την ταχεία προσαρμογή τους στις νέες φορολογικές επιβαρύνσεις. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί να δικαιολογηθεί μια προσωρινή παρέκκλιση προς όφελος ορισμένων επιχειρήσεων προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα να προσαρμοστούν στο νέο φορολογικό καθεστώς.

49. Εάν η επιβολή του φόρου προκύπτει από κοινοτική οδηγία, υπάρχουν δυο δυνατότητες:

α) το κράτος μέλος επιβάλλει σε ορισμένα προϊόντα φόρο με συντελεστή υψηλότερο από τον ελάχιστο συντελεστή που προβλέπει η κοινοτική οδηγία και χορηγεί παρέκκλιση σε ορισμένες επιχειρήσεις που, ως εκ τούτου, θα καταβάλλουν φόρο με χαμηλότερο συντελεστή, ο οποίος ωστόσο θα είναι τουλάχιστον ίσος με τον ελάχιστο συντελεστή που προβλέπει η οδηγία. Η Επιτροπή θεωρεί ότι στην περίπτωση αυτή μπορεί να δικαιολογηθεί μια προσωρινή παρέκκλιση προκειμένου να δοθεί στις επιχειρήσεις η δυνατότητα να προσαρμοστούν σε μια υψηλότερη φορολόγηση, και ένα κίνητρο για να λάβουν μέτρα πιο ευνοϊκά για το περιβάλλον·

β) το κράτος μέλος επιβάλλει σε ορισμένα προϊόντα φόρο με τον ελάχιστο συντελεστή που προβλέπει η κοινοτική οδηγία και χορηγεί παρέκκλιση σε ορισμένες επιχειρήσεις οι οποίες, ως εκ τούτου, θα φορολογούνται με συντελεστή χαμηλότερο από τον ελάχιστο προβλεπόμενο. Εάν η παρέκκλιση αυτή δεν επιτρέπεται από τη σχετική κοινοτική οδηγία, συνιστά ενίσχυση ασυμβίβαστη με το άρθρο 87 της συνθήκης ΕΚ. Εάν η εν λόγω παρέκκλιση επιτρέπεται από την οδηγία η Επιτροπή μπορεί να θεωρήσει ότι συμβιβάζεται με το άρθρο 87 της συνθήκης, στο βαθμό που είναι αναγκαία και που η έκτασή της δεν είναι δυσανάλογη με τους επιδιωκόμενους κοινοτικούς στόχους. Η Επιτροπή θα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στον αυστηρό περιορισμό της εν λόγω παρέκκλισης ως προς τη διάρκειά της.

50. Γενικότερα, τα εν λόγω μέτρα πρέπει να συμβάλλουν σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος. Πρέπει να εξασφαλίζεται ότι οι παρεκκλίσεις ή οι απαλλαγές δεν θα θίγουν, από τη φύση τους, τους γενικούς στόχους που επιδιώκονται.

51. Οι παρεκκλίσεις αυτές ενδέχεται να συνιστούν μορφές λειτουργικών ενισχύσεων που μπορούν να επιτραπούν υπό τους ακόλουθους όρους:
1. Όταν τα κράτη μέλη επιβάλλουν **νέο φόρο** για περιβαλλοντικούς λόγους, σε τομέα δραστηριότητας ή σε προϊόντα ελλείπει κοινοτικής φορολογικής εναρμόνισης, ή όταν ο φόρος που το κράτος μέλος προτίθεται να επιβάλει υπερβαίνει το συντελεστή που καθορίζεται από το κοινοτικό πρότυπο, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι μπορούν να δικαιολογηθούν αποφάσεις απαλλαγής διάρκειας δέκα ετών, χωρίς πρόβλεψη προοδευτικής μείωσης σε δύο περιπτώσεις:
    - α) όταν οι εν λόγω απαλλαγές χορηγούνται υπό τον όρο ότι το κράτος μέλος και οι δικαιούχες επιχειρήσεις συνάπτουν συμφωνία με την οποία οι επιχειρήσεις, ή οι ενώσεις επιχειρήσεων, δεσμεύονται να επιτύχουν συγκεκριμένους στόχους προστασίας του περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία χορηγούνται οι απαλλαγές ή όταν οι επιχειρήσεις δεσμεύονται να συνάπτουν εκουσίως συμφωνίες με το ίδιο περιεχόμενο. Οι εν λόγω συμφωνίες μπορούν να αφορούν ιδίως τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, τη μείωση των εκπομπών, ή άλλη δράση υπέρ του περιβάλλοντος. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να διαπραγματεύεται το περιεχόμενο των εν λόγω συμφωνιών, το οποίο θα εκτιμάται από την Επιτροπή κατά την κοινοποίηση των σχεδίων ενίσχυσης. Το κράτος μέλος πρέπει να οργανώσει την αυστηρή παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει οι επιχειρήσεις ή οι ενώσεις επιχειρήσεων. Στις συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ του κράτους μέλους και των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων πρέπει να προβλέπονται κυρώσεις σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των αναληφθεισών υποχρεώσεων.
    - β) οι εν λόγω απαλλαγές μπορούν να χορηγούνται χωρίς να υπόκεινται στον όρο ότι το κράτος μέλος και οι δικαιούχες επιχειρήσεις θα συνάπτουν συμφωνία, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι εναλλακτικοί όροι:
      - όταν η μείωση αφορά κοινοτικό φόρο, το ποσό που πραγματικά καταβάλλουν οι επιχειρήσεις μετά τη μείωση πρέπει να είναι υψηλότερο του ελάχιστου κοινοτικού σε τέτοιο επίπεδο που να παρακινεί τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν την προστασία του περιβάλλοντος,
      - όταν η μείωση αφορά εθνικό φόρο που επιβάλλεται ελλείπει κοινοτικού, οι επιχειρήσεις που δικαιούνται μείωσης πρέπει ωστόσο να καταβάλουν σημαντικό μέρος του εθνικού φόρου.
2. Οι διατάξεις που αναφέρονται στο σημείο 51.1 μπορούν να εφαρμοστούν στους **υφιστάμενους φόρους**, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:
- α) ο εξεταζόμενος φόρος πρέπει να έχει αξιοσημείωτα θετικές συνέπειες στην προστασία του περιβάλλοντος·
  - β) οι παρεκκλίσεις υπέρ των δικαιούχων επιχειρήσεων πρέπει να έχουν αποφασιστεί κατά τη θέσπιση του φόρου, ή πρέπει να καθίστανται απαραίτητες λόγω σημαντικής τροποποίησης των οικονομικών συνθηκών, που έχει ως αποτέλεσμα την εξαιρετικά δύσκολη θέση των επιχειρήσεων από άποψη ανταγωνισμού. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, το ποσό της φορολογικής μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί την αύξηση των επιβαρύνσεων που επιφέρει η τροποποίηση των οικονομικών συνθηκών. Όταν η εν λόγω αύξηση των επιβαρύνσεων εξαφανιστεί, πρέπει επίσης να καταργηθεί και η φορολογική έκπτωση.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να ενθαρρύνουν την εφαρμογή διαδικασιών παραγωγής ηλεκτρισμού από παραδοσιακές πηγές ενέργειας, όπως για παράδειγμα, το φυσικό αέριο, που επιτρέπουν τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε βαθμό σημαντικά υψηλότερο από αυτόν που επιτυγχάνεται με τις παραδοσιακές παραγωγικές διαδικασίες. Σε μία ανάλογη περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν οι εν λόγω τεχνικές για την προστασία του περιβάλλοντος, και με την επιφύλαξη ότι η χρησιμοποιούμενη πρωτογενής πηγή ενέργειας ελαχιστοποιεί αισθητά τις αρνητικές επιπτώσεις στην προστασία του περιβάλλοντος, η Επιτροπή κρίνει ότι δικαιολογείται η πλήρης φοροαπαλλαγή για χρονική περίοδο 5 ετών, χωρίς πρόβλεψη προοδευτικής μείωσης. Επίσης, μπορούν να χορηγηθούν δεκαετείς παρεκκλίσεις, σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στα σημεία 51.1. και 51.2.
52. Σε περίπτωση που ένας υφιστάμενος φόρος αυξάνεται σημαντικά και το κράτος μέλος κρίνει ότι οι παρεκκλίσεις είναι απαραίτητες για ορισμένες επιχειρήσεις, ισχύουν κατ' αναλογία οι όροι που αναφέρονται στο σημείο 51.1 για τους νέους φόρους.
53. Όταν οι εκπτώσεις αφορούν φόρο που αποτελεί το αντικείμενο κοινοτικής εναρμόνισης, και εάν ο εθνικός φόρος είναι κατώτερος ή ίσος με τον κοινοτικό ελάχιστο, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι δεν δικαιολογείται η χορήγηση απαλλαγών μακράς διάρκειας. Στην περίπτωση αυτή, η ενδεχόμενη χορήγηση απαλλαγών πρέπει να πληροί τους όρους που καθορίζονται στα σημεία 45 και 46 ανωτέρω και, σε κάθε περίπτωση, να αποτελούν το αντικείμενο ρητής έγκρισης για την παρέκκλιση από το κοινοτικό κατώτατο όριο.
- Σε κάθε περίπτωση φορολογικής έκπτωσης, το κράτος μέλος διατηρεί τη δυνατότητα να χορηγεί λειτουργικές ενισχύσεις σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στα σημεία 45 και 46 ανωτέρω.
- E.3.3. Διατάξεις που ισχύουν για τις λειτουργικές ενισχύσεις υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας**
54. Οι λειτουργικές ενισχύσεις για την παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελούν κατά κανόνα ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος που ενδέχεται να τύχουν της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος πλαισίου.

55. Για τις ενισχύσεις αυτές, η Επιτροπή θεωρεί ότι μπορούν να εφαρμοσθούν ειδικές διατάξεις λόγω των δυσχερειών που αντιμετωπίζουν σε ορισμένες περιπτώσεις αυτές οι μορφές ενέργειας για να ανταγωνιστούν αποτελεσματικά τις παραδοσιακές μορφές ενέργειας. Πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι πολιτική της Κοινότητας είναι η προώθηση της ανάπτυξης των ενεργειών αυτών ιδίως για περιβαλλοντικούς λόγους. Η χορήγηση ενισχύσεων μπορεί ιδίως να είναι αναγκαία, εφόσον οι διαθέσιμες τεχνικές μέθοδοι δεν επιτρέπουν την παραγωγή της συγκεκριμένης μορφής ενέργειας με κόστος ανά μονάδα προϊόντος ανάλογο με εκείνο των παραδοσιακών μορφών ενέργειας.
56. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι λειτουργικές ενισχύσεις μπορούν να δικαιολογηθούν για την κάλυψη της διαφοράς μεταξύ του κόστους παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της τιμής της εν λόγω ενέργειας στην αγορά. Η μορφή των εν λόγω ενισχύσεων μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με το είδος ενέργειας και τους όρους στήριξης που ισχύουν στα κράτη μέλη. Εξάλλου, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη κατά την ανάλυσή της τη θέση κάθε εξεταζόμενης ενέργειας από άποψη ανταγωνισμού.
57. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγήσουν ενισχύσεις υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους.

E.3.3.1. Εναλλακτική λύση 1

58. Στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, το επενδυτικό κόστος ανά μονάδα είναι ιδιαίτερα υψηλό και αντιπροσωπεύει γενικά καθοριστικό μέρος των δαπανών της επιχείρησης, μη επιτρέποντας σε αυτές να έχουν ανταγωνιστικές τιμές στις αγορές στις οποίες διαθέτουν την ενέργειά τους.
59. Προκειμένου να ληφθεί καλύτερα υπόψη ο εν λόγω φραγμός εισόδου στην αγορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγήσουν ενισχύσεις οι οποίες αντισταθμίζουν τη διαφορά μεταξύ των δαπανών που συνεπάγεται η παραγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της αγοραίας τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας. Ενισχύσεις λειτουργίας μπορούν να χορηγηθούν ενδεχομένως μόνο για να εξασφαλιστεί η απόσβεση των εγκαταστάσεων. Οι συμπληρωματικές κλινοβατώρες που παράγονται από τη συγκεκριμένη εγκατάσταση δεν μπορούν να τύχουν καμίας στήριξης. Ωστόσο, η ενίσχυση μπορεί επίσης να καλύπτει τα χρηματοοικονομικά έξοδα και μία δίκαιη αποζημίωση του κεφαλαίου, όταν τα κράτη μέλη μπορούν να αποδείξουν ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι απαραίτητη, ιδίως λόγω της χαμηλής ανταγωνιστικότητας ορισμένων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Για να προσδιοριστεί το ποσό της λειτουργικής ενίσχυσης, θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι τυχόν επενδυτικές ενισχύσεις που καταβλήθηκαν στην εν λόγω επιχείρηση για τη δημιουργία της εγκατάστασης.

Τα συγκεκριμένα μέτρα στήριξης που λαμβάνει το κράτος μέλος, και ιδίως ο τρόπος υπολογισμού της ενίσχυσης, θα πρέπει να αναφέρονται λεπτομερώς στα καθεστώτα ενισχύσεων που κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Εάν το συγκεκριμένο καθεστώς εγκριθεί από την Επιτροπή, το κράτος μέλος θα πρέπει εν συνεχεία να εφαρμόζει τα αντίστοιχα μέτρα και τρόπους υπολογισμού κατά τη χορήγηση ενισχύσεων στις επιχειρήσεις.

60. Σε αντίθεση με την πλειονότητα των άλλων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η βιομάζα απαιτεί σχετικά χαμηλότερες επενδύσεις, αλλά οι δαπάνες λειτουργίας είναι υψηλότερες. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί τη χορήγηση λειτουργικών ενισχύσεων που επιτρέπουν την υπέρβαση της κάλυψης των επενδύσεων, όταν τα κράτη μέλη μπορούν να αποδείξουν ότι οι συνολικές δαπάνες των επιχειρήσεων μετά την απόσβεση των εγκαταστάσεων, εξακολουθούν να υπερβαίνουν τις τιμές αγοράς της ενέργειας.

E.3.3.2. Εναλλακτική λύση 2

61. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν στήριξη όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας χρησιμοποιώντας μηχανισμούς αγοράς, όπως τα «πράσινα» πιστοποιητικά ή τα συστήματα πρόσκλησης υποβολής προσφορών. Τα εν λόγω συστήματα επιτρέπουν στους παραγωγούς ανανεώσιμων πηγών ενέργειας να επωφελούνται έμμεσα μιας εγγυημένης ζήτησης για την ενέργεια που παράγουν, σε τιμή υψηλότερη της αγοραίας τιμής της συμβατικής ενέργειας. Η τιμή των «πράσινων» πιστοποιητικών δεν καθορίζεται εκ των προτέρων, αλλά διαμορφώνεται από το νόμο της προσφοράς και της ζήτησης.
62. Όταν τα εν λόγω συστήματα συνιστούν κρατικές ενισχύσεις, μπορούν να εγκριθούν από την Επιτροπή, εφόσον τα κράτη μέλη μπορούν να αποδείξουν ότι η στήριξη είναι απαραίτητη για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των εν λόγω ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ότι δεν συνεπάγεται, συνολικά, μία «υπεραποζημίωση» υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ότι δεν αποτρέπει τους παραγωγούς των εν λόγω πηγών ενέργειας από το να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων, η Επιτροπή προτίθεται να εγκρίνει τα συγκεκριμένα συστήματα για διαστήματα δέκα ετών. Στο τέλος της δεκαετίας, θα πρέπει να πραγματοποιείται απολογισμός ώστε να εκτιμάται εάν απαιτείται η συνέχιση του μέτρου στήριξης.

E.3.3.3. Εναλλακτική λύση 3

63. Τα κράτη μέλη διατηρούν τη δυνατότητα να χορηγούν λειτουργικές ενισχύσεις στις νέες εγκαταστάσεις παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, υπολογιζόμενες με βάση τις αποφευχθείσες εξωτερικές δαπάνες. Οι αποφευχθείσες εξωτερικές δαπάνες είναι το περιβαλλοντικό κόστος που θα βάρυνε την εταιρεία αν η ίδια ποσότητα ενέργειας παραγόταν από παραγωγική εγκατάσταση που λειτουργεί με συμβατική ενέργεια. Οι δαπάνες αυτές θα υπολογίζονται με βάση τη διαφορά μεταξύ, αφενός, των εξωτερικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και δεν πληρώθηκαν από τους παραγωγούς ανανεώσιμης ενέργειας και, αφετέρου, των εξωτερικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και δεν πληρώθηκαν από τους παραγωγούς μη ανανεώσιμης ενέργειας. Για την εκτέλεση των υπολογισμών αυτών, το κράτος μέλος οφείλει να χρησιμοποιεί μια διεθνώς αναγνωρισμένη μέθοδο υπολογισμού την οποία πρέπει να κοινοποιεί στην Επιτροπή. Το κράτος μέλος θα πρέπει επίσης να παρέχει κυρίως μία συγκριτική ανάλυση του κόστους, δόντως απολογημένη και ποσοτικοποιημένη, με εκτίμηση των εξωτερικών δαπανών των ανταγωνιστών παραγωγών ενέργειας, ώστε να αποδεικνύεται ότι η ενίσχυση συνιστά πραγματική αντιστάθμιση για τις μη καλυπτόμενες εξωτερικές δαπάνες.

Εν πάση περιπτώσει, το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται με τον τρόπο αυτό στον παραγωγό ανανεώσιμης ενέργειας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε λεπτά ευρώ (eurocents) ανά kWh.

Άλλωστε, το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται στους παραγωγούς το οποίο υπερβαίνει το ποσό της ενίσχυσης που προκύπτει από την εναλλακτική λύση 1 πρέπει, οπωσδήποτε, να επανεπενδύεται από τις επιχειρήσεις στον κλάδο των ανανεώσιμων ενεργειών. Το ποσό αυτό θα λαμβάνεται υπόψη από την Επιτροπή, εφόσον η δραστηριότητα αυτή απολαύει κρατικών ενισχύσεων.

64. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η συνοχή της παρούσας εναλλακτικής λύσης 3 με τους γενικούς κανόνες ανταγωνισμού, η Επιτροπή πρέπει να είναι βέβαιη ότι η ενίσχυση δεν συνεπάγεται στρέβλωση του ανταγωνισμού αντίθετη προς το κοινό συμφέρον. Με άλλα λόγια, η Επιτροπή πρέπει να έχει τη βεβαιότητα ότι η ενίσχυση θα έχει ως αποτέλεσμα μια πραγματικά συνολική ανάπτυξη των ανανεώσιμων ενεργειών εις βάρος των παραδοσιακών ενεργειών, και όχι μια απλή μεταφορά μεριδίων της αγοράς μεταξύ ανανεώσιμων ενεργειών. Συνεπώς, θα πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) η ενίσχυση που χορηγείται σύμφωνα με την παρούσα εναλλακτική λύση πρέπει να αποτελεί μέρος ενός συστήματος που αντιμετωπίζει ισότιμα τις επιχειρήσεις οι οποίες υφίστανται στον κλάδο των ανανεώσιμων ενεργειών·
- β) το σύστημα πρέπει να προβλέπει τη χορήγηση ενισχύσεων χωρίς διακρίσεις μεταξύ επιχειρήσεων που παράγουν την αυτή ανανεώσιμη ενέργεια·
- γ) το σύστημα αυτό πρέπει να ελέγχεται από την Επιτροπή ανά πενταετία.

E.3.3.4. Εναλλακτική λύση 4

65. Τα κράτη μέλη διατηρούν τη δυνατότητα να χορηγούν λειτουργικές ενισχύσεις σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις περί λειτουργικών ενισχύσεων που ορίζονται στα σημεία 45 και 46.

E.3.4. Όροι για τη χορήγηση λειτουργικών ενισχύσεων υπέρ της συνδυασμένης παραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας

66. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι οι ενισχύσεις λειτουργίας δικαιολογούνται για τη συνδυασμένη παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, όταν πληρούνται οι όροι που αναφέρονται στο σημείο 31. Οι εν λόγω ενισχύσεις μπορούν να χορηγηθούν στις επιχειρήσεις που εξασφαλίζουν τη δημόσια διανομή θερμότητας και ηλεκτρισμού όταν το κόστος παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας ή της θερμότητας υπερβαίνει την αγοραία τιμή. Υπό ανάλογες συνθήκες, είναι δυνατή η χορήγηση ενισχύσεων λειτουργίας υπό τους όρους που προβλέπονται στα σημεία 58 έως 65. Για να αποφασιστεί εάν η ενίσχυση είναι απαραίτητη λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες και τα έσοδα που προκύπτουν από την παραγωγή και πώληση της θερμότητας και της ηλεκτρικής ενέργειας.

67. Οι λειτουργικές ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται κάτω από τις ίδιες συνθήκες για τη βιομηχανική χρησιμοποίηση της συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού, όταν αποδεικνύεται ουσιαστικά ότι το κόστος παραγωγής μίας μονάδας ενέργειας με την εν λόγω τεχνική είναι ανώτερο της αγοραίας τιμής μίας μονάδας παραδοσιακής ενέργειας. Το κόστος παραγωγής μπορεί να συμπεριλάβει τη συνήθη αποδοτικότητα της εγκατάστασης, αλλά τα ενδεχόμενα κέρδη για την επιχείρηση όσον αφορά την παραγωγή θερμότητας πρέπει να αφαιρούνται από το κόστος παραγωγής.

ΣΤ. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

68. Το πρωτόκολλο του Κιότο που υπογράφηκε από τα κράτη μέλη και την Κοινότητα προβλέπει ότι τα υπογράφοντα μέρη δεσμεύονται, για το χρονικό διάστημα από 2008 έως 2012, να περιορίσουν ή να μειώσουν τις εκπομπές αερίων που ευθύνονται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Για το σύνολο της Κοινότητας, στόχος είναι να περιοριστούν οι εκπομπές των

αερίων αυτών κατά 8 % σε σχέση με το επίπεδο στο οποίο είχαν φθάσει το 1990.

- 69. Τα κράτη μέλη και η Κοινότητα αντίστοιχα ως υπογράφοντα μέρη μπορούν να επιτύχουν τους στόχους μείωσης των αερίων φαινομένου θερμοκηπίου αφενός χάρη στην εφαρμογή κοινών και συντονισμένων πολιτικών και μέτρων σε κοινοτικό επίπεδο ⁽⁴¹⁾, περιλαμβανομένων και οικονομικών μέτρων και, αφετέρου, προσφεύγοντας στα μέσα που έχουν θεσμοθετηθεί από το ίδιο το πρωτόκολλο του Κιότο, και συγκεκριμένα τις εμπορεύσιμες άδειες, την από κοινού υλοποίηση και το μηχανισμό «καθαρής» ανάπτυξης.
- 70. Ελλείψει κοινοτικού κειμένου στον τομέα αυτό, και με την επιφύλαξη του δικαιώματος πρωτοβουλίας της Επιτροπής να προτείνει ανάλογο κείμενο, επαφίεται σε κάθε κράτος μέλος να ορίσει τις πολιτικές, τα μέτρα και τα μέσα που επιθυμεί να χρησιμοποιήσει για να συμμορφωθεί προς τους στόχους που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου του Κιότο.
- 71. Η Επιτροπή κρίνει ότι ορισμένες από τις διαδικασίες που διατηρούν τα κράτη μέλη για να συμμορφωθούν προς τους στόχους του εν λόγω πρωτοκόλλου ενδέχεται να συνιστούν κρατικές ενισχύσεις, αλλά είναι ακόμη πρόωρο να καθοριστούν οι όροι έγκρισης των ενδεχόμενων ενισχύσεων.

Z. ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗΣ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΖΕΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- 72. Εντός των ορίων και των προϋποθέσεων που καθορίζει το παρόν πλαίσιο, η Επιτροπή θα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ για τις «ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων... εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον».
- 73. Οι ενισχύσεις για την προώθηση της υλοποίησης σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος με πρωταρχικό άξονα το περιβάλλον, τα οποία έχουν ευεργετικά αποτελέσματα πέραν των συνόρων των ενδιαφερομένων κρατών μελών, μπορούν να εγκριθούν βάσει της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ. Ωστόσο, οι εν λόγω ενισχύσεις πρέπει να είναι αναγκαίες για την υλοποίηση του σχεδίου, το οποίο πρέπει να είναι ειδικό και σαφώς προσδιορισμένο, σημαντικό από ποιοτική άποψη και να συμβάλει με σαφή και υποδειγματικό τρόπο στα κοινά ευρωπαϊκά συμφέροντα. Κατά την εφαρμογή της παρέκκλισης αυτής, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει υψηλότερα ποσοστά ενισχύσεων από τα όρια που ισχύουν για τις ενισχύσεις βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

H. ΣΩΦΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- 74. Τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο παρόν πλαίσιο ισχύουν είτε η εξεταζόμενη ενίσχυση χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από κρατικούς πόρους είτε από κοινοτικούς, εν μέρει ή πλήρως. Οι ενισχύσεις που εγκρίνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος πλαισίου δεν μπορούν να σωρευθούν με άλλες κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, ούτε με άλλες κοινοτικές χρηματοδοτήσεις, εάν μια τέτοια σωρευση συνεπάγεται ένταση ενίσχυσης ανώτερη αυτής που προβλέπεται από το παρόν πλαίσιο.

⁽⁴¹⁾ Για τις λεπτομέρειες των συντονισμένων και κοινών πολιτικών και μέτρων, βλέπε ιδίως την ανακοίνωση της Επιτροπής COM(1999) 230 «Προπαρασκευή της εφαρμογής του πρωτοκόλλου του Κιότο» της 19ης Μαΐου 1999.

Σε περίπτωση κρατικών ενισχύσεων για διαφορετικούς σκοπούς που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, ισχύει το πλέον ευνοϊκό ανώτατο όριο ενίσχυσης.

Θ. ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 88 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1, ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ

75. Η Επιτροπή θα προτείνει στα κράτη μέλη, με βάση το άρθρο 88 παράγραφος 1 της συνθήκης, τα ακόλουθα κατάλληλα μέτρα όσον αφορά τα υφιστάμενα καθεστώτα ενισχύσεων τους.
76. Για να είναι σε θέση η Επιτροπή να αξιολογήσει τη χορήγηση σημαντικών ενισχύσεων στα πλαίσια εγκεκριμένων καθεστώτων, καθώς και κατά πόσον οι ενισχύσεις αυτές συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, θα προτείνει στα κράτη μέλη, ως κατάλληλο μέτρο βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 1, να της κοινοποιούν εκ των προτέρων όλα τα ατομικά σχέδια επενδυτικών ενισχύσεων που χορηγούνται βάσει εγκεκριμένου καθεστώτος, όταν οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τα 25 εκατ. ευρώ και η ενίσχυση υπερβαίνει τα ακαθάριστο ισοδύναμο επιδότησης των 5 εκατ. ευρώ. Η κοινοποίηση πρέπει να πραγματοποιείται με τη βοήθεια του εντύπου που περιέχεται στο παράρτημα.
77. Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης στα κράτη μέλη, ως κατάλληλο μέτρο βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 1, να προσαρμόσουν τα υφιστάμενα σε αυτά καθεστώτα ενισχύσεων υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος, ώστε να καταστούν αυτά συμβιβάσιμα με το παρόν πλαίσιο πριν από την 1η Ιανουαρίου 2002.
78. Η Επιτροπή θα καλέσει τα κράτη μέλη να της γνωστοποιήσουν, μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από τη λήψη της πρότασης κατάλληλων μέτρων που αναφέρονται στις παραγράφους 75 έως 77, ότι συμφωνούν να συμμορφωθούν με τις διατάξεις αυτές. Ελλείψει απάντησης, η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι το κράτος μέλος δεν συμφωνεί με την πρόταση.
79. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι με εξαίρεση τις ενισχύσεις που χαρακτηρίζονται ως «ήσσονος σημασίας» σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001⁽⁴²⁾, το παρόν πλαίσιο δεν θίγει την υποχρέωση των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, να κοινοποιούν όλα τα καθεστώτα ενισχύσεων, όλες τις τροποποιήσεις των εν λόγω καθεστώτων καθώς και κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγείται στις επιχειρήσεις εκτός του πλαισίου συγκεκριμένων καθεστώτων.

80. Η Επιτροπή προτίθεται να εγκρίνει κάθε μελλοντικό καθεστώς μόνο εφόσον τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος πλαισίου.

Ι. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

81. Το παρόν πλαίσιο αρχίζει να εφαρμόζεται από τη δημοσίευση του στην «Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων». Η ισχύς του λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2007. Η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει το πλαίσιο αυτό πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2007, για σημαντικούς λόγους πολιτικής ανταγωνισμού, περιβαλλοντικής πολιτικής ή λαμβάνοντας υπόψη άλλες κοινοτικές πολιτικές ή διεθνείς δεσμεύσεις.

82. Η Επιτροπή εφαρμόζει τις διατάξεις του παρόντος πλαισίου σε όλες τις περιπτώσεις επί των οποίων καλείται να λάβει απόφαση μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα, ακόμη και αν οι περιπτώσεις αυτές είχαν κοινοποιηθεί πριν από την εν λόγω δημοσίευση.

Για τις μη κοινοποιηθείσες ενισχύσεις, η Επιτροπή θα εφαρμόσει:

- α) τις διατάξεις του παρόντος πλαισίου, εάν η ενίσχυση χορηγήθηκε μετά τη δημοσίευση του εν λόγω πλαισίου στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.
- β) το πλαίσιο που ίσχυε κατά τη στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης για όλες τις άλλες περιπτώσεις.

Κ. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΕ ΑΛΛΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

83. Το άρθρο 6 της συνθήκης ορίζει ότι «οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να ενταχθούν στον καθορισμό και στην εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών και δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 3, ιδίως προκειμένου να προωθηθεί η αειφόρος ανάπτυξη». Κατά τη θέσπιση ή την αναθεώρηση άλλων κοινοτικών πλαισίων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή θα εξετάζει κατά πόσον μπορούν να ληφθούν περισσότερο υπόψη οι απαιτήσεις αυτές. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα εξετάζει κατά πόσον θα ήταν σκόπιμο να ζητείται από τα κράτη μέλη η υποβολή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά την κοινοποίηση οποιουδήποτε σημαντικού σχεδίου ενισχύσεων, ανεξάρτητα από τον τομέα των δραστηριοτήτων.

⁽⁴²⁾ Βλέπε υποσημείωση 10.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 88 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

(Καθεστώτα, ενισχύσεις που χορηγούνται κατ' εφαρμογήν εγκεκριμένου καθεστώτος και ενισχύσεις ad hoc)

Πληροφορίες που επισυνάπτονται στο γενικό ερωτηματολόγιο του τμήματος Α, παράρτημα ΙΙ, της επιστολής 2ας Αυγούστου 1995 που έστειλε η Επιτροπή στα κράτη μέλη σχετικά με τις κοινοποιήσεις και τις τυποποιημένες ετήσιες εκδόσεις.

1. Στόχοι.

Γενική περιγραφή των στόχων του μέτρου και του είδους της προωθούμενης προστασίας του περιβάλλοντος.

2. Περιγραφή του μέτρου.

Λεπτομερής περιγραφή του μέτρου και των δικαιούχων.

Περιγραφή των συνολικών επενδυτικών δαπανών και των επιλέξιμων δαπανών.

Εάν το εν λόγω μέτρο έχει ήδη εφαρμοστεί κατά το παρελθόν, ποια αποτελέσματα επιτεύχθηκαν στον τομέα του περιβάλλοντος.

Εάν το μέτρο είναι νέο, ποια αποτελέσματα αναμένονται στον τομέα του περιβάλλοντος και για ποιο χρονικό διάστημα.

Για τις ενισχύσεις που χορηγούνται λόγω υπέρβασης των περιβαλλοντικών προτύπων, να προσδιοριστεί ποιο είναι το πρότυπο που ισχύει και με ποιο τρόπο το εν λόγω μέτρο επιτρέπει την εξασφάλιση ενός σημαντικά υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος.

Για τις ενισχύσεις που χορηγούνται χωρίς να υπάρχουν υποχρεωτικά πρότυπα, να διευκρινισθεί λεπτομερώς πώς καθορίζονται οι επιλέξιμες δαπάνες.

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά το μέτρο C 65/2000 (ex N 679/2000) — Γαλλία — Ενισχύσεις για την έναρξη της εκτέλεσης γραμμών θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων

(2001/C 37/04)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με την επιστολή της 22ας Δεκεμβρίου 2000 η οποία παρατίθεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου στις σελίδες που έπονται της παρούσας σύνοψης, η Επιτροπή κοινοποίησε στη Γαλλική Δημοκρατία την απόφασή της να κινηθεί την προβλεπόμενη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, όσον αφορά σκέλος του προαναφερθέντος καθεστώτος ενισχύσεων.

Η Επιτροπή αποφάσισε να μην εγείρει αντιρρήσεις αναφορικά με οποιοδήποτε άλλο σκέλος του προαναφερόμενου καθεστώτος, όπως αυτό περιγράφεται στην επιστολή που έπεται της παρούσας σύνοψης.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τις πτυχές του καθεστώτος χορήγησης ενισχύσεων αναφορικά με το οποίο η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία εντός χρονικής προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία της δημοσίευσης της παρούσας σύνοψης και της επιστολής η οποία έπεται αυτής, διαβιβάζοντάς τες στην εξής διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Ενέργειας και Μεταφορών
Διεύθυνση G — Transports maritimes
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Βρυξέλλες
Αριθμός φαξ: (32-2) 295 30 76.

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στη Γαλλική Δημοκρατία. Με σχετικό έγγραφο μπορεί να ζητηθεί η εμπιστευτική μεταχείριση της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους, το οποίο υποβάλλει τις σχετικές παρατηρήσεις, με διευκρίνιση της αιτιολογικής βάσης στην οποία στηρίζεται το αίτημα αυτό.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1. Διαδικασία

Οι γαλλικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή το εν λόγω σχέδιο του καθεστώτος χορήγησης ενισχύσεων, με το αντίστοιχο σημειώμα τους αριθμός 2769 της 13ης Οκτωβρίου 2000. Η κοινοποίηση αυτή πρωτοκολλήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2000 με τον αριθμό N 679/2000.

Οι γαλλικές αρχές είχαν προηγουμένως αναπτύξει τις ευρύτερες γραμμές του εν λόγω σχεδίου κατά τη διάρκεια της διμερούς ανεπίσημης συνάντησης η οποία πραγματοποιήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 2000.

2. Περιγραφή του σκέλους του καθεστώτος ενισχύσεων αναφορικά με το οποίο η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία της εξέτασης

Το καθεστώς ενισχύσεων για την έναρξη της εκτέλεσης γραμμών θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων έχει ως στόχο του την επιτάχυνση των εργασιών εγκαίνιασης των νέων γραμμών θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων. Προς το σκοπό αυτό, στο καθεστώς προβλέπεται η χορήγηση ενισχύσεων με φθίνουσα κλίμακα, επί ανώτατο χρονικό διάστημα τριών ετών, με προορισμό τη χρηματοδότηση των ίδιων των λειτουργικών μέτρων. Το ανώτατο ύψος της ενίσχυσης αυτής ανέρχεται σε 30 % των επιλέξιμων λειτουργικών δαπανών. Η ενίσχυση αυτή υπόκειται παρομοίως σε ανώτατο όριο, όσον αφορά την απόλυτη αξία της: η ενίσχυση ανέρχεται στο ποσό του 1 εκατομμυρίου ευρώ, το πρώτο έτος, στα δύο τρίτα του ποσού που χορηγήθηκε κατά το πρώτο έτος, κατά τη διάρκεια του δεύτερου έτους προϋπολογισμού και στο ένα τρίτο του ίδιου αυτού ποσού, κατά τη διάρκεια του τρίτου έτους.

Από την ενίσχυση δεν είναι δυνατόν να αποκομίσουν ευεργετικά οφέλη παρά μόνο εκείνα τα σχέδια τα οποία, στο πλαίσιο των

λειτουργικών δεσμών συνεργασίας, οδηγούν στη σύμπραξη περισσότερων πρωταγωνιστικών φορέων της αλυσίδας των μεταφορών, με τη συμμετοχή επίσης των ναυλωτών. Τα σχέδια αυτά υποβάλλονται από γαλλικά ή κοινοτικά νομικά πρόσωπα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Η δημοσιονομική διαφάνεια διασφαλίζεται με τη συγκρότηση ενός χωριστού νομικού φορέα, ο οποίος είναι και ο αποδέκτης των ενισχύσεων.

Απώτερος στόχος των ευεργετούμενων σχεδίων πρέπει να είναι η δημιουργία γραμμών θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων μεταξύ δύο ή περισσότερων γαλλικών λιμένων ή μεταξύ γαλλικών και κοινοτικών λιμένων. Στα εν λόγω σχέδια είναι επίσης δυνατό να ενσωματωθούν και άλλοι τρόποι μεταφοράς (συνδυασμένες μεταφορές).

Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι αναφερόμενες στο άρθρο 5 πρώτη παράγραφος, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2196/98 του Συμβουλίου (1).

Η προβλεπόμενη ενίσχυση δύναται να σωρευθεί με την κοινοτική ενίσχυση η οποία χορηγείται στο πλαίσιο των δράσεων με καινοτόμο χαρακτήρα προς στήριξη των συνδυασμένων μεταφορών εμπορευμάτων, κατά την έννοια των διατάξεων του προαναφερόμενου κανονισμού του Συμβουλίου.

Όπως εκτιμούν οι γαλλικές αρχές, ο αριθμός των ευεργετούμενων σχεδίων δεν προβλέπεται να υπερβεί τα δέκα σχέδια, ετησίως.

Η Επιτροπή θα ενημερώνεται, στο τέλος κάθε έτους, σχετικά με τον κατάλογο των σχεδίων τα οποία έχουν ευεργετηθεί από τις χορηγούμενες ενισχύσεις στο πλαίσιο του παρόντος καθεστώτος και σχετικά με το ποσό κάθε ενίσχυσης.

(1) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2196/98 της 1ης Οκτωβρίου 1998 σχετικά με την παροχή κοινοτικής χρηματοδοτικής στήριξης σε καινοτόμους δράσεις στις συνδυασμένες μεταφορές εμπορευμάτων (ΕΕ L 277 της 14.10.1998, σ. 1).

Το προβλεπόμενο καθεστώς ενισχύσεων, το οποίο θα εφαρμοστεί από το 2001 έως το 2003, εξοπλίζεται ετησίως με κονδύλια του προϋπολογισμού τα οποία υπολογίζονται στο ποσό των 4 εκατ. ευρώ.

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της ότι το κοινοποιούμενο καθεστώς ενισχύσεων εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Καθώς στόχος των εν λόγω μέτρων είναι η διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων υπηρεσιών θαλασσιών μεταφορών, ο συμβιβασμός χαρακτήρας των ενισχύσεων θα πρέπει να εκτιμηθεί υπό το πρίσμα της προβλεπόμενης παρέκκλισης στην παράγραφο 3, στοιχείο γ) του εν λόγω άρθρου.

Στις κοινοτικές κατευθύνσεις αναφορικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στις θαλάσσιες μεταφορές⁽²⁾, η Επιτροπή είχε διευκρινίσει την προσέγγισή της καθώς και τα κριτήρια βάσει των οποίων οι κρατικές ενισχύσεις είναι δυνατόν να εγκριθούν στον τομέα αυτό. Σε γενικές γραμμές, τα συστήματα χορήγησης ενισχύσεων δεν πρέπει να παρεμβαίνουν σε βάρος των εθνικών οικονομιών των άλλων κρατών μελών και πρέπει να διαπιστώνεται ότι με τα καθεστώτα αυτά δεν διατρέχεται ο κίνδυνος νόθευσης του ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών, σε βαθμό ο οποίος αντίκειται στο κοινό συμφέρον. Οι κρατικές ενισχύσεις πρέπει να περιορίζονται πάντοτε στο βαθμό που είναι αυστηρά αναγκαίος για την επίτευξη του στόχου τους και οφείλουν να χορηγούνται με διαφανή τρόπο. Ο σωρευτικός αντίκτυπος όλων των χορηγούμενων ενισχύσεων από τις κρατικές αρχές πρέπει να λαμβάνεται πάντοτε υπόψη.

Στόχος των εν λόγω κατευθύνσεων είναι να προσδιορίσουν ποια προγράμματα ενισχύσεων είναι δυνατό να τεθούν σε εφαρμογή για τη στήριξη των κοινοτικών ναυτιλιακών συμφερόντων. Όπως διευκρινίζεται στο σημείο 2.2. των κατευθύνσεων αυτών, παράλληλα με τους επιδιωκόμενους στόχους της διασφάλισης της κοινοτικής απασχόλησης, της διαφύλαξης της τεχνολογίας της Κοινότητας στο ναυτιλιακό τομέα και της βελτίωσης των συνθηκών ασφαλείας, είναι επίσης δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη και άλλοι στόχοι της κοινής πολιτικής στον τομέα των μεταφορών, όπως η συγκρότηση του κοινοτικού πλαισίου αειφόρου κινητικότητας και, εντός του πλαισίου αυτού η προώθηση των θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων καθώς και η ανάπτυξη στο μέγιστο δυνατό βαθμό αυτής της μορφής μεταφορών.

Στην ανακοίνωσή της σχετικά με την ανάπτυξη των θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων⁽³⁾, η Επιτροπή τονίζει το ρόλο που διαδραματίζει αυτή η μορφή μεταφορών, για να ευνοηθεί η βιώσιμη και ασφαλής κινητικότητα, να ενισχυθεί η συνοχή στο πλαίσιο της Ένωσης και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των μεταφορών στο πλαίσιο της εφαρμογής της διατροφικής προσέγγισης. Η Επιτροπή αναγνωρίζει επίσης ότι η προώθηση των θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων πρέπει να συντελείται σε όλα τα επίπεδα, τόσο σε κοινοτική, αλλά και σε εθνική ή περιφερειακή κλίμακα.

Η Επιτροπή έδωσε την υποστήριξή της σε πολυάριθμα σχέδια που σχετίζονται με τις θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων είτε στο πλαίσιο του τέταρτου προγράμματος-πλαίσιου έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, είτε βάσει των πειραματικών δράσεων της προς στήριξη των συνδυασμένων μεταφορών (PACT), είτε επίσης και στο πλαίσιο του κανονισμού MEDA ή του ΕΤΠΑ. Ωστόσο,

η ανάπτυξη αυτής της μορφής μεταφορών προσκρούει ιδίως στο σημαντικότερο εμπόδιο που αντιπροσωπεύει το σημαντικό ύψος του κόστους εγκατάστασης νέων σχεδίων.

Το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων εντάσσεται στο πλαίσιο αυτό. Στόχος του είναι η συμπλήρωση, με το αντίστοιχο εθνικό πρόγραμμα, των κοινοτικών παρεμβάσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο του PACT, με τη χρηματοδότηση των πρόσθετων σχεδίων, ορισμένα από τα οποία δεν θα ήταν επιλέξιμα να λάβουν τις κοινοτικές παρεμβάσεις, ακριβώς επειδή στο πλαίσιο τους παρεμβαίνουν μόνο εθνικοί φορείς.

Η Επιτροπή είναι ωστόσο υποχρεωμένη να διασφαλίσει ότι η αναλυτική διαδικασία χορήγησης των ενισχύσεων αυτών δεν συνεπάγεται την νόθευση των όρων του ανταγωνισμού, σε βαθμό ο οποίος αντίκειται στο κοινό συμφέρον.

Όσον αφορά τις ενισχύσεις οι οποίες προορίζονται για τη χρηματοδότηση μέτρων λειτουργικού χαρακτήρα που συνδέονται με την εγκατάσταση νέων γραμμών θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι εν λόγω ενισχύσεις αποτελούν ενισχύσεις λειτουργικού χαρακτήρα οι οποίες είναι, κατά βάση, ασυμβίβαστες με τις ρυθμίσεις της συνθήκης⁽⁴⁾. Η χορήγηση των ενισχύσεων της μορφής αυτής δύναται να εγκριθεί μόνο εκτάκτως⁽⁵⁾.

Όπως διαπιστώνει η Επιτροπή στην προκειμένη περίπτωση, οι προβλεπόμενες ενισχύσεις χορηγούνται για ανώτατο χρονικό διάστημα τριών ετών και η έντασή τους είναι φθίνουσα. Η Επιτροπή θεωρεί αναφορικά με το σημείο αυτό ότι η ανώτατη χρονική περίοδος της τριετίας φαίνεται λογική για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των σχεδίων.

Η ανώτατη χρονική διάρκεια συμβαδίζει επίσης και με την ανώτατη χρονική διάρκεια των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο του PACT. Όσον αφορά την ένταση των ενισχύσεων, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι ο συνδυασμός του διπλού ανώτατου ορίου της ενίσχυσης, σε απόλυτη αξία, και σε ποσοστό των λειτουργικών δαπανών, αφενός μεν, και του φθίνοντος χαρακτήρα χορήγησης των ενισχύσεων, αφετέρου, επιτρέπει να περιοριστεί ο αντίκτυπος που θα έχουν τα εν λόγω μέτρα στον ανταγωνισμό στο συγκεκριμένο τομέα. Η Επιτροπή διαπιστώνει παρομοίως ότι η κάλυψη κατ' ανώτατο ποσοστό 30 % των επιλέξιμων δαπανών συμβαδίζει με το ανώτατο όριο έντασης που εγκρίνεται από το PACT.

Ωστόσο, για είναι δυνατόν να υπαχθούν στο ευεργέτημα της παρέκκλισης του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ, τα εν λόγω μέτρα οφείλουν να είναι απολύτως ανάλογα προς τον επιδιωκόμενο στόχο και δεν πρέπει να μεταβάλλουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό ο οποίος αντίκειται στο κοινό συμφέρον.

Αναφορικά με το σημείο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο επιδιωκόμενος στόχος των προβλεπόμενων λειτουργικών ενισχύσεων συμπίπτει με την ακολουθούμενη πολιτική της Επιτροπής προς στήριξη των θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων. Πάντως, στο στάδιο αυτό, η Επιτροπή διατυπώνει αμφιβολίες κατά πόσο η αναλυτική διαδικασία εφαρμογής εγγυάται ότι τα μέτρα αυτά είναι ταυτόχρονα τα απαιτούμενα αλλά και τα απολύτως ανάλογα σε συνάρτηση με τον επιδιωκόμενο στόχο. Οι αμφιβολίες της Επιτροπής αφορούν ιδίως τα εξής σημεία:

(2) ΕΕ C 205 της 5.7.1997.

(3) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Η ανάπτυξη των θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων στην Ευρώπη: μια δυναμική εναλλακτική λύση στην αλυσίδα των βιώσιμων μεταφορών», δεύτερη διετής έκθεση προόδου, COM(1999) 317 τελικό.

(4) Βλέπε ιδίως τις αποφάσεις κίνησης διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 στις υποθέσεις C 2/97 της 20.1.1997 (ΕΕ C 93 της 22.3.1997) και C 21/98 της 4.5.1999 (ΕΕ C 227 της 28.8.1999).

(5) Βλέπε σχετικά το κοινοτικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, ΕΕ C 72 της 10.3.1994, το πλαίσιο των ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα (ΕΕ C 74 της 10.3.1998) και τις κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις στο γεωργικό τομέα (ΕΕ C 28 της 1.2.2000).

- α) Σκοπός των προβλεπόμενων μέτρων χορήγησης ενισχύσεων είναι η μείωση της αναλογίας των οδικών μεταφορών προς όφελος της ενσωμάτωσης των θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων στη διατροφική αλυσίδα των προσφερόμενων υπηρεσιών μεταφοράς από πόρτα σε πόρτα. Στόχος τους δεν πρέπει να είναι, αντιθέτως, να οδηγήσουν στην εκτροπή των μεταφορικών ροών μεταξύ γειτονικών λιμένων ή μεταξύ τρόπων μεταφοράς οι οποίοι διαδραματίζουν παρομοίως θετικό ρόλο στο πλαίσιο της πολιτικής της βιώσιμης κινητικότητας, ρόλο που διαδραματίζουν για παράδειγμα οι σιδηρόδρομοι ή η εσωτερική ναυσιπλοία. Στο σημερινό στάδιο, το εν λόγω σχέδιο του καθεστώτος χορήγησης ενισχύσεων δεν προσφέρει επαρκείς εγγυήσεις αναφορικά με το σημείο αυτό.
- β) Για να διασφαλιστεί η δημοσιονομική διαφάνεια του καθεστώτος ενισχύσεων, να διευκολυνθεί ο έλεγχος τόσο από τις εθνικές αρχές, όσο και από την Επιτροπή και να αποφευχθεί ο διαγραφόμενος κίνδυνος των διασταυρούμενων επιδοτήσεων, ο νομικός φορέας που είναι και ο αποδέκτης των ενισχύσεων οφείλει να διαθέτει ένα χωριστό σύστημα τήρησης των λογιστικών στοιχείων το οποίο θα παρέχει τη δυνατότητα του σαφούς εντοπισμού των χρηματοδοτικών ροών που διατίθενται για τη χρηματοδότηση των εγκεκριμένων σχεδίων. Το προβλεπόμενο καθεστώς χορήγησης ενισχύσεων δεν φαίνεται επαρκώς σαφές αναφορικά με το σημείο αυτό.
- γ) Σκοπός της διαδικασίας επιλογής των σχεδίων είναι να παρέχεται η εγγύηση ότι μόνο τα σχέδια που είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμα και τα οποία ενδέχεται να συμβάλουν πραγματικά στην ανάπτυξη του κλάδου των θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων θα εγκριθούν για να υπαχθούν στις ευεργετικές ρυθμίσεις των λειτουργικών ενισχύσεων. Στο προβλεπόμενο καθεστώς ενισχύσεων δεν διευκρινίζονται επαρκώς αναφορικά με το σημείο αυτό οι αναλυτικές διαδικασίες επιλογής που έχουν την πρόθεση να εφαρμόσουν οι γαλλικές αρχές αναφορικά με το σημείο αυτό. Στην περίπτωση του σχεδίου διασύνδεσης μεταξύ ενός γαλλικού λιμένα και του λιμένα ενός άλλου κράτους μέλους, η Επιτροπή εκτιμά ότι η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του σχεδίου απαιτεί οι γαλλικές αρχές να διασφαλίσουν την ευνοϊκή υποδοχή από την πλευρά των αρχών του εν λόγω κράτους μέλους. Η αναλυτική διαδικασία εφαρμογής του καθεστώτος χορήγησης των ενισχύσεων πρέπει επίσης να εγγυάται την απουσία κάθε είδους διακρίσεων οι οποίες βασίζονται σε κριτήρια εθνικότητας μεταξύ των λειτουργικών φορέων εκμετάλλευσης της αλυσίδας των μεταφορών αλλά και μεταξύ των ναυλωτών. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι με τη διαδικασία της πρόσκλησης υποβολής προσφορών σε κοιντικό επίπεδο παρέχεται η δυνατότητα εγγύησης των όρων διαφάνειας και της ισότιμης μεταχείρισης μεταξύ των εν λόγω λειτουργικών φορέων εκμετάλλευσης. Πρέπει εξάλλου να διευκρινισθεί η ακριβής έννοια που δίνεται στον όρο των «νέων γραμμών» θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων.
- δ) Καθώς τελικός σκοπός των χορηγούμενων λειτουργικών ενισχύσεων είναι αποκλειστικά να διευκολυνθεί η εγκαίνιαση της εκτέλεσης των θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων που θα είναι εμπορικά βιώσιμες, μακροπρόθεσμα, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις αυτές δεν θα πρέπει, κατά βάση, να είναι δυνατόν να σωρευθούν με τις χρηματοδοτικές αντισταθμίσεις που καταβάλλονται προς ισοφάριση των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας οι οποίες επιβάλλονται στις αυτές γραμμές. Το παρόν καθεστώς ενισχύσεων δεν αποκλείει η δυνατότητα αυτή.

Λαμβάνοντας υπόψη της όσα αναπτύχθηκαν προηγουμένως, η Επιτροπή διατυπώνει αμφιβολίες κατά πόσο οι λειτουργικές ενισχύσεις οι οποίες χορηγούνται για την εγκαίνιαση της λειτουργίας των γραμμών θαλασσιών μεταφορών μικρών αποστάσεων είναι συμβιβάσιμες με τη ρύθμιση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

Συμπέρασμα

Λαμβάνοντας υπόψη της τα αναλυτικά σημεία του σκεπτικού που προηγήθηκαν, η Επιτροπή καλεί τη Γαλλία, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 88 παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ, να υποβάλει τις παρατηρήσεις της και να χορηγήσει κάθε πληροφορία που είναι χρήσιμη για την αξιολόγηση των εν λόγω μέτρων, εντός χρονικής προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία της παραλαβής της παρούσας επιστολής. Η Επιτροπή καλεί τις αρχές της χώρας σας να διαβιβάσουν αμέσως αντίγραφο της επιστολής αυτής στους πιθανούς αποδέκτες οι οποίοι θα ευεργετηθούν από τις ενισχύσεις.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«Par la présente, la Commission a l'honneur d'informer la République française que, après avoir examiné les informations fournies par les autorités françaises sur le régime d'aides en objet, elle a décidé de ne pas soulever d'objections à l'égard des aides destinées à financer des études de faisabilité et d'ouvrir la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE à l'encontre des aides destinées à financer les mesures opérationnelles liées au démarrage de lignes de transport maritime à courte distance.

Procédure

- 1) Par note n° 2769 du 13 octobre 2000, les autorités françaises ont notifié à la Commission le projet de régime d'aides en objet. Cette notification a été enregistrée le 27 octobre 2000 sous le numéro N 679/2000.

Préalablement, les autorités françaises avaient présenté les grandes lignes de ce projet au cours d'une réunion bilatérale informelle du 27 septembre 2000.

Description détaillée de l'aide

- 2) Le régime d'aides au démarrage de lignes de transport maritime à courte distance vise à accélérer le lancement de nouvelles lignes maritime à courte distance. Il envisage à cet effet deux types de mesures:
  - a) une aide destinée à financer des études de faisabilité préalable au lancement des lignes en question, à concurrence de 50 % au maximum du montant de l'étude;
  - b) une aide dégressive d'une durée maximale de trois ans, destinée à financer les mesures opérationnelles elles-mêmes. Cette aide est plafonnée à 30 % des dépenses opérationnelles éligibles. Elle est également soumise à un plafond en valeur absolue: 1 million d'euros la première année, les deux tiers du montant octroyé la première année au cours du second exercice budgétaire et un tiers de ce même montant la troisième année.
- 3) L'aide ne pourra bénéficier qu'à des projets associant, dans le cadre d'un partenariat opérationnel, plusieurs acteurs de la chaîne de transports ainsi que les chargeurs. Les projets seront présentés par des personnes morales françaises ou communautaires, publiques ou privées. La transparence financière sera assurée par la constitution d'une entité juridique séparée, récipiendaire de l'aide.
- 4) Les projets bénéficiaires doivent viser la création d'une ligne maritime à courte distance entre deux ou plusieurs ports français ou entre des ports français et communautaires. Ces projets peuvent intégrer également d'autres modes de transport que le transport maritime.

5) Concernant les mesures opérationnelles, les dépenses éligibles sont celles visées à l'article 5, paragraphe 1, du règlement (CE) n° 2196/98 du Conseil ⁽⁶⁾, à savoir:

- a) les coûts de location, de *leasing* ou d'amortissement des unités de transport — camions, remorques, semi-remorques, avec ou sans tracteur, caisses mobiles, conteneurs de 20 pieds et plus;
- b) les coûts de location, de *leasing* ou d'amortissement et de l'adaptation nécessaire pour mener à bien l'action envisagée, en ce qui concerne le matériel roulant (y compris les locomotives) ainsi que les navires de navigation intérieure et maritime, sous réserve, en ce qui concerne les navires de navigation intérieure, du respect des règles spécifiques en matière d'assainissement structurel de la navigation intérieure;
- c) les dépenses d'investissement ou les coûts de location, de *leasing* ou d'amortissement dans les matériels qui permettent le transbordement entre les voies ferrées, les voies navigables, la voie maritime et les routes;
- d) les coûts d'utilisation des infrastructures ferroviaires, de navigation intérieure et maritime, à l'exception des redevances portuaires et des coûts de transbordement;
- e) les dépenses relatives à l'exploitation commerciale de techniques, de technologies ou de matériels préalablement testés et validés, notamment la technologie d'information de transport;
- f) les coûts concernant les mesures relatives à la formation du personnel et à la diffusion des résultats du projet ainsi que les coûts des mesures d'information et de communication prises pour faire connaître à l'industrie des transports concernée les nouveaux services de transport combiné qui ont été mis en place.

Les dépenses et/ou les coûts visés aux points a), b), c) et e) sont éligibles à condition que le ou les bénéficiaires du soutien s'engagent à garder les matériels faisant l'objet du soutien sur l'axe concerné pendant la durée du contrat.

- 6) L'aide n'est remboursable qu'en cas d'utilisation frauduleuse.
- 7) L'aide envisagée peut être cumulée avec une aide communautaire au titre des actions à caractère innovateur en faveur du transport combiné, au sens du règlement (CE) n° 2196/98 susmentionné.
- 8) Les autorités françaises estiment que le nombre de projets bénéficiaires devrait être inférieur à dix par an.

⁽⁶⁾ Règlement (CE) n° 2196/98 du 1er octobre 1998 relatif à l'octroi de soutiens financiers communautaires à des actions à caractère innovateur en faveur du transport combiné (JO L 277 du 14.10.1998, p. 1).

9) La Commission sera informée à la fin de chaque année de la liste des projets ayant bénéficié d'une aide au titre du présent régime et du montant de celle-ci.

10) Le régime d'aides envisagé, applicable de 2001 à 2003, est doté d'une enveloppe budgétaire annuelle évaluée à 4 millions d'euros.

Appréciation de l'aide

11) Aux termes de l'article 87, paragraphe 1, du traité, sauf dérogations prévues par le présent traité, sont incompatibles avec le marché commun, dans la mesure où elles affectent les échanges entre États membres, les aides accordées par les États ou au moyen de ressources d'État sous quelque forme que ce soit qui faussent ou menacent de fausser la concurrence en favorisant certaines entreprises ou certaines productions.

12) La Commission note que le régime d'aides notifié est financé au moyen de ressources d'État et bénéficie à des entreprises individuelles en réduisant les coûts que celles-ci auraient normalement dû supporter pour réaliser les mesures envisagées. Ces entreprises étant des opérateurs sur le marché du transport maritime à courte distance, qui constitue une activité économique de caractère international ouverte à la concurrence des autres opérateurs communautaires, le critère de l'affectation des échanges entre États membres peut être présumé rempli dans le cas d'espèce. Par conséquent, le régime d'aides en question relève du champ d'application de l'article 87, paragraphe 1, du traité.

13) Les paragraphes 2 et 3 de l'article 87 prévoient certaines dérogations à l'interdiction visée au paragraphe 1.

La Commission considère qu'aucune des dérogations prévues au paragraphe 2 ne s'applique au régime d'aides en question.

Concernant le paragraphe 3, la Commission considère que ce régime visant à faciliter le développement de certains services de transport maritime, c'est au regard de la dérogation prévue au point c) qu'il convient d'en apprécier la compatibilité.

14) Dans ces orientations communautaires sur les aides d'État au transport maritime ⁽⁷⁾, la Commission a précisé son approche et les critères selon lesquels les aides d'État peuvent être autorisées dans ce secteur. D'une façon générale, les systèmes d'aide ne doivent pas jouer au détriment des économies d'autres États membres et il doit être établi qu'ils ne risquent pas de fausser la concurrence entre les États membres dans une mesure contraire à l'intérêt commun. Les aides d'État doivent toujours être limitées à ce qui est strictement nécessaire pour atteindre leur objectif, et elles doivent être octroyées d'une manière transparente. L'effet cumulatif de toutes les aides octroyées par les pouvoirs publics doit toujours être pris en considération.

⁽⁷⁾ JO C 205 du 5.7.1997.

- 15) Lesdites orientations visent à déterminer quels programmes d'aides d'État peuvent être mis en place pour soutenir les intérêts maritimes communautaires. Il y est précisé, au point 2.2, que, à côté des objectifs relatifs à la sauvegarde de l'emploi communautaire, à la préservation du savoir-faire maritime de la Communauté et à l'amélioration de la sécurité, d'autres objectifs de la politique commune en matière de transports, tels la mise en place d'un cadre communautaire pour la mobilité durable et, à l'intérieur de ce cadre, la promotion des transports maritimes à courte distance et le développement maximal de ce type de transport, peuvent également être pris en considération.
- 16) Dans sa communication sur le développement du transport maritime à courte distance⁽⁸⁾, la Commission souligne le rôle de ce mode de transport pour favoriser une mobilité durable et sûre, renforcer la cohésion au sein de l'Union européenne et améliorer l'efficacité du transport dans une approche intermodale. Elle reconnaît également que la promotion du transport maritime à courte distance doit être faite à tous les niveaux, tant communautaire que national ou régional.
- 17) La Commission a apporté son soutien à un grand nombre de projets relatifs au transport maritime à courte distance, soit au titre du quatrième programme-cadre de recherche et de développement, soit au titre des actions pilotes en faveur du transport combiné (PACT), soit encore au titre du règlement MEDA ou du FEDER. Toutefois, le développement de ce mode de transport se heurte notamment à l'obstacle majeur que représente l'importance des coûts de lancement de nouveaux projets.
- 18) Le régime d'aides en objet s'inscrit dans ce contexte. Son objectif est de compléter, par un programme national, les interventions communautaires au titre du PACT, en finançant des projets additionnels, dont certains ne seraient pas éligibles aux interventions communautaires parce qu'ils ne font intervenir que des opérateurs nationaux.

Toutefois, la Commission doit s'assurer que ses modalités ne conduisent pas à des distorsions de concurrence contraire à l'intérêt commun. Il convient à cet égard de distinguer les deux types de mesures envisagées:

- 19) Concernant les aides destinées à financer des études de faisabilité préalables, la Commission constate qu'elles se situent à un stade préalable au lancement des projets et considère qu'elles ne peuvent, dès lors, entraîner des distorsions de concurrence excessives sur le marché du transport maritime à courte distance.

Les études envisagées facilitent l'identification des projets viables à terme, susceptibles de contribuer réellement au

⁽⁸⁾ Communication de la Commission au Parlement européen, au Conseil, au Comité économique et social et au Comité des régions «Le développement du transport maritime à courte distance en Europe: une alternative dynamique dans une chaîne de transport durable», deuxième rapport d'avancement bisannuel, COM(1999) 317 final.

développement du transport maritime à courte distance, que la Commission entend promouvoir. C'est pourquoi elle finance des études de faisabilité, tantôt spécifiques au transport maritime à courte distance, tantôt comportant un volet relatif à ce mode de transport, au titre des différents programmes et fonds mentionnés ci-dessus.

Le nombre d'études susceptibles de bénéficier des financements communautaires est cependant limité par les contraintes budgétaires, de sorte qu'un financement national peut s'avérer nécessaire pour compléter les financements communautaires.

Par ailleurs, la Commission a déjà autorisé des aides d'État destinées à financer différentes études dans le secteur des transports⁽⁹⁾. Le financement d'études de faisabilité, comparables à celles envisagées dans le cas d'espèce, a été autorisé dans le domaine du transport combiné lorsque l'intensité des mesures d'aides n'excédait pas le plafond prévu par le règlement (CE) n° 2196/98 précité⁽¹⁰⁾. À cet égard, la Commission relève que les aides envisagées, qui incluent notamment le financement d'études relatives à des projets ayant une dimension de transport combiné, sont plafonnées à 50 % du montant de l'étude et n'excèdent donc pas le plafond prévu par le règlement (CE) n° 2196/98. La Commission considère que ce plafond de 50 % du montant de l'étude doit également s'appliquer lorsque l'étude en question bénéficie d'un financement communautaire au titre des différents programmes et fonds susvisés.

Au vu des considérations qui précèdent, la Commission considère que les aides destinées à financer des études de faisabilité préalables à la création de nouvelles lignes de transport maritime à courte distance facilitent le développement du secteur en cause, sans altérer les conditions des échanges dans une mesure contraire à l'intérêt commun et peuvent, par conséquent, bénéficier de la dérogation prévue à l'article 87, paragraphe 3, point c), du traité.

- 20) Concernant les aides destinées à financer les mesures opérationnelles liées au démarrage de nouvelles lignes maritimes à courte distance, la Commission constate que les mesures constituent des aides au fonctionnement qui sont, en principe, incompatibles avec le traité⁽¹¹⁾. Ce n'est qu'à titre exceptionnel que de telles aides peuvent être autorisées⁽¹²⁾.

⁽⁹⁾ Notamment cas N 389/99, décision du 19 janvier 2000, et cas N 694/99, décision du 13 juin 2000, non encore publiées au Journal officiel.

⁽¹⁰⁾ Cas N 121/99, décision du 8 juillet 1999 (JO C 245 du 28.8.1999); cas N 755/99, décision du 15 novembre 2000, non encore publiée Journal officiel; cas NN 13/98, décision du 22 décembre 1999 (JO C 55 du 26.2.2000).

⁽¹¹⁾ Voir notamment décisions d'ouvrir la procédure en application de l'ex-article 93, paragraphe 2, dans les cas C 2/97 le 20 janvier 1997 (JO C 93 du 22.3.1997) et C 21/98 le 4 mai 1999 (JO C 227 du 28.8.1999).

⁽¹²⁾ Voir encadrement communautaire des aides d'État pour la protection de l'environnement (JO C 72 du 10.3.1994), encadrement des aides à finalité régionale (JO 74 du 10.3.1998), lignes directrices de la Communauté concernant les aides d'État dans le secteur agricole (JO C 28 du 1.2.2000).

- 21) Dans le cas d'espèce, la Commission relève que les aides destinées à financer les mesures opérationnelles projetées ont une durée maximale de trois ans et que leur intensité est dégressive. La Commission considère à cet égard qu'une durée maximale de trois ans peut apparaître raisonnable pour assurer la viabilité des projets. Elle correspond également à la durée maximale des financements communautaires au titre du PACT. Concernant l'intensité de l'aide, la Commission considère que la combinaison du double plafond d'intensité, en valeur absolue et en pourcentage des dépenses opérationnelles, d'une part, et du caractère dégressif de l'aide, d'autre part, permet de limiter l'impact des mesures sur la concurrence dans le secteur. Elle constate également que la couverture à hauteur maximale de 30 % des dépenses éligibles correspond au plafond d'intensité retenu par le PACT.
- 22) Toutefois, pour pouvoir bénéficier de la dérogation prévue à l'article 87, paragraphe 3, point c), les mesures en cause doivent être strictement proportionnées à l'objectif poursuivi et ne pas altérer les conditions des échanges dans une mesure contraire à l'intérêt commun.
- 23) À cet égard, la Commission considère que l'objectif des aides opérationnelles envisagées cadre avec la politique de la Commission en faveur du transport maritime à courte distance. Cependant, à ce stade, la Commission a des doutes quant au fait que leurs modalités d'application garantissent que ces mesures sont à la fois nécessaires et strictement proportionnées à l'objectif poursuivi. Les doutes de la Commission portent notamment sur les points suivants:
- a) les mesures d'aides envisagées doivent contribuer à réduire la part du trafic routier au profit de l'intégration du transport maritime à courte distance dans la chaîne intermodale des services de transport porte à porte. Elles ne doivent pas conduire, en revanche, à des détournements de trafic entre ports voisins ou entre modes de transport jouant également un rôle positif dans le cadre d'une politique de mobilité durable, comme le chemin de fer ou la navigation intérieure. Au stade actuel, le projet de régime d'aides n'offre pas de garanties suffisantes à cet égard;
  - b) afin d'assurer la transparence financière du régime d'aides, en facilitant le contrôle tant par les autorités nationales que par la Commission et éviter les risques de subventions croisées, l'entité juridique bénéficiaire de l'aide doit disposer d'une compatibilité séparée permettant de clairement identifier les flux financiers relatifs au financement des projets retenus. Le régime d'aides projeté n'apparaît pas suffisamment clair à cet égard;
  - c) la procédure de sélection des projets doit garantir que seuls les projets viables à terme et susceptibles de contribuer réellement au développement du secteur du transport maritime à courte distance seront retenus pour bénéficier des aides opérationnelles. Le régime d'aides envisagé ne précise pas suffisamment les modalités de sélection que les autorités françaises entendent appliquer à cet égard. Dans le cas d'un projet de liaison entre un port français et un port d'un autre État membre, la Commission estime que la viabilité à terme du projet requiert que les autorités françaises s'assurent de l'accueil favorable des autorités de l'État membre en question.
- Les modalités d'application du régime d'aides doivent également garantir l'absence de discrimination pour des raisons de nationalité entre tous les opérateurs de la chaîne de transport ainsi que les chargeurs. La Commission considère qu'un appel d'offres au niveau communautaire permettrait de garantir la transparence et l'égalité de traitement des opérateurs en cause. Il conviendrait, par ailleurs, de préciser ce qu'il faut entendre par «nouvelles lignes» de transport maritime à courte distance;
- d) la finalité des aides opérationnelles étant uniquement de faciliter le démarrage de services de transport maritime à courte distance commercialement viables à terme, la Commission considère que de telles aides ne devraient pas, en principe, pouvoir être cumulées avec des compensations financières versées en contrepartie d'obligations de service public imposées sur les mêmes lignes. Le présent régime d'aides n'exclut pas cette possibilité.
- 24) Au vu de ce qui précède, la Commission émet des doutes quant à la compatibilité des aides opérationnelles au démarrage de lignes de transport maritime à courte distance avec l'article 87, paragraphe 3, point c), du traité.
- ### Conclusion
- 25) La Commission ne soulève pas d'objections quant à la compatibilité avec l'article 87, paragraphe 3, point c), du traité de l'aide destinée à financer des études de faisabilité préalables au lancement de lignes de transport maritime à courte distance.
- 26) La Commission a décidé d'ouvrir la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité en ce qui concerne les aides opérationnelles destinées à financer les coûts de démarrage desdites lignes.
- Pour les raisons exposées ci-dessus, la Commission a des doutes, à ce stade, sur la compatibilité de ces mesures avec l'article 87, paragraphe 3, point c) du traité.
- 27) Comme tenu des considérations qui précèdent, la Commission invite la France dans le cadre de la procédure de l'article 88, paragraphe 2, du traité CE, à présenter ses observations et à fournir toute information utile pour l'évaluation de ces mesures dans le délai d'un mois à compter de la date de réception de la présente. Elle invite les autorités françaises à transmettre immédiatement une copie de cette lettre aux bénéficiaires potentiels de l'aide.
- 28) La Commission rappelle à la France l'effet suspensif de la disposition précitée du traité et attire son attention sur l'article 14 du règlement (CE) n° 659/1999 du Conseil, selon lequel toute aide octroyée illégalement pourra faire l'objet d'une récupération auprès de son bénéficiaire.»

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, σχετικά με την ενίσχυση C 53/2000 (πρώην NN 38/2000) — Mines et Potasses d'Alsace (MDPA)

(2001/C 37/05)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με επιστολή της 10ης Οκτωβρίου 2000 που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου της επιστολής στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στη Γαλλία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την προαναφερθείσα ενίσχυση.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των ενισχύσεων για τις οποίες η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία εντός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού
Διεύθυνση κρατικών ενισχύσεων II
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Βρυξέλλες
Αριθ. φαξ: (32-2) 296 95 80.

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στη Γαλλία. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υπαβάλλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς με μνεία των σχετικών λόγων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Διαδικασία

Το 1994, η Επιτροπή ενέκρινε κρατική ενίσχυση ύψους 500 εκατ. FRF που επρόκειτο να χορηγηθεί στην MDPA μέσω της EMC, επιχείρησης που ανήκει εξολοκλήρου στο δημόσιο. Η εν λόγω ενίσχυση εγκρίθηκε ως συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 3 στοιχείο γ). Η Επιτροπή θεώρησε ότι η ενίσχυση κάλυπτε τις πρόσθετες δαπάνες κοινωνικών παροχών στις οποίες υπεβλήθη η MDPA λόγω του «Statut du Mineur» (ειδικές κοινωνικές εισφορές για τον τομέα των ορυχείων).

Τον Απρίλιο του 1996, η Επιτροπή ενέκρινε τρεις νέες αυξήσεις του κεφαλαίου ύψους 250 εκατ. FRF εκάστη, που επρόκειτο να χορηγηθούν στην EMC κατά τη διάρκεια της περιόδου 1995-1997, και να μεταβιβαστούν εν συνεχεία στην MDPA, δεδομένου ότι τις θεώρησε συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) για τους ίδιους λόγους όπως και το 1994.

Στις 7 Δεκεμβρίου 1998, οι γαλλικές αρχές κοινοποίησαν τρεις νέες αυξήσεις του κεφαλαίου ύψους 275 εκατ. FRF εκάστη (42 εκατ. ευρώ) που επρόκειτο να χορηγηθούν από το κράτος στην EMC από το 1998 έως το 2000, και εν συνεχεία να μεταβιβαστούν από την EMC στην MDPA, προκειμένου να καλυφθούν οι δαπάνες κοινωνικών παροχών στις οποίες υπεβλήθη η MDPA στο πλαίσιο του «Statut du Mineur».

Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολές της 16ης Δεκεμβρίου 1998, της 8ης Φεβρουαρίου, της 29ης Μαρτίου, της 5ης Ιουλίου και της 18ης Νοεμβρίου 1999, οι οποίες χορηγήθηκαν από τις γαλλικές αρχές στις 22 Ιανουαρίου, 19 Μαρτίου, 29 Ιουνίου και 28 Οκτωβρίου 1999.

Με επιστολή της 29ης Μαρτίου 1999, η Επιτροπή γνωστοποίησε στις γαλλικές αρχές ότι μετά από προκαταρκτική εκτίμηση, έκρινε ότι το ποσό της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην MDPA κατά την περίοδο 1995-1997 υπερέβαινε εκείνο που είχε εγκριθεί με την απόφασή της του Απριλίου 1996. Πράγματι, η MDPA έλαβε, πέραν του ποσού που είχε εγκριθεί από την Επιτροπή, περίπου 1 280 εκατ. FRF από εσωτερικούς πόρους της EMC.

Οι γαλλικές αρχές, με επιστολή της 29ης Ιουνίου, αμφισβήτησαν την άποψη της Επιτροπής ισχυριζόμενες ότι οι πόροι που χορηγήθηκαν από την EMC στην MDPA δε συνιστούσαν κρατική ενίσχυση. Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές οι πόροι αυτοί αποτελούσαν έσοδα που προέρχονταν από δραστηριότητες της EMC και όχι από κρατικούς πόρους.

Μετά από συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 1999, οι γαλλικές αρχές, με επιστολή της 14ης Μαρτίου 2000, χορήγησαν τις πληροφορίες που είχαν ζητηθεί και πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι ορισμένα από τα κοινοποιηθέντα μέτρα είχαν ήδη χορηγηθεί στην επιχείρηση. Με επιστολή της 10ης Απριλίου, η Επιτροπή πληροφόρησε τις γαλλικές αρχές ότι, δεδομένου ότι μέρος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είχε ήδη χορηγηθεί πριν ληφθεί οριστική απόφαση, η ενίσχυση αυτή έπρεπε να θεωρηθεί ως μη κοινοποιηθείσα και παράνομη.

Περιγραφή των μέτρων

Η MDPA είναι μία εξορυκτική επιχείρηση που παράγει κάλιο στην περιοχή της Αλσατίας. Ελέγχεται 100 % από την EMC, επιχείρηση που ανήκει εξολοκλήρου στο κράτος, και ειδικεύεται σε τέσσερις βασικές δραστηριότητες: χημικά προϊόντα, ζωοτροφές, περιβάλλον και επανεπεξεργασία απορριμμάτων, καθώς και παραγωγή καλίου (SCPA και MDPA).

Από το μέσα της περασμένης δεκαετίας, ο κύκλος εργασιών της MDPA άρχισε να μειώνεται και εμφανίσε αυξανόμενες ζημιές λόγω της συρρίκνωσης της αγοράς καλίου. Στο πλαίσιο αυτό, η παραγωγή της MDPA μειώθηκε κατά 35 % από το 1984 έως το 1994 και οι ζημιές της εταιρείας αυξήθηκαν παρά τη μείωση του αριθμού των απασχολούμενων.

Το 1994, η MDPA αποφάσισε να κλείσει όλες τις μονάδες παραγωγής που διέθετε. Το 1997, διαπραγματεύθηκε με τα συνδικάτα του εξορυκτικού τομέα πρόγραμμα για την παύση της δραστηριότητας όλων των μονάδων της μέχρι το 2004, μειώνοντας σταδιακά το επίπεδο της παραγωγής της. Κατά το χρόνο αυτό, η MDPA απασχολούσε 2 675 εργαζομένους και το μερίδιο που κατείχε στην ευρωπαϊκή αγορά ήταν περίπου 13 %.

Η Επιτροπή είχε ήδη εγκρίνει δύο προηγούμενα μέτρα ενίσχυσης -το 1994 και το 1996- με το σκεπτικό ότι η ενίσχυση αποσκοπούσε στην κάλυψη των πρόσθετων κοινωνικών δαπανών στις οποίες είχε υποβληθεί η MDPA λόγω του «statut du mineur».

Όσον αφορά τα νέα μέτρα που κοινοποιήθηκαν το 1998, οι γαλλικές αρχές ανακοίνωσαν ότι οι πόροι που επρόκειτο να μεταφερθούν στην MDPA εντός της περιόδου που είχε προσδιοριστεί στην κοινοποίηση, ήταν υψηλότεροι από αυτούς που είχαν κοινοποιηθεί, και ότι η MDPA έλαβε κατά την περίοδο 1995-1997 ποσό πόρων υψηλότερο από εκείνο που είχε εγκρίνει η Επιτροπή απόφαση της του 1996. Συνολικά, οι παράνομες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από τη Γαλλία στην MDPA κατά τη διάρκεια της περιόδου 1995-2000 έχουν ως ακολούθως:

(σε εκατομμύρια FRF):

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ενισχύσεις που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή με την απόφαση του 1996	250	250	250			
Κοινοποιηθείσες ενισχύσεις 1998-2000				275	275	275
Συνολικό ποσό που μεταβιβάσθηκε στην MDPA	550	640	840	770	550	500
Παράνομες ενισχύσεις	300	390	590	495	275	225

Συνολικά το ποσό των πρόσθετων πόρων που χορηγήθηκαν στην MDPA κατά τη διάρκεια της περιόδου 1995-1997, που καλύπτονται από την απόφαση του 1996, χωρίς προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής εκτιμάται σε 1 280 εκατ. FRF (195 εκατ. ευρώ). Όσον αφορά τα κοινοποιηθέντα μέτρα για την περίοδο 1998-2000, μπορεί να διαπιστωθεί εύκολα ότι τα μέτρα αυτά συνιστούν ένα μικρό μόνο τμήμα του πραγματικού ύψους των πόρων που μεταβιβάσθηκαν στην MDPA. Όπως επιβεβαιώθηκε από τις γαλλικές αρχές, η EMC είχε ήδη χορηγήσει στην MDPA 1 320 εκατ. FRF το 1998 και 1999, χωρίς προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής. Επίσης, το 2000, οι γαλλικές αρχές εκτιμούν ότι το πραγματικό ποσό των πόρων που πρόκειται να μεταβιβασθούν στην MDPA θα είναι υψηλότερο από εκείνο που κοινοποιήθηκε.

Εκτίμηση

Τόσο τα κοινοποιηθέντα μέτρα όσο και η στήριξη εκ μέρους της EMC προς την MDPA με δικούς της εσωτερικούς πόρους και που δεν είχαν κοινοποιηθεί συνιστούν κρατική ενίσχυση. Πράγματι, τα κεφάλαια αυτά αποτελούσαν κρατικούς πόρους δεδομένου ότι η EMC ελέγχεται εξ ολοκλήρου από το κράτος, και χορηγήθηκαν υπό όρους που δεν ήταν σύμφωνοι με την αρχή του επενδυτή

της αγοράς, και θα μπορούσαν να προκαλέσουν στρέβωση των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών:

Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των μέτων, το συμβιβασμό τους μπορεί να εκτιμηθεί μόνο βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

Ωστόσο, στο στάδιο αυτό, η Επιτροπή έχει αμφιβολίες αν είναι δυνατό να εφαρμοστεί στα μέτρα αυτά αυτή η παρέκκλιση, εφόσον πρόκειται για ενισχύσεις αναδιάρθρωσης, λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν χορηγήθηκαν με σκοπό να αποκατασταθεί η βιωσιμότητα της MDPA. Πράγματι, η εταιρεία θα κλείσει μέχρι το 2004 και μέχρι τότε δεν υπάρχουν προοπτικές κερδοφορίας.

Στην απόφασή της του 1996 για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων η Επιτροπή είχε θεωρήσει ότι με τις ενισχύσεις αυτές επιστρέφονταν στην MDPA οι δαπάνες κοινωνικού χαρακτήρα στις οποίες είχε ήδη υποβληθεί, λαμβάνοντας υπόψη τόσο κοινωνικούς όσο και περιβαλλοντικούς παράγοντες. Η Επιτροπή είχε εκτιμήσει ότι, στο μέτρο που οι ενισχύσεις συνέβαλλαν στην οριστική παύση της λειτουργίας των ορυχείων, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι διευκόλυναν την οικονομική ανάπτυξη του τομέα.

Ειδικότερα, η Επιτροπή είχε λάβει υπόψη της ότι η MDPA είχε αναλάβει πρόσθετες δαπάνες που συνδέονταν με το «statut du mineur», και που αντιπροσώπευαν το ίδιο σχεδόν ποσό με εκείνο της ενίσχυσης που είχε χορηγηθεί από το κράτος. Συνεπώς, η Επιτροπή είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση αποσκοπούσε στην κάλυψη αυτών των πρόσθετων δαπανών κοινωνικού χαρακτήρα και όχι στην προώθηση των οικονομικών δραστηριοτήτων της MDPA.

Ωστόσο, οι γαλλικές αρχές, μετά από αίτημα της Επιτροπής, διευκρίνισαν ότι από το 1998 το μεγαλύτερο μέρος αυτών των δαπανών κοινωνικού χαρακτήρα δεν βάρυναν πλέον την MDPA, αλλά καταβάλλονταν απευθείας από την EMC. Η MDPA έπρεπε μόνο να καλύψει 51 εκατ. FRF το 1997, 36 εκατ. το 1998, 16 εκατ. το 1999 και 13 εκατ. το 2000, ενώ τα υπόλοιπα είχαν καταβληθεί από την EMC.

Συνεπώς, η Επιτροπή στο παρόν στάδιο έχει αμφιβολίες για το κατά πόσο μπορεί να εφαρμοστεί το σκεπτικό που χρησιμοποιήθηκε στις προηγούμενες αποφάσεις, δεδομένου ότι τα κοινοποιηθέντα μέτρα, καθώς και το πρόσθετο ποσό που χορηγήθηκε από το κράτος μέσω της EMC στην MDPA κατά τη διάρκεια της περιόδου 1995-1997, δεν φαίνεται να αποσκοπούσε στην κάλυψη αυτών των δαπανών κοινωνικού χαρακτήρα.

Οι γαλλικές αρχές χορήγησαν εκτίμηση των περιβαλλοντικών δαπανών τις οποίες πρέπει να αναλάβει η MDPA για τη αναμόρφωση και την ασφάλιση των ορυχείων που κλείνουν και που υπολογίζονται σε 66 εκατ. FRF το 1996, 135 εκατ. το 1997, 57 εκατ. το 1998, 77 εκατ. το 1999, και 84 εκατ. το 2000. Στο παρόν στάδιο, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση που αποσκοπεί στην κάλυψη των δαπανών αυτών ενδέχεται, καταρχήν, να θεωρηθεί συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά. Ωστόσο, οι πληροφορίες που χορηγήθηκαν από τις γαλλικές αρχές δεν είναι επαρκείς για την εκτίμηση του συμβιβασμού των ενισχύσεων αυτών. Επιπλέον, αυτές οι περιβαλλοντικές δαπάνες αντιπροσωπεύουν ένα μικρό μόνο τμήμα της υπό εξέταση ενίσχυσης.

Για τους λόγους που παρατέθηκαν ανωτέρω, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 2 όσον αφορά τα μέτρα που αναλύθηκαν στην παρούσα απόφαση υπέρ της MDPA.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«La Commission souhaite informer la France qu'après avoir examiné les informations transmises par les autorités françaises à propos des mesures d'aide mentionnées ci-dessus, elle a décidé d'engager la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE.

PROCÉDURE

1. Le 31 janvier 1994, les autorités françaises ont notifié une augmentation de capital de 500 millions de francs français qui devait être accordée par l'État à la société Entreprises minières et chimiques SA (ci-après dénommée «EMC») et transférée ensuite de celle-ci à la société Mines de potasse d'Alsace (ci-après dénommée «MDPA»).
2. Le 11 avril 1994, la Commission a décidé de ne pas soulever d'objections («décision de 1994») à l'encontre de cette mesure d'aide en faveur de MDPA, dans la mesure où elle la considérait comme compatible le marché commun en vertu de l'article 87, paragraphe 3, point c). La Commission estimait que cette aide était destinée à couvrir les coûts sociaux supplémentaires liés au «statut du mineur» (décret 46/1438 du 14 juin 1946 et arrêté du 1er juin 1963), y compris des coûts de «chauffage, logement, indemnités de raccordement et indemnités de départ». Ces obligations viennent s'ajouter aux charges sociales normales imposées par la législation générale sur les entreprises en ce qui concerne leurs salariés, et elles sont particulières au secteur minier.
3. Une communication relative à cette décision a été publiée au *Journal officiel des Communautés européennes* ⁽¹⁾. Le 8 septembre 1994, les autorités françaises ont confirmé que le transfert de l'aide d'EMC à MDPA avait bien eu lieu.
4. Le 29 décembre 1995, les autorités françaises ont notifié un deuxième train de mesures similaires, comportant trois augmentations de capital d'un montant de 250 millions de francs français chacune, qui devaient être accordées par l'État à EMC au cours de la période 1995-1997 et transmises ensuite selon les mêmes modalités à MDPA. Elles avaient pour l'objectif de couvrir les coûts sociaux supplémentaires relatifs aux mineurs pour la période 1995-1997.
5. En réponse à une demande de la Commission, les autorités françaises ont transmis, par lettre du 19 février 1996, des informations supplémentaires, comprenant notamment la description des modalités techniques du transfert des fonds d'EMC vers MDPA. Elles précisaient notamment que MDPA devait enregistrer des pertes de l'ordre de 600 millions de francs français. Afin de rétablir la santé financière de MDPA, EMC devrait souscrire une augmentation de capital en faveur de celle-ci d'environ 550 millions de francs français. Les autorités françaises précisaient que des pertes d'une envergure similaire étaient prévues pour 1996 et 1997, et qu'EMC était censée souscrire de nouvelles augmentations de capital pour ces années, en ayant recours à la fois aux ressources publiques notifiées et à ses propres ressources.
6. Le 30 avril 1996, la Commission a décidé de ne pas soulever d'objections à l'encontre des augmentations de capital notifiées en faveur d'EMC, soit 750 millions de francs français au cours de la période 1995-1997, dans la mesure où elle les jugeait compatibles avec le marché commun en vertu de l'article 87, paragraphe 3, point c) («décision de 1996»). Une communication relative à cette décision a été publiée au *Journal officiel des Communautés européennes* ⁽²⁾. Dans sa décision, la Commission ne prenait pas position sur les augmentations de capital censées être accordées par EMC à MDPA.
7. Le 7 décembre 1998, les autorités françaises ont notifié trois nouvelles augmentations de capital, de 275 millions de francs français (42 millions d'euros) chacune, qui devaient être accordées par l'État à EMC en 1998, 1999 et 2000, puis être transférées d'EMC vers MDPA, afin de couvrir les coûts sociaux liés aux départs en retraite de mineurs ainsi que le redéploiement économique et les problèmes environnementaux de la région concernée (ci-après dénommées «les mesures notifiées»).
8. La Commission a demandé un complément d'information par lettre du 16 décembre 1998, à laquelle les autorités françaises ont répondu le 22 janvier 1999. La Commission a demandé des informations complémentaires les 8 février, 29 mars et 5 juillet 1999. Les autorités françaises lui ont répondu les 19 mars, 29 juin et 28 octobre 1999. La Commission a posé quelques questions complémentaires le 18 novembre 1999.
9. Dans sa lettre du 29 mars 1999, la Commission a fait savoir aux autorités françaises que, sur la base de son appréciation préliminaire, elle estimait que le montant des aides accordées à MDPA en 1995-1997 excédait celui qu'elle avait autorisé dans sa décision. En effet, MDPA a reçu, outre le montant approuvé par la Commission, environ 1 280 millions de francs français provenant des ressources internes de EMC.
10. Dans une lettre du 29 juin, les autorités françaises ont contesté l'opinion de la Commission, estimant que les ressources accordées par EMC à MDPA ne constituaient pas des aides d'État. D'après elles, ces ressources devaient être considérées comme des recettes provenant des activités d'EMC, ne comportant aucune ressource d'État.
11. Au cours d'une réunion avec les autorités françaises, le 16 décembre 1999, la Commission a demandé des informations complémentaires concernant le montant total des aides accordées à MDPA et le montant des coûts sociaux et environnementaux que devait supporter l'entreprise.
12. Par lettre du 14 mars 2000, les autorités françaises ont fourni les informations demandées et informé la Commission qu'une partie des mesures notifiées avaient déjà été accordées à l'entreprise.

⁽¹⁾ JO C 196 du 19.7.1994, p. 5.

⁽²⁾ JO C 168 du 12.6.1996, p. 11.

13. Par lettre du 10 avril 2000, la Commission a informé les autorités françaises qu'une partie des aides notifiées ayant été accordées avant qu'elle ne rende une décision finale, celles-ci devaient être considérées comme non notifiées et illégales.

DESCRIPTION DES MESURES

14. MDPA est une société minière qui produit de la potasse en Alsace. Elle est contrôlée à 100 % par EMC.

15. EMC, quant à elle, est une société détenue à 100 % par l'État, spécialisée dans quatre activités principales: les produits chimiques, les aliments pour animaux, l'environnement et le retraitement des déchets ainsi que la potasse (SCPA et MDPA). En 1997, le chiffre d'affaires d'EMC s'était élevé à 19 841 millions de francs, avec un bénéfice net de 569 millions de francs français (2,9 %). En 1998, elle a réalisé un chiffre d'affaires de 19 503 millions de francs français et enregistré une perte nette de 541 millions de francs français.

16. Depuis la fin de la dernière décennie, MDPA est confrontée à un chiffre d'affaires en baisse et à des pertes en augmentation.

Tableau 1: Données économiques de MDPA, 1991-1997 (en millions de francs français)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Recettes	1 319	1 196	1 202	1 142	n.d.	n.d.	808
Profits (pertes)	(321)	(411)	(343)	(287)			(708)

Source: Bilans de MDPA.

17. La chute des ventes est due au déclin du marché de la potasse. Dans ce contexte, la production de MDPA a diminué de 35 % entre 1984 et 1994, et les pertes de la société ont augmenté en dépit de réductions d'effectifs et d'un accroissement de la productivité.

18. En 1994, MDPA a décidé de fermer tous ses sites de production. Après de longues négociations avec les syndicats de mineurs, la société a accepté de fermer les usines d'ici à 2004, tout en réduisant progressivement la production de 1997 à 2004. Le plan de fermeture a été signé par MDPA et les syndicats en 1997. À cette époque, MDPA comptait 2 675 salariés et détenait une part du marché européen d'environ 13 %.

19. Ainsi qu'il a été dit ci-dessus, la Commission avait approuvé deux mesures d'aides antérieures, notifiées par les autorités françaises, parce que ces aides étaient destinées à couvrir les coûts sociaux supplémentaires supportés par MDPA du fait du «statut du mineur». En ce qui concerne sa décision de 1994, la Commission avait noté que les coûts sociaux supplémentaires supportés par MDPA s'étaient élevés à 144 millions de francs français en 1990, 145 millions en 1991, 150 millions en 1992 et 141 millions en 1993, ce qui faisait au total 580 millions de francs français sur l'ensemble de la période considérée.

20. La Commission avait donc estimé que les mesures d'aide notifiées à cette époque par les autorités françaises compensaient les coûts sociaux supplémentaires imposés à MDPA et n'étaient pas de nature à favoriser celle-ci dans son activité économique.

21. La Commission était parvenue aux mêmes conclusions à propos des mesures d'aide notifiées par les autorités françaises fin 1995, qui couvraient la période 1995-1997, et elle les avait approuvées en 1996.

22. En ce qui concerne les mesures notifiées en 1998, les autorités françaises ont fait savoir par lettre du 27 octobre 1999, en réponse à une demande de la Commission, que le montant total des ressources qui devaient être transférées à MDPA au cours de la période citée dans la notification, était supérieur au montant notifié. Elles ont également confirmé que, au cours de la période 1995-1997, MDPA avait reçu des ressources plus importantes que le montant autorisé par la Commission dans sa décision de 1996.

23. Dans cette même lettre, les autorités françaises précisait que les capitaux — dont la mesure notifiée faisait partie — qui devaient être apportés par EMC en 1998, avaient déjà été transférés à MDPA.

24. Globalement, l'État a accordé à MDPA, soit par transfert direct à celle-ci ou en utilisant des ressources d'EMC, un montant plus élevé que celui qui avait été approuvé par la Commission pour la période 1995-1997 et que celui qui avait été initialement notifié pour la période 1998-2000. Le tableau 2 reproduit ci-dessous indique le montant des ressources transférées ainsi que celui des ressources approuvées ou notifiées.

Tableau 2: Ressources accordées à MDPA, 1995-2000 (en millions de francs français)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Approuvées par la Commission dans sa décision de 1996	250	250	250			
Mesures notifiées 1998-2000				275	275	275
Montant total transféré à MDPA	550	640	840	770 (1)	550 (1)	500 (2)
Différence	300	390	590	495	275	225

Notes:

(1) Aides déjà accordées à MDPA, sans attendre la décision de la Commission.

(2) Estimation.

25. Ainsi qu'il ressort du tableau ci-dessus, la France a transféré à MDPA un montant de ressources sensiblement supérieur à celui qui avait été approuvé par la Commission dans sa décision de 1996. Globalement, le montant des ressources supplémentaires accordées par MDPA au cours de la période 1995-1997, qui est celle couverte par la décision de 1996, et ce sans l'accord préalable de la Commission, peut être estimé à 1 280 millions de francs français (195 millions d'euros).

26. En ce qui concerne les mesures notifiées pour la période 1998-2000, on constate que celles-ci ne constituent qu'une part infime du montant réel des ressources financières transférées à MDPA. Ainsi que les autorités françaises l'ont confirmé, EMC avait déjà accordé à MDPA 1 320 millions de francs français en 1998 et 1999, sans attendre d'avoir reçu l'accord de la Commission. Pour 2000 également, les autorités françaises estiment que le montant des ressources qui seront effectivement transférées à MDPA sera plus élevé que celui qui a été notifié.
27. En ce qui concerne ces mesures «supplémentaires» — c'est-à-dire les mesures octroyées en plus de celles qui avaient été approuvées par la Commission pour la période 1995-1997 et en plus de celles qui avaient été notifiées pour la période 1998-2000 —, les autorités françaises affirment qu'elles ne constituent pas des aides d'État, dans la mesure où elles n'ont pas été octroyées par l'État, mais par EMC, à partir de ses propres ressources internes.

APPRÉCIATION DES MESURES D'AIDE D'ÉTAT

28. Afin de déterminer si les relations financières entre l'État et les entreprises publiques peuvent être considérées comme des aides au sens de l'article 87, la Commission détermine si les aides sont accordées par l'État ou au moyen de ressources d'État, si elles faussent ou menacent de fausser la concurrence en favorisant certaines entreprises et si elles affectent les échanges entre États membres.
29. Dans le cas en cause, il s'agissait d'établir si les fonds octroyés à MDPA, soit par l'État, soit par EMC au moyen de ses ressources propres:
- étaient de l'argent public,
  - faussaient ou menaçaient de fausser la concurrence en favorisant le bénéficiaire,
  - étaient susceptibles d'affecter les échanges intracommunautaires.

Présence de ressources d'État

30. Les fonds notifiés pour la période 1998-2000, comme ceux approuvés par la Commission dans sa décision de 1996, sont directement versés par l'État à EMC et transférés par cette dernière à MDPA. Il est donc évident qu'il s'agit de ressources d'État. Cela est d'ailleurs confirmé par le fait que les autorités françaises ont notifié ces mesures dans le cadre de la procédure mentionnée à l'article 8, paragraphe 3.
31. En ce qui concerne les fonds accordés par EMC à partir de ses propres ressources internes, les autorités françaises, ainsi qu'il a déjà été dit, affirment qu'ils ne peuvent être considérés comme des aides d'État, puisqu'ils ne proviennent pas du budget de l'État. Or, la Commission considère que cet argument n'est pas recevable.
32. Tout d'abord, la Commission note que MDPA est détenue à 100 % par EMC, qui est elle-même une société détenue à 100 % par l'État. Dans des cas de ce type, conformément à un arrêt de la Cour de justice, «pour déterminer si une aide peut être qualifiée d'aide étatique au sens de l'article 92,

paragraphe 1, (désormais article 87) du traité, il n'y pas lieu de distinguer entre les cas où l'aide est accordée directement par l'État et ceux où l'aide est accordée par des organismes publics ou privés que l'État institue ou désigne en vue de gérer l'aide»⁽³⁾.

33. Or, dans le cas présent, ainsi qu'il a été dit, le capital d'EMC est détenu entièrement par l'État. Son organe de gestion est nommé par l'assemblée générale des actionnaires, dont le seul membre est en fait l'État. Conformément à la jurisprudence de la Cour de justice, toutes les ressources accordées par EMC à ses filiales doivent être considérées, aux fins de l'appréciation des aides d'État, comme des ressources d'État.
34. En outre, tout rendement plus faible des investissements d'EMC se traduira en définitive par un rendement plus faible pour l'actionnaire d'EMC, c'est-à-dire l'État. Dans la pratique, en permettant à EMC d'octroyer des fonds à une entreprise non rentable, l'État renonce à un rendement plus élevé et, par conséquent, à des ressources potentielles.
35. C'est pourquoi, bien que les fonds octroyés à MDPA par EMC ne proviennent pas directement du budget de l'État, il s'agit néanmoins de ressources publiques.

Octroi d'un avantage économique

36. La Commission estime que toute mesure financière accordée par l'État à une entreprise et qui, sous l'une ou l'autre forme, réduit les charges grevant normalement les comptes de cette entreprise, doit être considérée comme une aide d'État au sens de l'article 87.
37. En ce qui concerne les augmentations de capital, si elles sont accordées à des conditions autres que celles répondant au principe de l'investisseur dans une économie de marché, elles sont de nature à procurer un avantage économique au bénéficiaire. En effet, celui-ci peut utiliser ces ressources pour financer ses dépenses et ses investissements sans avoir à demander de prêts à des institutions financières ni à rémunérer de façon appropriée les ressources reçues.
38. Afin de déterminer si des augmentations de capital ont été octroyées dans des conditions normales de marché, il est nécessaire d'analyser les résultats économiques réalisés par le bénéficiaire au cours de la période précédant l'octroi de la mesure, ainsi que ses perspectives financières estimées sur la base d'une prévision de marché. Dans le cas en cause, le tableau 1 montre les résultats économiques de MDPA au cours de la période qui a précédé et suivi l'octroi des aides.
39. Ainsi qu'il ressort des données figurant au tableau 1, MDPA n'était plus rentable depuis longtemps. Compte tenu des résultats économiques passés de l'entreprise, le gouvernement français ne pouvait espérer un taux de rendement raisonnable de ses investissements. Il ne pouvait pas non plus l'espérer sur la base de l'estimation des futures performances de la société ni des prévisions de marché. De fait, MDPA elle-même a négocié avec les syndicats un plan de fermeture de son activité minière, qu'elle ne pouvait faire revenir à la rentabilité.

(3) Affaire C-305-89, publiée en 1991, Rec. I-1603.

40. Il est clair que, dans une telle situation, aucun investisseur privé n'aurait apporté de fonds à MDPa, dont les perspectives étaient telles que même le plus petit rendement ne pouvait être escompté. En ce sens, les fonds octroyés par l'État à MDPa ne l'ont pas été conformément au principe de l'investisseur privé opérant dans une économie de marché.
41. La Commission considère donc que les augmentations de capital accordées par l'État à MDPa, soit directement, soit par l'intermédiaire d'EMC, au cours de la période 1995-2000, ont procuré au bénéficiaire un avantage économique susceptible de constituer une aide d'État au sens de l'article 87 du traité.

Distorsion de la concurrence et des échanges entre États membres

42. La troisième condition qui doit être remplie pour que des mesures d'aides d'État tombent sous le coup des dispositions de l'article 87 est qu'elles doivent avoir un effet réel ou potentiel sur la concurrence et les échanges entre États membres.
43. Dans le cas en cause, MDPa a produit près de 3 millions de tonnes de potasse en 1999, à partir desquelles environ 336 000 tonnes de matières commercialisables ont pu être produites. Bien que cela représente une réduction sensible par rapport aux 5,7 millions de tonnes de potasse (751 000 tonnes de matières commercialisables) produites par MDPa en 1996, ces quantités constituent toujours une part non négligeable du marché européen.
44. En 1998, conformément aux chiffres fournis par les autorités françaises, MDPa représentait environ 7 % de la production européenne de potasse et couvrait environ 25 % de la consommation française.
45. Il est évident que toute mesure procurant un avantage économique à MDPa et lui permettant de continuer à produire dans des conditions non rentables a un effet direct sur les autres producteurs de potasse de l'Union européenne, qui opèrent essentiellement en Allemagne, en Espagne et au Royaume-Uni. Bien que MDPa ait réduit sa production au cours des années passées, la poursuite de ses activités, en dépit de sa mauvaise situation économique, a réduit le marché dont peuvent disposer les autres producteurs qui n'ont pas bénéficié des mêmes mesures d'aide.
46. Étant donné que ces mesures comprennent des ressources d'État et ont procuré un avantage économique à MDPa, susceptible de fausser la concurrence et d'affecter les échanges entre États membres, la Commission considère, au stade actuel de l'analyse de l'affaire, qu'elles constituent des aides d'État au sens de l'article 87, paragraphe 1.
47. De même, une partie de ces aides ayant été accordées sans l'autorisation préalable de la Commission, elles doivent être considérées comme illégales.
- Commission doit apprécier si elles peuvent être déclarées compatibles avec le marché commun, conformément aux dispositions de l'article 87, paragraphes 2 et 3.
49. Les dispositions de l'article 87, paragraphe 2, peuvent être exclues, dans la mesure où les aides n'ont pas été accordées à des consommateurs individuels et qu'elles ne sont pas non plus destinées à remédier à des dommages causés par des calamités naturelles.
50. En ce qui concerne les dispositions de l'article 87, paragraphe 3, points a) et b), les aides ne semblent pas destinées à favoriser le développement économique de régions spécifiques, dans la mesure où elles ne sont pas destinées à des investissements particuliers, mais simplement au maintien en activité de MDPa pendant quelques années, malgré ses pertes. L'aide n'est pas non plus destinée à remédier à une perturbation grave de l'économie d'un État membre. Compte tenu de la nature des activités de MDPa, une dérogation au titre de l'article 87, paragraphe 3, point d), peut être exclue.
51. En conclusion, les mesures d'aide en cause ne peuvent bénéficier que de la dérogation prévue à l'article 87, paragraphe 3, point c).
52. Toutefois, en l'état actuel des choses, la Commission doute que les mesures en cause dans la présente décision puissent bénéficier de cette dérogation, dans la mesure où elles ne sont pas destinées à rétablir la rentabilité de MDPa. En effet, la société sera fermée d'ici à 2004 et, jusqu'à cette date, elle n'a aucune perspective de rentabilité. De ce fait, la Commission doute que l'article 87, paragraphe 3, point c), dans la mesure où il concerne les aides à la restructuration, soit applicable.
53. Dans sa décision de 1996 de ne pas soulever d'objections, la Commission avait estimé que les «aides remboursaient à MDPa des coûts sociaux qu'elle avait déjà supportés et lui permettaient ainsi de consacrer ses propres ressources à la poursuite de la réduction méthodique de la production dans ses mines de potasse, en tenant compte de considérations tout autant sociales qu'environnementales. Les aides favorisant ainsi la fermeture définitive des mines, elles pouvaient être considérées comme facilitant le développement économique du secteur».
54. La Commission notait en particulier que MDPa devait supporter des coûts supplémentaires liés au «statut du mineur», qui représentaient à peu près le même montant que l'aide accordée par l'État. La Commission en avait donc conclu que l'aide notifiée était destinée à rembourser ces coûts sociaux supplémentaires et à remettre MDPa dans la situation économique où elle se serait trouvée si elle n'avait pas eu à supporter les coûts en question. Le montant de l'aide étant égal aux coûts sociaux, la Commission en avait conclu que l'aide n'était pas de nature à favoriser MDPa dans ses activités économiques.
55. Toutefois, les autorités françaises ont précisé, à la demande de la Commission, que depuis 1998, ces coûts sociaux supplémentaires ne sont plus supportés par MDPa, mais sont payés directement par EMC. Seule une infime partie est encore directement facturée à MDPa, ainsi qu'il ressort du tableau 3.

Compatibilité avec le marché commun

48. Après avoir déterminé si les mesures en cause constituent des aides d'État au sens de l'article 87, paragraphe 1, la

Tableau 3: Charges sociales supplémentaires de MDPA (en millions de francs)

	1996	1997	1998	1999	2000
Charges sociales supplémentaires totales, dont:	123	171	153	139	131
payées par MDPA	123	51	36	16	13
payées directement par EMC	—	120	117	123	118

Source: Autorités françaises, lettre du 22 janvier 1999.

56. La Commission doute que le raisonnement suivi dans ses décisions antérieures puisse être reproduit dans le cas présent, du fait que les mesures notifiées, ainsi que le montant supplémentaire accordé par l'État à MDPA, par l'intermédiaire d'EMC, au cours de la période 1995-1997, ne semblent pas destinés à compenser ces charges sociales.
57. C'est pourquoi, en l'état actuel des choses, la Commission doute que les mesures d'aide en cause puissent être considérées comme compatibles en vertu de l'article 87, paragraphe 3, point c), au motif qu'elles couvrent les charges sociales supplémentaires imposées à MDPA.
58. Alors que l'appréciation était en cours, les autorités françaises ont également fourni une estimation des coûts environnementaux que devra supporter MDPA pour le redéploiement et la sécurisation des mines fermées. Ces coûts figurent au tableau 4 ci-dessous.

Tableau 4: Coûts environnementaux supportés par MDPA (en millions de francs)

	1996	1997	1998	1999 (est.)	2000 (est.)
Coûts environnementaux	66	135	57	77	84

Source: Autorités françaises, lettre du 14 mars 2000.

59. En l'état actuel des choses, la Commission considère que les aides destinées à la couverture de ces coûts pourraient en principe être jugées compatibles avec le marché commun. Toutefois, les informations fournies par les autorités françaises ne sont pas suffisantes pour établir cette compatibilité. En outre, celle-ci ne pourra être appréciée que pour les aides directement destinées à couvrir les coûts environnementaux mentionnés ci-dessus, qui pourraient ne représenter qu'une partie infime des mesures d'aide en cours d'examen.
60. Pour les raisons évoquées ci-dessus, la Commission a décidé d'ouvrir la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, à l'encontre des mesures en faveur de MDPA analysées dans la présente décision.
61. Compte tenu de ce qui précède, la Commission, agissant dans le cadre de la procédure définie à l'article 88, paragraphe 2, demande à la France de lui soumettre ses observations et de lui fournir toutes les informations susceptibles de l'aider à évaluer les mesures d'aide en cause dans la présente décision, dans un délai d'un mois à compter de la date de réception de la présente lettre.
62. Elle demande également aux autorités françaises de transmettre sans délai une copie de la présente à MDPA.
63. La Commission rappelle à la France que l'article 88, paragraphe 3, a un effet suspensif et attire son attention sur la lettre envoyée à l'ensemble des États membres, le 22 février 1995, rappelant que toute aide octroyée illégalement doit être restituée par son bénéficiaire, conformément aux procédures prévues par le droit national. Les montants ainsi restitués seront porteurs d'intérêts calculés sur la base du taux de référence utilisé pour le calcul de l'équivalent-subvention pour les aides à finalité régionale et courants à compter de la date d'octroi de l'aide jusqu'à la date de sa restitution effective.»

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ενίσχυση C 55/2000 (πρώην NN 5/2000) — Γερμανία, βοήθεια υπέρ της Mesacon Messelektronik GmbH, Dresden

(2001/C 37/06)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με επιστολή της 27ης Οκτωβρίου 2000 που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου της επιστολής στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στη Γερμανία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την προαναφερθείσα ενίσχυση.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού
Διεύθυνση Η
Rue de la Loi/Wetstraat, 200
B-1049 Βρυξέλλες
Αριθ. φαξ: (32-2) 299 27 58.

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στη Γερμανία. Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να ζητήσουν εγγράφως, αναφέροντας τους σχετικούς λόγους, να μην γίνει γνωστή η ταυτότητά τους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Διαδικασία

Στις 10 Ιανουαρίου του 2000 η Γερμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή ένα μέτρο ενίσχυσης υπέρ της Mesacon Messelektronik GmbH Dresden. Στις 26 Ιανουαρίου 2000 η Επιτροπή ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιήθηκαν στις 9 Μαρτίου του 2000. Στις 19 Απριλίου του 2000 ζήτησε και άλλες πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιήθηκαν στις 5 Ιουνίου 2000.

Περιγραφή

Ο δικαιούχος της ενίσχυσης λαμβάνει ποσό ύψους 2 699 εκατ. DEM, εκ των οποίων τα 0,419 εκατ. DEM καλύπτονται από εγκεκριμένα καθεστώτα ενίσχυσης. Το υπόλοιπο ποσό των 2,25 εκατ. DEM θα πρέπει να εκτιμηθεί ως ειδική ενίσχυση. Η ειδική ενίσχυση κατεβλήθη το 1998 και αποτελείται από ένα δάνειο μειωμένης διασφάλισης ύψους 1,5 εκατ. DEM καθώς και από ένα πρόσθετο δάνειο ύψους 0,1 εκατ. DEM τα οποία χορηγήθηκαν από το Stadtsparkasse Dresden, καθώς και από ένα δάνειο ύψους 0,65 εκατ. DEM από την BvS.

Ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι η Mesacon Messelektronik GmbH Dresden (στο εξής MMED), η δεύτερη από τις δύο εταιρίες που ανέλαβαν την παλιά εταιρεία Messelektronik Dresden. Η εταιρεία παράγει συστήματα μέτρησης με ακτινομετρικές μεθόδους και οπτικό λέιζερ κυρίως για τις βιομηχανίες χάλυβα και αλουμινίου.

Η εταιρεία απασχολεί προς το παρόν 26 άτομα, έχει ετήσιο κύκλο εργασιών 4 εκατ. DEM και τα περιουσιακά της στοιχεία ανέρχονται σε 2,8 εκατ. DEM. Ο μόνος μέτοχος είναι ο κ. Riegel. Η MMED φαίνεται να είναι μία ΜΜΕ, παρόλο ότι η σχέση της με τη Mesacon Gesellschaft für Messtechnik mbH Dortmund, LDV-Systeme and TSI Inc. δημιουργεί κάποιες αμφιβολίες όσον αφορά την εκπλήρωση του κριτηρίου της ανεξαρτησίας.

Εκτίμηση

Όταν ιδρύθηκε, τον Δεκέμβριο του 1997, η MMED διέθετε ελάχιστα κεφάλαια, ήταν ζημιογόνα και είχε χάσει την εμπιστοσύνη των παραδοσιακών της πελατών μετά την κίνηση της διαδικασίας πτώχευσης. Κατά συνέπεια η εταιρεία ήταν προβληματική.

Τα χρηματοδοτικά μέτρα υπέρ της MMED αποτελούν ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, επειδή προέρχονται από κρατικούς πόρους και έδωσαν πλεονεκτήματα στην εταιρεία που αντιμετώπιζε δυσκολίες, τα οποία δεν θα μπορούσε να λάβει από έναν ιδιώτη επενδυτή. Επειδή όμως υπάρχουν ευρωπαϊοί ανταγωνιστές στην αγορά του προϊόντος που παράγει η MMED και επειδή υπάρχει και εμπόριο, η ενίσχυση απειλεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει το εμπόριο ανάμεσα στα κράτη μέλη.

Η ενίσχυση πρέπει να εκτιμηθεί με βάση το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ καθώς και σύμφωνα με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης των προβληματικών επιχειρήσεων. Η Επιτροπή αμφιβάλλει κατά πόσο πληρούνται στη συγκεκριμένη περίπτωση οι όροι που προβλέπουν αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι τα μέτρα αναδιάρθρωσης έτσι όπως περιγράφονται από τις γερμανικές αρχές δεν αποτελούν ένα βιώσιμο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών. Με βάση τις υποβληθείσες πληροφορίες η Επιτροπή δεν μπορεί να εκτιμήσει κατά πόσον είναι ρεαλιστικά τα αναμενόμενα οικονομικά αποτελέσματα της MMED ή κατά πόσον η εταιρεία θα μπορέσει να δραστηριοποιηθεί στην αγορά βασιζόμενη στις δικές της δυνάμεις.

Επιπλέον, τα στοιχεία που διέθεσε η Γερμανία τόσο όσον αφορά την αγορά όσο και την παραγωγή της εταιρείας είναι ανεπαρκή. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο να προκαλέσει η ενίσχυση ανεπίτρεπτες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

Τέλος, η Επιτροπή δεν μπορεί να διαπιστώσει προς το παρόν κατά πόσο η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό ποσοστό που είναι απαραίτητο για την αναδιάρθρωση ή κατά πόσο είναι ανάλογη προς το γενικό κόστος της αναδιάρθρωσης.

Με βάση τα προαναφερόμενα η Επιτροπή απεφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ και να ζητήσει από τη Γερμανία να υποβάλει επαρκείς πληροφορίες ώστε να μπορέσει να διαπιστώσει εάν η ενίσχυση είναι συμβίβασιμη με την κοινή αγορά.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου όλες οι παράνομες ενισχύσεις μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ανάκτησης από τον δικαιούχο.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«Die Kommission teilt Deutschland mit, dass sie nach Prüfung der Angaben der deutschen Behörden über die vorerwähnte Beihilfe beschlossen hat, das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag zu eröffnen.

I. DAS VERFAHREN

1. Die Kommission ist am 10. Januar 2000 mit Schreiben der deutschen Behörden vom 22. Dezember 1999 über die Beihilfe zugunsten der Mesacon Messelektronik GmbH Dresden unterrichtet worden.
2. Die diesbezüglichen Fragen der Kommission in einem Schreiben vom 26. Januar 2000 wurden mit Schreiben vom 8. März 2000, dessen Eingang am 9. März 2000 registriert wurde, beantwortet. Die Kommission stellte weitere Fragen mit Schreiben vom 19. April 2000, die ihr am 5. Juni 2000 beantwortet wurden.

II. BESCHREIBUNG

A. Das Unternehmen

3. Die Mesacon Messelektronik GmbH Dresden (nachstehend MMED) ist die zweite Auffanggesellschaft der früheren Messelektronik Dresden. Das Unternehmen stellt radiometrische und laseroptische Messsysteme vor allem für die Stahl- und die Aluminiumindustrie her.

4. Das Unternehmen wird seine gegenwärtige Belegschaft von 26 Mitarbeitern bis 2001 auf 30 Mitarbeiter erhöhen. Es erwirtschaftet einen Jahresumsatz von 4 Mio. DEM und verfügt über Aktiva von 2,8 Mio. DEM. Alleiniger Gesellschafter ist Herr Riegel. Die Mitarbeiter sind stille Gesellschafter, die mit 10 % am Gewinn beteiligt sind. MMED ist offensichtlich ein KMU im Sinne des Gemeinschaftsrahmens für staatliche Beihilfen an kleine und mittlere Unternehmen⁽¹⁾, obwohl ihre Beziehungen zu anderen Unternehmen, die in der Randnummer 18 der vorliegenden Entscheidung beschrieben werden, hinsichtlich der Erfüllung des Unabhängigkeitskriteriums Anlass zu gewissen Zweifeln gibt.

5. Die MMED hat ihren Sitz in Dresden, Sachsen, einem Fördergebiet nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe a) EG-Vertrag mit einer Beschäftigungslosigkeit von 15 %.

B. Die Privatisierung

6. Nach einer Ausschreibung im Jahre 1993 wurde die frühere Messelektronik Dresden (nachstehend MED) von der Treuhandanstalt (nachstehend THA durch Verkauf an die INTECH Feinmechanik GmbH, der einzigen Bieterin, für 1,8 Mio. DEM privatisiert.

7. Im Rahmen der Privatisierung gewährte THA einen Zuschuss von 2 Mio. DEM aufgrund des THA-Beihilferegimes E 15/92⁽²⁾. Diese Regelung sieht Zuschüsse an Unternehmen mit weniger als 1 000 Beschäftigten vor, wenn diese zu einem negativen Verkaufspreis privatisiert werden. Durch die Privatisierung der MED erhielt der Staat 1,8 Mio. DEM, gewährte aber gleichzeitig den vorerwähnten Zuschuss von 2 Mio. DEM, verlor somit bei dieser Transaktion 0,2 Mio. DEM. Deswegen muss der Preis, der für das Unternehmen gezahlt wurde, als ein negativer Preis angesehen werden. Der Zuschuss fiel demnach in den Anwendungsbereich des einschlägigen THA-Beihilferegimes.

8. Nach Aussage Deutschlands geriet das Unternehmen im Anschluss wegen Managementfehlern, zu hoher Kosten und fehlerhafter Produkte in Schwierigkeiten. Am 16. August 1995 reichte die Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Sachsen (MBG Sachsen) eine stille Beteiligung aus, für die die BvS in Höhe von 80 %, das Land Sachsen in Höhe von 10 % und die MBG Sachsen ebenfalls in Höhe von 10 % hafteten. Zur Absicherung der Rückzahlung zeichneten die beiden Investoren, die Eigentümer der INTECH Feinmechanik GmbH sind, Bürgschaften in Höhe von jeweils 1 Mio. DEM. Diese Bürgschaften sind jedoch niemals in Anspruch genommen worden.

9. Die vorerwähnte Beteiligung wurde angeblich aufgrund einer genehmigten Beihilferegulation für die Rettung und Umstrukturierung von Unternehmen in Schwierigkeiten⁽³⁾ ausgereicht. Dieser Regelung zufolge muss die Beihilfegewährung von der vollständigen Durchführung eines realistischen Umstrukturierungsplans abhängig gemacht werden, durch den die langfristige Rentabilität des Unternehmens

⁽¹⁾ ABl. C 213 vom 27.7.1996, S. 4.

⁽²⁾ THA-Beihilferegime E 15/92, SG(92) D/17613 vom 8.12.1992.

⁽³⁾ Konsolidierungsfonds des Landes Sachsen, N 117/95, SG(95) D/5782 vom 5.5.1995.

wiederhergestellt wird. Deutschland hat jedoch ausdrücklich erklärt, dass kein Umstrukturierungsplan für das Unternehmen vorlag. Die Beteiligung scheint demnach nicht in den Anwendungsbereich der Beihilferegelung zu fallen.

10. Nach erheblichen Verlusten im Jahre 1996 wurde zur Vermeidung der Insolvenz ein privates Unternehmen, die CMS-Data-Concept GmbH Berlin, als Treuhänder eingesetzt. Zu dieser Zeit gewährte die Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (BvS) ein Darlehen von 2,2 Mio. DEM unter der Voraussetzung, dass sämtliche Geschäftsanteile und künftigen Forderungen auf den Treuhänder übertragen würden. Diese Voraussetzung wurde am 15. Juli 1996 erfüllt. Doch lag noch immer kein annehmbarer Umstrukturierungsplan vor, durch den die Probleme des Unternehmens hätten gelöst werden können. Daher wurde am 11. September 1996 das Gesamtvollstreckungsverfahren eröffnet.
11. Die BvS meldete ihr Darlehen von 2,2 Mio. DEM zuzüglich Zinsen von 0,2 Mio. DEM zur Konkursmasse an. Die MBG stellte Anspruch auf die Bürgschaften für die Rückzahlung ihrer Beteiligung von 2 Mio. DEM, doch wurde dieser Betrag, da die Investoren die Inanspruchnahme ihrer Bürgschaften ablehnten, zur Konkursmasse angemeldet, und es wurden gerichtliche Schritte eingeleitet. Das Gesamtvollstreckungsverfahren ist noch nicht abgeschlossen. Deutschland erklärt, dass auf die Forderung nicht verzichtet, sondern eine Regelung mit den Schuldnern angestrebt wird. Die Kommission stellt fest, dass die Finanzmaßnahmen zugunsten der früheren MED für das Verständnis des vorliegenden Falls zwar wichtig, nicht aber Gegenstand dieses Verfahrens sind. Allerdings behält sie sich das Recht vor, gegebenenfalls diese staatlichen Maßnahmen getrennt zu untersuchen.

C. Die erste Auffanggesellschaft: Neue Messelektronik Dresden GmbH (nachstehend NMED)

12. Am 1. Oktober 1996 wurde vom Gesamtvollstreckungsverwalter die Neue Messelektronik Dresden als erste Auffanggesellschaft gegründet. Sie erhielt von der BvS einen Zuschuss von 1,5 Mio. DEM und vom Land Sachsen ein Darlehen von 1 Mio. DEM.
13. Die NMED wurde vom Gesamtvollstreckungsverwalter für 50 000 DEM an die SIBAG Sächsische Industrie- und Beteiligungs AG verkauft. Nach Angaben Deutschlands konnte das Unternehmen nicht umstrukturiert werden, weil keine ausreichenden Finanzmittel vorhanden waren, so dass am 5. Juni 1995 schließlich das Gesamtvollstreckungsverfahren eingeleitet wurde.
14. Alle finanziellen Mittel, die die NMED bis zu diesem Zeitpunkt von der öffentlichen Hand erhalten hatte, wurden zur Konkursmasse angemeldet. Das Gesamtvollstreckungsverfahren ist noch nicht abgeschlossen. Deutschland erklärt, dass auf die Forderung nicht verzichtet, sondern eine Regelung mit den Schuldnern angestrebt wird. Die Kommission stellt wiederum fest, dass die Finanzmaßnahmen zugunsten der früheren NMED für das Verständnis des vorliegenden Falls zwar wichtig, jedoch nicht Gegenstand dieses Verfahrens sind. Auch hier behält sich die Kommission das Recht vor, die betreffenden staatlichen Maßnahmen gegebenenfalls getrennt zu untersuchen.

D. Die zweite Auffanggesellschaft: MESAcon Messelektronik GmbH Dresden (nachstehend MMED)

15. Die Informationen über die Gründung der zweiten Auffanggesellschaft sind unklar. Nach Angaben Deutschlands verkaufte der Gesamtvollstreckungsverwalter im September 1997 einen Teil der Vermögenswerte des in der Gesamtvollstreckung befindlichen Unternehmens (NMED) an die MESAcon Gesellschaft für Messtechnik mbH Dortmund für 0,5 Mio. DEM. Die nichtrentablen Geschäftsbereiche (Bestückung von Platinen, radiometrische Messgeräte für Medizin und Labore sowie automatische Testeinrichtungen) wurden angeblich nicht übernommen. Der Kommission ist nicht erklärt worden; was aus diesen Bereichen geworden ist.
16. Der Vertrag sah die Möglichkeit vor, dass die Vermögenswerte auf einen Dritten übertragen und der Preis später gezahlt werden könnten. Herr Riegel, ein früherer Mitarbeiter der MESAcon Gesellschaft für Messtechnik mbH Dortmund, gründete am 3. Dezember 1997 als zweite Auffanggesellschaft die MESAcon Messelektronik GmbH Dresden (MMED), zahlte den Kaufpreis und übernahm die zuvor an die MESAcon Gesellschaft für Messtechnik mbH Dortmund veräußerten Geschäftsanteile einschließlich der Mitarbeiter.
17. Deutschland erklärt, dass seit dem 18. März 1999, nachdem die meisten öffentlichen Finanzmaßnahmen, die im weiteren Verlauf beschrieben werden, zugunsten der MMED durchgeführt waren, keine firmenähnlichen oder wirtschaftlichen Beziehungen mehr zur MESAcon Gesellschaft für Messtechnik mbH Dortmund bestehen. Diese Erklärung besagt aber gleichzeitig, dass ein Verhältnis zu diesem Unternehmen bestand. Trotz mehrerer Anfragen ist die Kommission bisher weder über Art noch Umfang der früheren Beziehungen zwischen den beiden Unternehmen unterrichtet worden. Deswegen kann sie auch nicht mit Bestimmtheit sagen, ob die MMED zum Zeitpunkt der Finanzmaßnahmen ein KMU war.
18. Nach Angaben Deutschlands wurde die MESAcon Gesellschaft für Messtechnik mbH Dortmund liquidiert und wurde ein Teil ihrer Belegschaft in die LDV-Systeme GmbH integriert, die laseroptische Messsysteme entwickelt und vertreibt. Ein Teil der Vermögenswerte der MESAcon Gesellschaft für Messtechnik mbH Dortmund wurde von dem amerikanischen Wettbewerber TSI Inc. erworben, der einen Teil seiner Belegschaft ebenfalls in die LDV-Systeme GmbH integrierte. Inzwischen hat die MMED eine Kooperationsvereinbarung mit der LDV-Systeme GmbH geschlossen.
19. Da diese Unternehmen alle auf demselben Markt tätig sind und sowohl Umfang als auch Art ihrer Beziehungen untereinander unklar bleiben, kann nicht ausgeschlossen werden, dass sie gemeinsam tätig sind und eine Gruppe bilden. Die Kommission fordert daher Deutschland auf, ihr genügend Informationen zu übermitteln, um diesen Punkt zu klären. Welche Auskünfte sie dazu benötigt, ist der Randnummer 75 der vorliegenden Entscheidung zu entnehmen. Obwohl die MMED für diese vorläufige Würdigung als ein KMU angesehen wird, was den Angaben Deutschlands entspricht, könnte sich diese Einstufung anhand der Informationen Deutschlands ändern.

E. Die Umstrukturierung

20. Aufgrund ihrer Situation in einem planwirtschaftlichen System verfügte die frühere MED über wenig Kapital, unzureichendes Management und unzulängliche Wirtschaftsstrukturen. Diese Probleme wurden an die NMED weitergegeben. Da weder die MED noch die NMED wesentlich umstrukturiert wurden, spricht einiges dafür, dass ein Teil dieser strukturellen Mängel, zwangsläufig auf die MMED übergegangen sind.
21. Im Dezember 1997, nach dem der MMED gegründet wurde, wurden die ersten Umstrukturierungsmaßnahmen durchgeführt. Die Kommission entnimmt den ihr vorliegenden Informationen die Beschreibung einiger Umstrukturierungsschritte, die aber ihrer Ansicht nach für einen umfassenden Umstrukturierungsplan offensichtlich nicht ausreichen. Nach Angaben Deutschlands sind folgende Umstrukturierungsmaßnahmen geplant, durch die die Rentabilität der MMED bis 2001 wieder hergestellt werden soll:
- Die Zusammenlegung sämtlicher Tätigkeiten, die sich auf zwei verschiedene Standorte verteilen, an einem einzigen Ort. Diese Zusammenlegung wurde zum 1. Februar 1998 durchgeführt.
  - Die Entwicklung eines neuen laseroptischen Messsystems für die Oberflächenrauigkeit. Mit diesem neuen Produkt will die MMED einen Marktanteil von 30 % erzielen.
  - Die Organisation des Vertriebs in Zusammenarbeit mit der LDV-Systeme. Letztere wird MMED-Erzeugnisse in Westeuropa, Südafrika und Nordamerika verkaufen und vertreiben. Die MMED dürfte mit der Erfahrung der früheren Mitarbeiter der NMED in der Lage sein, ihre Tätigkeiten in Osteuropa fortzuführen und auf diesem Markt Erzeugnisse der LDV-Systeme zu vertreiben. Durch diese Zusammenarbeit dürften sich die Vertriebskosten reduzieren und die Produktmärkte für die MMED vergrößern. Die MMED wird in Osteuropa außerdem laseroptische Messgeräte eines schwedischen Konkurrenten, nämlich der EPACKT Ltd., vertreiben.
22. Die Gesamtkosten des Umstrukturierungsplans belaufen sich auf 4,436 Mrd. DEM. 74 % dieses Gesamtbetrags werden Investitionen finanziert.
23. Übersicht:

Umstrukturierungsmaßnahmen	Kosten (in Mio. DEM)
Maschinen und Anlagen	1 898
Projektentwicklung	1 388
Betriebskapital	1 150
Insgesamt	4 436

F. Finanzielle Zusagen

24. Die Gesamtkosten der Umstrukturierung werden vom Land Sachsen, der Kreditanstalt für Wiederaufbau, der Stadtparkasse Dresden, der BvS und dem Investor finanziert.
25. Maßnahme A: Investitionszuschüsse in Höhe von 0,331 Mio. DEM und Investitionszulagen in Höhe von 0,088 Mio. DEM des Landes Sachsen zur Deckung eines

Teils der Investitionen in Maschinen und Anlagen. Diese Maßnahmen wurden im Laufe des Jahres 1999 teilsfinanziert, wobei das genaue Datum nicht bekannt gegeben wurde.

26. Maßnahme B: Ein von der Stadtparkasse Dresden am 27. August 1998 gewährtes nachrangiges Darlehen von 1,5 Mio. DEM mit einem Zinssatz von 8,5 %. Ein Teil dieses Darlehens soll für die Investitionen in Maschinen und Anlagen, ein anderer Teil für die Projektentwicklung verwendet werden. Die Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) garantiert 85 % des Ausfallrisikos, das sind 1,125 Mio. DEM, durch ein Refinanzierungsdarlehen zugunsten der Stadtparkasse Dresden. Die Bundesregierung trägt ihrerseits 75 % des Ausfallrisikos für das Refinanzierungsdarlehen der KfW.
27. Maßnahme C: Ein von der BvS am 20. November 1998 zur Finanzierung eines Teils der Investitionen gewährtes Darlehen von 0,65 Mio. DEM. Das Darlehen wird im Falle einer positiven Kommissionsentscheidung in einen Zuschuss verwandelt.
28. Maßnahme D: Ein weiteres von der Stadtparkasse Dresden 1998 gewährtes Darlehen in Höhe von 1,1 Mio. DEM. Dieses Darlehen bestand aus einer Kreditlinie von 0,5 Mio. DEM, die am 9. September 1999 bereitgestellt wurde, und 0,6 Mio. DEM, die am 1. Dezember 1998 ausbezahlt wurden.
29. Der Investor haftet persönlich für 1 Mio. DEM des Darlehens, was die Maßnahme D betrifft, und wird aus eigenen Mitteln einen weiteren Liquiditätsbeitrag von 0,1 Mio. DEM leisten. Schließlich sollen nach Angaben Deutschlands 0,667 Mio. DEM als Cashflow vom Unternehmen selbst beigetragen werden.
30. Übersicht:

Herkunft	Beträge in Mio. DEM
Land	
Investitionszuschüsse	0 331
Investitionszulagen	0 088
Stadtparkasse Dresden	
15 % eines nachrangigen Darlehens in Höhe von 1,5 Mio. DEM	0 225
Unverbürgter Teil eines Darlehens von 1,1 Mio. DEM	0 100
KfW	
85 % eines nachrangigen Darlehens von 1,5 Mio. DEM (*)	1 275
BvS	
Darlehen/Zuschuss	0 650
Investor	
Verbürgter Teil eines Darlehens von 1,1 Mio. DEM	1 000
Liquiditätsbeitrag	0 100
Cashflow	0 667
Insgesamt	4 436

(*) Das Ausfallrisiko für 75 % dieses Betrages, d. h. 0,956 Mio. DEM, wird von der Bundesregierung übernommen.

G. Marktanalyse

31. Die MMED entwickelt, fertigt, testet und vertreibt radio-metrische und laseroptische Messsysteme. Zu ihren Geschäftsfeldern gehören die Rauheitsmesstechnik, die Dicken- und Schichtdickenmesstechnik sowie die Füllstands-, Feuchte- und Dichtemesstechnik. Außerdem möchte die MMED eine laseroptische Oberflächenrauheitsmesstechnik entwickeln. Diese Systeme sind vor allem für die Stahl- und die Aluminiumindustrie bestimmt.
32. 1998 wurden in der EU Messgeräte (NACE 33.2) für einen Wert von fast 40 Mrd. EUR produziert. Dies war im Vergleich zu 1993, als der betreffende Industriezweig eine starke Rezession durchlief, eine erhebliche Zunahme. Nach einer raschen Expansion in den späten 80er Jahren wurden Feinmechanik und Optik in den frühen 90er Jahren in die Rezession gerissen, und die Produktion stagnierte. Ab 1994 ist die Produktion wieder gestiegen. Der größte EU-Hersteller ist Deutschland mit einem Anteil an der gesamten EU-Produktion von 27,7 %⁽⁴⁾. Um aber von den verbesserten Marktbedingungen profitieren zu können, müssen sich die EU-Hersteller weiterhin um niedrige Produktionskosten bemühen und gleichzeitig ausreichende Ressourcen in neue Technologien und die Produktentwicklung investieren, damit sie mit den Herstellern in Japan und in den USA konkurrieren können.
33. Während der sichtbare Verbrauch in den Jahren 1995—1998 ständig gestiegen ist, reicht er immer noch nicht an die Produktion heran. Die nachstehende Tabelle⁽⁵⁾ enthält klare Hinweise dafür, dass der Markt gesättigt ist und Produktionsüberkapazitäten bestehen⁽⁶⁾.

Beträge in Mio. EUR	1995	1996	1997	1998
Sichtbarer Verbrauch	9,863	10,270	10,680	11,130
Produktion	10,327	10,780	11,240	11,750

34. Andere Wettbewerber an diesem Markt haben ebenfalls Mühe. Endress & Hauser spricht beispielsweise von einem „schwierigen Umfeld“ auf dem Markt für industrielle Mess- und Kontrollgeräte. In seinem Geschäftsbericht nennt das Unternehmen 1999 ein Jahr mit einer „geringen weltweiten Wirtschaftstätigkeit im Bereich der Messinstrumente“. Auch der Wettbewerber Honeywell-Measuretex verzeichnete eine rückläufige Entwicklung. Obwohl der Absatz 1999 etwas stieg, ging die Kapitalrendite erheblich zurück.
35. Der Markt für Messgeräte ist allerdings sehr segmentiert und erstreckt sich auf sehr unterschiedliche Technologien und Kunden. Die Referenzmärkte von MMED sind die Produktion von Messsystemen für die Stahl- und Aluminiumindustrien und der Markt für laseroptische Messsysteme, in den MMED eintreten will.
36. Die Nachfrage am Markt, auf dem die MMED tätig ist, hängt unmittelbar von der Leistung der Stahl- und der

Aluminiumindustrie ab, die die Hauptabnehmer sind. Die metallherzeugende Industrie ist insgesamt mit einem weitreichenden Wettbewerb aufgrund bestehender Ersatzstoffe konfrontiert. Die Stahlindustrie arbeitet äußerst kapitalintensiv und leidet unter chronischen Überkapazitäten und wachsender Konzentration⁽⁷⁾. Der OECD-Stahlauschuss sagte 1999 einen Rückgang der weltweiten Stahlnachfrage von 2,8 % voraus⁽⁸⁾. Die Aluminiumproduktion ist im Bereich der Nicht-Eisenmetalle der größte Sektor; er verzeichnete infolge der zunehmenden Wiederverwendung von Metallen, insbesondere im Verkehrs- und im Verpackungssektor, nur ein geringes Wachstum.

37. Obwohl der Verkaufs- und Produktionsrückgang in dem relevanten Sektor nicht einschneidend ist, herrscht nach wie vor ein scharfer Wettbewerb, der die Unternehmen zu großen Investitionen zwingt, wenn sie dem künftigen Wettbewerb und einem Nachfragerückgang gewachsen sein wollen.

III. WÜRDIGUNG

38. Die MMED ist eine neugegründete Auffanggesellschaft, die die Tätigkeiten der früheren in der Gesamtvollstreckung befindlichen Gesellschaft, bei der sämtliche Verbindlichkeiten bleiben, fortführt und deren Vermögenswerte übernimmt. Nach Angaben Deutschlands sind weder die MMED noch die NMED, die beiden Auffanggesellschaften der früheren MED, als Tochtergesellschaften für die in die Gesamtvollstreckung gehenden Unternehmen gegründet worden. Sie wurden beide von ihren Gesamtvollstreckungsverwaltern an verschiedene Investoren verkauft. Aus diesem Grunde beschränkt sich die vorliegende Würdigung auf die öffentlichen Maßnahmen zugunsten der MMED.

A. Beihilfen im Sinne des Artikels 87 Absatz 1 EG-Vertrag

39. Zum Zeitpunkt ihrer Gründung verfügte die MMED über wenig Kapital, befand sich in einer Verlustsituation und hatte im Anschluss an das Gesamtvollstreckungsverfahren das Vertrauen ihrer herkömmlichen Abnehmer verloren. Das Unternehmen befand sich demnach in Schwierigkeiten.
40. In ihrer vorläufigen Einschätzung der Angelegenheit ist die Kommission der Meinung, dass die finanziellen Maßnahmen zugunsten der MMED Beihilfen im Sinne des Artikels 87 Absatz 1 EG-Vertrag darstellen, da sie aus staatlichen Mitteln stammen und dem Unternehmen in Schwierigkeiten Vorteile verschafft haben, die es von einem Privatinvestor nicht erhalten hätte. Da auf dem Produktmarkt der MMED in Europa Wettbewerber vorhanden sind und Handel besteht, drohen die Beihilfen den Wettbewerb im Gemeinsamen Markt zu verfälschen und den Handel zwischen Mitgliedstaaten zu beeinträchtigen.
41. Zunächst muss untersucht werden, ob die Beihilfen in den Anwendungsbereich von Beihilferegelungen fallen, die die Kommission genehmigt hat.

⁽⁴⁾ Panorama der EU-Industrie 1999, Kapitel 12, S. 325.

⁽⁵⁾ Der Finanzbericht der Veeco Instruments Inc., ein Marktführer für die Entwicklung, Herstellung, Vermarktung und Wartung von Messgeräten, bestätigt diese Einschätzung. Darin heißt es unmissverständlich, dass am Markt Überkapazitäten bestehen und gegenwärtig der gesamte Industriezweig eine Rezession durchläuft.

⁽⁶⁾ Panorama der EU-Industrie 1997, Band II, 16-11.

⁽⁷⁾ Entscheidung der Kommission vom 26. November 1997 in der Sache IV/36.069 Wirtschaftsvereinigung Stahl (ABl. L 1 vom 3.1.1998).

⁽⁸⁾ Panorama der EU-Industrie 1999, Kapitel 8, S. 238.

1. Bestehende Beihilferegelungen

42. Die Zuschüsse im Rahmen der Maßnahme A beruhen auf von der Kommission genehmigten Regelungen. Die Investitionszuschüsse in Höhe von 0,331 Mio. DEM wurden vom Land Sachsen aufgrund der Gemeinschaftsaufgabe zur Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur gewährt⁽⁹⁾. Die Investitionszulagen in Höhe von 0,088 Mio. DEM wurden nach Maßgabe des Investitionszulagengesetzes gewährt⁽¹⁰⁾.

43. Für diese regionalen Investitionsbeihilfen gelten die Höchstgrenzen und Bedingungen, die die Kommission in ihrer Genehmigungsentscheidung der betreffenden Regelungen, auf deren Grundlage die Beihilfen gewährt wurden, festgelegt hat. Der betreffende Beihilfebetrug muss allerdings berücksichtigt werden, wenn es um die Feststellung geht, ob die Beihilfemaßnahmen in ihrer Gesamtheit in einem Verhältnis zu dem Ziel stehen, das mit ihnen angeblich verfolgt wurde.

2. Angeblich aufgrund genehmigter Beihilferegelungen gewährte Beihilfen

44. Das nachrangige Darlehen von 1,5 Mio. DEM der Stadtsparkasse Dresden im Rahmen der Maßnahme B wurde angeblich aufgrund einer genehmigten Beihilferegelung zur Förderung der Forschung und Entwicklung von KMU gewährt⁽¹¹⁾. Nachrangige Darlehen sind Darlehen, die im Falle der Zahlungsunfähigkeit des Schuldners zurückgezahlt werden, nachdem alle anderen Gläubiger befriedigt wurden und bevor die Gesellschafter etwas erhalten. Derartige Darlehen werden häufig vom Staat zur Verfügung gestellt. Der Kontaktausschuss für die Rechnungslegungsrichtlinien vertrat die Auffassung, dass nachrangige Darlehen in der Bilanz unter den „Verbindlichkeiten“ und nicht unter dem „Eigenkapital“ ausgewiesen werden sollten⁽¹²⁾. Diese Auffassung wurde in der Mitteilung der Kommission über Auslegungsfragen im Hinblick auf bestimmte Artikel der Vierten und Siebenten Richtlinie auf dem Gebiet der Rechnungslegung bestätigt⁽¹³⁾.

45. Nach der Regelung, aufgrund deren das Darlehen angeblich gewährt wurde, beteiligt sich jeder Risikokapitalgeber im

Falle der Refinanzierung, um die es hier geht, am Risikokapital einer KMU mit höchstens 4 Mio. DEM. Die Bundesregierung übernimmt bis zu 75 % des Ausfallrisikos für längstens 10 Jahre ab dem Zeitpunkt der Beteiligung.

46. Das aufgrund der Regelung zulässige Beihilfeelement betrifft die Absicherung des Ausfallrisikos. Es wird also davon ausgegangen, dass die Risikokapitalbeteiligung keine Beihilfe enthält. Im vorliegenden Fall kann die Kommission nicht ausschließen, dass ein Darlehen der Stadtsparkasse Dresden als eine bis zu 100%ige Beihilfe angesehen werden könnte, da es einem Unternehmen in Schwierigkeiten gewährt wurde. Obwohl Ähnlichkeiten zwischen einem nachrangigen Darlehen und einer Kapitalbeteiligung bestehen, sieht die Beihilferegelung nicht ausdrücklich die Gewährung nachrangiger Darlehen aus staatlichen Mitteln vor. Demnach fällt das Darlehen als solches offensichtlich nicht in den Anwendungsbereich der Regelung, auf deren Grundlage es angeblich gewährt wurde, und muss demnach als neue Beihilfe gewürdigt werden.

47. Was das Refinanzierungsdarlehen der KfW betrifft, so ist zu beobachten, dass die Regelung seit 1998 einen Haftungsanteil im Falle des Ausfalls von höchstens 75 % vorsieht. Im vorliegenden Fall übernimmt die KfW 85 % des Ausfallrisikos und überschreitet damit die zulässige Höchstgrenze um 10 %. Da, wie weiter oben beschrieben wurde, die Hauptvoraussetzungen der Regelung nicht erfüllt werden, fällt dieses Refinanzierungsdarlehen nicht in ihren Anwendungsbereich.

48. Aus diesen Gründen vertritt die Kommission die Auffassung, dass ein Gesamtbetrag von 1,5 Mio. DEM als neue Beihilfe gewürdigt werden muss.

3. Ad-hoc-Beihilfe

49. Abgesehen von dem vorerwähnten nachrangigen Darlehen in Höhe von 1,5 Mio. DEM wird auch das Darlehen der BvS in Höhe von 0,65 Mio. DEM im Rahmen der Maßnahme C als Ad-hoc-Beihilfe angesehen, da keine genehmigte Rechtsgrundlage für dieses Darlehen besteht.

50. Das Darlehen der Stadtsparkasse Dresden von 1,1 Mio. DEM im Rahmen der Maßnahme D könnte von der Kommission als Beihilfe angesehen werden, da es einem Unternehmen in Schwierigkeiten gewährt wurde. Für 1 Mio. DEM dieses Betrages haftete jedoch der Investor persönlich. Diese selbstschuldnerische Bürgschaft des Investors hat zur Folge, dass dieser Teil als privater Beitrag angesehen werden kann.

51. Das Ausfallrisiko für das restliche Darlehen von 0,1 Mio. DEM wurde nach Angaben Deutschlands zu 16 % von der staatlich kontrollierten Bürgschaftsbank Sachsen, zu 20 % von der Stadtsparkasse Dresden und zu 64 % vom „Staat“ (ohne nähere Bezeichnung) übernommen. Da sich der Staat für den Gesamtbetrag verbürgt, ist der Darlehensbetrag von 0,1 Mio. DEM als Ad-hoc-Beihilfe anzusehen. Im Hinblick auf die geringe Höhe des Betrages muss allerdings untersucht werden, ob nicht die Bedingungen für die Anwendung der de minimis-Regelung im vorliegenden Fall erfüllt sind.

⁽⁹⁾ 26. Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe zur Förderung der Investitionen. Maßnahmen aufgrund dieses Gesetzes werden als regionale Investitionsbeihilfen nach Artikel 87 Absatz 1 EG-Vertrag angesehen und wurden von der Kommission aufgrund der Ausnahmeregel des Artikels 87 Absatz 3 Buchstabe a) EG-Vertrag genehmigt (Beihilfe C 52/97 ex N 123/97).

⁽¹⁰⁾ Investitionszulagengesetz 1999. Maßnahmen aufgrund dieses Gesetzes werden als regionale Investitionsbeihilfen nach Artikel 87 Absatz 1 EG-Vertrag angesehen und wurden von der Kommission aufgrund der Ausnahmeregel des Artikels 87 Absatz 3 Buchstabe a) EG-Vertrag genehmigt (N 702/97, SG(98) D/12438).

⁽¹¹⁾ Beteiligungskapital für kleine Technologieunternehmen, N 582/97, SG(97) D/9490 vom 14. November 1997.

⁽¹²⁾ Die Angleichung der Rechnungslegung in der Europäischen Gemeinschaften, Probleme bei der Anwendung der Vierten Gesellschaftsrechtsrichtlinie, Luxemburg, 1990, S. 14. Siehe auch die Definition der nachrangigen Verbindlichkeiten in Artikel 21 der Ratsrichtlinie 86/635/EWG vom 8. Dezember 1986 über den Jahresabschluss und den konsolidierten Abschluss von Banken und anderen Finanzinstituten (ABL L 372 vom 31.12.1986).

⁽¹³⁾ Siehe Dokument XV/7009/97 DE, Ziffer 2.3.3, Punkt 5.

B. Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe c) EG-Vertrag

52. In ihrer vorläufigen Einschätzung der Angelegenheit ist die Kommission der Meinung, dass die Beihilfe zugunsten der MMED in Höhe von insgesamt 2,25 Mio. DEM von der Kommission als Ad-hoc-Beihilfe gewürdigt werden muss. Nach Artikel 87 Absatz 1 EG-Vertrag sind staatliche Beihilfen an einzelne Unternehmen mit dem Gemeinsamen Markt unvereinbar, wenn sie den Handel zwischen Mitgliedstaaten beeinträchtigen und den Wettbewerb im Gemeinsamen Markt verfälschen oder zu verfälschen drohen. Derartige Beihilfen sind grundsätzlich mit dem Gemeinsamen Markt unvereinbar, es sei denn, dass sie in den Anwendungsbereich der Ausnahmeregelungen des Artikels 87 Absatz 2 oder des Artikels 87 Absatz 3 EG-Vertrag fallen.
53. Die Ausnahmen des Artikels 87 Absatz 2 EG-Vertrag sind im vorliegenden Falle nicht anwendbar; da die Beihilfemaßnahmen weder einen sozialen Charakter haben noch an einzelne Verbraucher gewährt werden und mit ihnen auch keine Schäden, die durch Naturkatastrophen oder sonstige außergewöhnliche Ereignisse entstanden sind, beseitigt werden. Ebenso wenig handelt es sich um Beihilfen für die Wirtschaft bestimmter durch die Teilung Deutschlands betroffener Gebiete der Bundesrepublik.
54. Artikel 87 Absatz 3 Buchstaben a) und c) EG-Vertrag enthalten weitere Ausnahmen vom Beihilfeverbot: Im vorliegenden Fall ist Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe c) EG-Vertrag von Bedeutung, da das Hauptziel der Beihilfe nicht die Regionalentwicklung, sondern die Herstellung der langfristigen Rentabilität eines Unternehmens in Schwierigkeiten ist. Demnach kann die Kommission staatliche Beihilfen zulassen, die für die Förderung der wirtschaftlichen Entwicklung bestimmter Wirtschaftszweige gewährt werden, soweit sie die Handelsbedingungen nicht in einer Weise verändern, die dem gemeinsamen Interesse zuwiderläuft.
55. In ihren Leitlinien für staatliche Beihilfen zur Rettung und Umstrukturierung von Unternehmen in Schwierigkeiten⁽¹⁴⁾ („die Leitlinien“) hat die Kommission die Voraussetzungen für eine positive Würdigung festgelegt. Sie vertritt die Auffassung, dass kein anderer Gemeinschaftsrahmen, wie der für staatliche Forschungs- und Entwicklungsbeihilfen, für staatliche Umweltschutzbeihilfen, für Beihilfen an kleine und mittlere Unternehmen oder für Ausbildungs- und Beschäftigungsbeihilfen, im vorliegenden Falle zur Anwendung gelangen könnte.
56. Generell kann ein neugegründetes Unternehmen nicht als ein Unternehmen in Schwierigkeiten im Sinne der vorerwähnten Leitlinien angesehen werden. Wegen der außergewöhnlichen Transformation in den neuen Ländern fährt die Kommission aber vorübergehend fort, diese Leitlinien bei Auffanglösungen (also bei der Gründung eines neuen Unternehmens im Anschluss an ein Gesamtvollstreckungsverfahren) anzuwenden, wenn die Tätigkeit des früheren Unternehmens fortgeführt wird und einzelne Vermögenswerte nicht einfach verkauft werden. Dies trifft für die MMED zu⁽¹⁵⁾.
57. Nach Angaben Deutschlands ist ein Teil der Beihilfen 1999 ausbezahlt worden. Trotz der ausdrücklichen Aufforderung der Kommission sind die genauen Zeitpunkte der Gewährung nicht angegeben worden. Für eine vorläufige Einschätzung stützt sich die Kommission auf die Leitlinien vom 23. Dezember 1994, obwohl, falls ein Teil des Umstrukturierungsbeihilfepakets nach In-Kraft-Treten der revidierten Fassung der Leitlinien gewährt worden sein sollte, diese Fassung anwendbar wäre⁽¹⁶⁾.
- #### 1. Wiederherstellung der langfristigen Rentabilität
58. Für die Gewährung von Umstrukturierungsbeihilfen muss ein realistischer, zusammenhängender und weitreichender Plan zur Wiederherstellung der langfristigen Rentabilität innerhalb eines angemessenen Zeitraums vorliegen. Besonders wichtig ist der genaue Zeitplan der Umstrukturierung. Zur Umstrukturierung gehört der Verzicht auf Tätigkeitsbereiche, die sogar nach der Umstrukturierung strukturell bedingte Verluste verursachen würden. Nach Angaben Deutschlands sind nur die rentablen Geschäftsbereiche der NMED von der MMED übernommen worden.
59. Die ersten Umstrukturierungsmaßnahmen wurden zum Zeitpunkt der Gründung der Auffangesellschaft MMED im Dezember 1997 durchgeführt. Diese gingen offensichtlich mit einer finanziellen Unterstützung einher, die darauf abzielte, den Betrieb fortzuführen und die Kosten für noch nicht ausgeführte Aufträge und die Overhead-Ausgaben zu decken. Die MMED hat ihre Tätigkeiten seit 1998 in einem neuen Standort in Dresden zusammengelegt und entwickelt ein neues laseroptisches Messsystem.
60. Übersicht über die von Deutschland gelieferten Prognosen:
[. . .] (*)
61. Nach Angaben Deutschlands wurde 1999 ein ausgewogenes Betriebsergebnis erzielt und werden ab 2000 mit positiven Ergebnissen gerechnet. Die Kommission hat die konsolidierten Zahlen von 1999 noch nicht erhalten und kann folglich nicht überprüfen, ob tatsächlich ein ausgewogenes Ergebnis erzielt wurde.
62. Nach Einschätzung der Kommission bestehen Zweifel, ob die von Deutschland beschriebenen Umstrukturierungsmaßnahmen ausreichen, um als ein tragfähiges Umstrukturierungsprogramm im Sinne der Leitlinien bezeichnet werden zu können oder um die in Aussicht gestellten Ergebnisse zu erreichen. Die Kommission kann anhand der wenigen Informationen nicht beurteilen, ob die vorerwähnten Zahlen realistisch sind und ob die MMED ihre anfänglichen finanziellen Schwierigkeiten bereits überwunden hat.

⁽¹⁴⁾ ABl. C 368 vom 23.12.1984, S. 12, und ABl. C 288 vom 9.10.1999.

⁽¹⁵⁾ Siehe auch Fußnote 10 der Leitlinien für staatliche Beihilfen zur Rettung und Umstrukturierung von Unternehmen in Schwierigkeiten vom 9. Juli 1999 (AbI. C 288 vom 9.10.1999).

⁽¹⁶⁾ In Ziffer 7.5 der Leitlinien für staatliche Beihilfen zur Rettung und Umstrukturierung von Unternehmen in Schwierigkeiten vom 9.7.1999 heißt es: „Alle Rettungs- und Umstrukturierungsbeihilfen, die ohne Genehmigung der Kommission und somit in Widerspruch zu Artikel 88 Absatz 3 EG-Vertrag gewährt werden, wird die Kommission wie folgt auf ihre Vereinbarkeit mit dem Gemeinsamen Markt hin prüfen: Auf Grundlage der vorliegenden Leitlinien, wenn die Beihilfe oder ein Teil der Beihilfe nach Veröffentlichung der Leitlinien im *Amtsblatt der Europäischen Gemeinschaften* gewährt worden ist . . .“, (AbI. C 288 vom 9.10.1999).

(*) Betriebsgeheimnis.

2. Keine unzumutbaren Wettbewerbsverfälschungen

63. Zur Umstrukturierung müssen Maßnahmen gehören, um nachteilige Auswirkungen auf Konkurrenten nach Möglichkeit auszugleichen. Die Beihilfen würden sonst dem gemeinsamen Interesse zuwiderlaufen und könnten nicht gemäß Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe c) EG-Vertrag freigestellt werden. Zeigt eine objektive Beurteilung der Nachfrage- und Angebotsbedingungen, dass keine strukturellen Überkapazitäten auf dem relevanten Markt bestehen, auf dem der Beihilfeempfänger tätig ist, so ist eine Reduzierung der Kapazität überflüssig. Bei der Frage, wie sich der Fortbestand der MMED am Markt und auf die Wettbewerber auswirkt, sind das Produktionsvolumen des Unternehmens und die Tatsache zu berücksichtigen, dass die Beihilfe in einem Fördergebiet nach Artikel 87 Absatz 3 Buchstabe a) EG-Vertrag gewährt wird.
64. Obwohl über die Kapazitätsauslastung der letzten Jahre auf diesem Markt keine Daten vorliegen, vertritt Deutschland die Auffassung, dass die Märkte für Dicken- und Rauheitsmesssysteme wegen der neuen Qualitätsanforderungen in der Stahl- und in der Aluminiumindustrie wachsen werden. Gleichzeitig wird aber angenommen, dass der Markt für die Füllstandsmessung in den kommenden Jahren schrumpfen wird.
65. Nach den der Kommission vorliegenden Informationen liegen gewisse Hinweise für Überkapazitäten auf dem Markt, auf dem die MMED tätig ist, vor. Einige Wettbewerber sind sich darin einig, dass sich die Wirtschaftstätigkeit im Bereich der Messgeräte weltweit verringert hat. Trotz eines beachtlichen Aufschwungs des Marktes für Messsysteme seit 1993 scheint zur Deckung der gegenwärtigen Nachfrage nicht die gesamte bestehende Produktionskapazität benötigt zu werden. Die Kommission trägt außerdem der Tatsache Rechnung, dass das MMED-Geschäft wesentlich durch die Tätigkeit der Stahlindustrie beeinflusst wird, die 70 % der MMED-Kunden ausmacht und unter chronischen Überkapazitäten leidet. Aus diesem Grunde sollte eine Kapazitätsheraufsetzung während der Dauer der Umstrukturierung vermieden werden.
66. Deutschland hat keine Angaben über die Produktionskapazität der MMED unterbreitet. Die Auffanggesellschaft hat nur drei der Geschäftsbereiche der früheren NMED übernommen und insbesondere die automatischen Testeinrichtungen, die radiometrische Medizin- und Labormesstechnik sowie die Bestückung von Platinen aufgegeben. Diese Bereiche haben allerdings nichts mit den relevanten Produktmärkten der MMED, d. h. mit Messsystemen für die Stahl- und die Aluminiumindustrie sowie laseroptischen Messsystemen, zu tun. In dem ersten Markt erweiterte die MMED ihre Marktanteile, so dass eine Kapazitätssteigerung nicht ausgeschlossen ist. In Hinsicht auf den zweiten Markt hat Deutschland weder Angaben betreffend MMED's Produktion übermittelt, noch der Kommission mitgeteilt, ob die Firma in diesem Markt bereits tätig ist.
67. Die Kommission ist der Meinung, dass die von Deutschland vorgelegten Angaben sowohl über den Markt als auch über die Produktion des Unternehmens nicht ausreichend sind und zur Folge haben, dass sie sich nicht zu diesem Punkt äußern kann.

3. Verhältnismäßigkeit der Beihilfe zu den Kosten und zum Nutzen der Umstrukturierung

68. Die Beihilfen müssen sich auf das für die Umstrukturierung notwendige Mindestmaß beschränken und in einem Verhältnis zu den gesamten Umstrukturierungskosten stehen. Außerdem muss der Beihilfeempfänger einen erheblichen Beitrag zu den Umstrukturierungskosten leisten. Im Übrigen müssen die Beihilfen in einer solchen Form gewährt werden, dass dem Unternehmen keine überschüssige Liquidität zufließt, die es zu einem aggressiven und marktverzerrenden Verhalten in Geschäftsbereichen verwenden könnte, die von dem Umstrukturierungsprozess nicht betroffen sind.
69. Im Falle der MMED wirken sich sämtliche Beihilfen auf die Liquidität des Unternehmens aus. Die der MMED gewährte Liquidität beläuft sich auf 2,669 Mio. DEM. Nur das Darlehen der Stadtsparkasse Dresden im Rahmen der Maßnahme D wurde in zwei Tranchen gewährt. Nach den vorliegenden Informationen ist keine der übrigen Beihilfemaßnahmen in Tranchen zerlegt worden, die ihre wettbewerbsverzerrende Wirkung hätte ausgleichen können.
70. Für die Umstrukturierung der MMED werden Kosten in Höhe von insgesamt 4,436 Mio. DEM veranschlagt. Nach Angaben der deutschen Behörden trägt der Investor zur gegenwärtigen Umstrukturierung wie folgt bei:
- Ein von der Stadtsparkasse Dresden gewährtes und von Herrn Riegel persönlich verbürgtes Darlehen von 1 Mio. DEM.
  - Ein Cash-Betrag von 0,1 Mio. DEM.
  - Cash flow in Höhe von 0,667 Mio. DEM als Beitrag des Unternehmens. Die Kommission hat allerdings keine Erklärungen zu der Art und Weise erhalten, wie und innerhalb welcher Zeit dieses Cash flow entstehen soll. Die Kommission bezweifelt, dass diese intern erzeugten Finanzmaßnahmen als Teil des Investorbeitrags angesehen werden können, da sie direkt oder indirekt weitgehend öffentlichen Interventionen zugunsten der MED, NMED und schließlich MMED zuzuschreiben sind: Sollte ein Unternehmen, das Beihilfen empfängt, in der Lage sein, während der Umstrukturierung überschüssiges Cash flow zu erzeugen, so stellt sich die Frage, ob der Beihilfebetrag nicht über das für die Umstrukturierung benötigte Maß hinausgeht.
71. Die Kommission kann also derzeit nicht mit Bestimmtheit sagen, ob sich die Beihilfen auf das für die Umstrukturierung notwendige Mindestmaß beschränken und ob sie in einem Verhältnis zu den gesamten Umstrukturierungskosten stehen.

4. Vollständige Durchführung des Umstrukturierungsplans

72. Ein Unternehmen, das Umstrukturierungsbeihilfen erhält, muss den der Kommission vorgelegten und von ihr genehmigten Umstrukturierungsplan vollständig durchführen. Da die Beschreibung der Umstrukturierungsmaßnahmen durch die deutschen Behörden als nicht hinreichend detailliert erscheinen, um einen Umstrukturierungsplan erkennen zu lassen, ist die Kommission nicht davon überzeugt, dass dieses Kriterium der Leitlinien erfüllt ist.

IV. SCHLUSS

73. Die Kommission hat beschlossen, wegen der Beihilfen zugunsten der MMED das Verfahren nach Artikel 88 Absatz 2 EG-Vertrag in Verbindung mit Artikel 6 und 16 der Verordnung (EG) Nr. 659/1999 des Rates zu eröffnen.
74. Wegen der vorstehenden Erwägungen fordert die Kommission Deutschland aufgrund von Artikel 10 Absatz 3 der Verordnung (EG) Nr. 659/1999 des Rates auf, innerhalb eines Monats nach Eingang dieses Schreibens alle für die Beurteilung der Beihilfen sachdienlichen Unterlagen, Angaben und Daten zu übermitteln, und zwar insbesondere:
- a) zu den Umständen, die zur Gründung der MMED geführt haben, und zum anschließenden Erwerb durch Herrn Riegel;
  - b) zum Verbleib der Geschäftsbereiche, die die MMED nicht von der früheren NMED übernommen hat;
  - c) zu Art und Umfang der Beziehungen der MMED zur früheren MESAcon Gesellschaft für Messtechnik mbH Dortmund;
  - d) zu allen an MMED gewährten staatlichen Beihilfen unter Angabe von Zweck, Rechtsgrundlage, Datum deren Gewährung sowie gewährende Stelle;
  - e) dazu, dass die MMED zum Zeitpunkt der Beihilfegewährung bzw. anschließend trotz ihrer Beziehungen zur MESAcon Gesellschaft für Messtechnik mbH Dortmund, LDV-Systeme und TSI Inc. als ein KMU angesehen werden konnte;
- f) zum Umstrukturierungsplan der MMED, insbesondere: genauer Zeitplan, Beschreibung der bereits durchgeführten Umstrukturierungsmaßnahmen und deren Kosten sowie derjenigen Umstrukturierungsmaßnahmen, die noch nicht durchgeführt worden sind, und ihre Kosten;
- g) zur konsolidierten Bilanz sowie zur Gewinn- und Verlustrechnung für 1999;
- h) zur Produktionskapazität der MMED und dazu, dass während der Umstrukturierung keine neuen Kapazitäten geschaffen werden;
- i) dazu, dass sich die Beihilfe auf das für die Umstrukturierung notwendige Mindestmaß beschränkt und nicht für die Finanzierung neuer Investitionen, die durch die Umstrukturierung nicht erforderlich sind, bestimmt ist.
75. Anderenfalls wird die Kommission eine Entscheidung auf der Grundlage der ihr vorliegenden Elemente annehmen. Sie bittet ihre Behörden; dem etwaigen Empfänger der Beihilfe unmittelbar eine Kopie dieses Schreibens zuzuleiten.
76. Die Kommission erinnert Deutschland an die Sperrwirkung des Artikels 88 Absatz 3 EG-Vertrag und verweist auf Artikel 14 der Verordnung (EG) Nr. 659/1999 des Rates, wonach alle rechtswidrigen Beihilfen vom Empfänger zurückgefordert werden können.»
-

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ, σχετικά με τρία μη κοινοποιηθέντα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων C 58/2000 (ex NN 81/2000): Φορολογικές ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικής απαλλαγής εταιρειών για ορισμένες νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις στην επαρχία Άλαβα (Ισπανία)· C 59/2000 (ex NN 82/2000): Φορολογικές ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικής απαλλαγής εταιρειών για ορισμένες νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις στην επαρχία Guirúzcoa (Ισπανία)· C 60/2000 (ex NN 83/2000): Φορολογικές ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικής απαλλαγής εταιρειών για ορισμένες νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις στην επαρχία Vizcaya (Ισπανία)

(2001/C 37/07)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με επιστολή της 28ης Νοεμβρίου 2000 που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου της επιστολής στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στις ισπανικές αρχές την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την προαναφερθείσα ενίσχυση.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού
Διεύθυνση κρατικών ενισχύσεων I
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Βρυξέλλες
Αριθ. Φαξ (32-2) 296 98 15.

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στις ισπανικές αρχές. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς, με μνεία των σχετικών λόγων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ C 58/2000 (ex NN 81/2000)

Κράτος μέλος: Ισπανία (Επαρχία Άλαβα)

Αριθ. ενίσχυσης: C 58/2000 (ex NN 81/2000)

Τίτλος: Φορολογικές ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικής απαλλαγής εταιρειών για ορισμένες νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις στην επαρχία Άλαβα

Στόχος: Παροχή κινήτρων για τη σύσταση και έναρξη λειτουργίας ορισμένων νέων επιχειρήσεων

Αποδέκτες: Οι νέες επιχειρήσεις με καταβεβλημένο κεφάλαιο άνω των 20 εκατ. ESP (120 202 ευρώ), επενδύουν άνω των 80 εκατ. ESP (480 810 ευρώ), δημιουργούν άνω των 10 θέσεων εργασίας

Νομική βάση: Territorio Histórico de Álava: artículo 14 de la Norma Foral nº 18/1993 de 5 de julio, de medidas fiscales urgentes de apoyo a la inversión e impulso de la actividad económica

Προϋπολογισμός: Δεν έχει γνωστοποιηθεί

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: Φορολογική απαλλαγή εταιρειών κατά τη διάρκεια έξι συνεχών φορολογικών ετών

Τύπος της ενίσχυσης: Φορολογική απαλλαγή εταιρειών

Διάρκεια: Μέχρι τα τέλη του 1994

Πρόταση: Κίνηση επίσημης διαδικασίας εξέτασης δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ

2. ΕΝΙΣΧΥΣΗ C 59/2000 (ex NN 82/2000)

Κράτος μέλος: Ισπανία (Επαρχία Guirúzcoa)

Αριθ. ενίσχυσης: C 59/2000 (ex NN 82/2000)

Τίτλος: Φορολογικές ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών απαλλαγών εταιρειών για ορισμένες νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις στην επαρχία Guirúzcoa

Στόχος: Παροχή κινήτρων για τη σύσταση και έναρξη λειτουργίας ορισμένων νέων επιχειρήσεων

Αποδέκτες: Οι νέες επιχειρήσεις με καταβεβλημένο κεφάλαιο άνω των 20 εκατ. ESP (120 202 ευρώ), επενδύουν άνω των 80 εκατ. ESP (480 810 ευρώ), δημιουργούν άνω των 10 θέσεων εργασίας.

Νομική βάση: Territorio Histórico de Guipúzcoa: artículo 14 de la Norma Foral nº 11/1993 de 26 de junio, de medidas fiscales urgentes de apoyo a la inversión e impulso de la actividad económica

Προϋπολογισμός: Δεν έχει γνωστοποιηθεί

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: Φορολογική απαλλαγή εταιρειών κατά τη διάρκεια έξι συνεχών φορολογικών ετών

Τύπος της ενίσχυσης: Φορολογική απαλλαγή εταιρειών

Διάρκεια: Μέχρι τα τέλη του 1994

Πρόταση: Κίνηση επίσημης διαδικασίας εξέτασης δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ

3. ΕΝΙΣΧΥΣΗ C 60/2000 (ex NN 83/2000)

Κράτος μέλος: Ισπανία (Επαρχία Vizcaya)

Αριθ. ενίσχυσης: C 60/2000 (ex NN 83/2000)

Τίτλος: Φορολογικές ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών απαλλαγών εταιρειών για ορισμένες νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις στην επαρχία Vizcaya

Στόχος: Παροχή κινήτρων για τη σύσταση και έναρξη λειτουργίας ορισμένων νέων επιχειρήσεων

Αποδέκτες: Οι νέες επιχειρήσεις με καταβεβλημένο κεφάλαιο άνω των 20 εκατ. ESP (120 202 ευρώ), επενδύουν άνω των 80 εκατ. ESP (480 810 ευρώ) δημιουργούν άνω των 10 θέσεων εργασίας

Νομική βάση: Territorio Histórico de Vizcaya: artículo 14 de la Norma Foral nº 5/1993 de 24 de junio, de medidas fiscales urgentes de apoyo a la inversión e impulso de la actividad económica

Προϋπολογισμός: Δεν έχει γνωστοποιηθεί

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: Φορολογική απαλλαγή εταιρειών κατά τη διάρκεια έξι συνεχών φορολογικών ετών

Τύπος της ενίσχυσης: Φορολογική απαλλαγή εταιρειών

Διάρκεια: Μέχρι τα τέλη του 1994

Πρόταση: Κίνηση επίσημης διαδικασίας εξέτασης δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ.

4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

4.1. Ο χαρακτήρας κρατικής ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 1, της συνθήκης ΕΚ

Το μέτρο είναι σχεδόν ταυτόσημο και στις τρεις αυτές επαρχίες. Συνίσταται σε φορολογική απαλλαγή εταιρειών που πληρούν σωρευτικά τα τέσσερα κριτήρια που θεσπίστηκαν από το άρθρο 87 της συνθήκης ΕΚ. Ειδικότερα, αυτή η φορολογική απαλλαγή εταιρειών είναι ειδική ή επιλεκτική με την έννοια ότι ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις. Πράγματι, οι όροι που συνδέονται με τη χορήγηση ενισχύσεων αποκλείουν ιδίως να επωφεληθούν των ενισχύσεων οι επιχειρήσεις που συστάθηκαν πριν από τα τέλη του 1994, που

προγραμματίζουν επενδύσεις κατώτερες του ορίου των 80 εκατ. ESP (480 810 ευρώ), που συνιστούν λιγότερες των 10 θέσεων εργασίας, που δεν είναι επιχειρήσεις με καταβεβλημένο κεφάλαιο που υπερβαίνει τα 20 εκατ. ESP (120 202 ευρώ). Εξάλλου, αυτή η φορολογική απαλλαγή δεν δικαιολογείται λόγω της φύσης ή της οικονομίας του συστήματος αλλά μέσω του επιδιωκόμενου στόχου για την παροχή κινήτρων σύστασης επιχειρήσεων και για την ενίσχυση της έναρξης λειτουργίας ορισμένων νέων επιχειρήσεων.

4.2. Η παράλειψη της υποχρέωσης κοινοποίησης βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ

Εφόσον πρόκειται για μέτρα που δεν εμπίπτουν στον κανόνα de minimis, εμπίπτουν στην υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης που θεσπίστηκε στο σημείο 3 του άρθρου 88 της συνθήκης ΕΚ. Οι ισπανικές αρχές δεν τήρησαν την υποχρέωση αυτή. Κατά συνέπεια, οι ενισχύσεις μπορούν να θεωρηθούν ως παράνομες.

4.3. Η εκτίμηση του συμβιβάσιμου της φορολογικής απαλλαγής εταιρειών

4.3.1. Οι τομεακές επιπτώσεις

Η φορολογική απαλλαγή των εν λόγω εταιρειών, που δεν είναι περιορισμένη τομεακά, μπορεί να χορηγηθεί σε επιχειρήσεις που υπόκεινται σε κοινοτικούς τομεακούς κανόνες, όπως εφαρμόζονται στις δραστηριότητες παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων του παραρτήματος I της συνθήκης, στην αλιεία, τη βιομηχανία άνθρακα, τη χαλυβουργία, τις μεταφορές, τις ναυπηγικές κατασκευές, τις συνθετικές ίνες και την αυτοκινητοβιομηχανία. Όμως, οι νομαρχιακές διατάξεις που θέσπισαν την εν λόγω απαλλαγή δεν προβλέπουν την τήρηση των ειδικών αυτών κοινοτικών κανόνων. Κατά συνέπεια, φαίνεται ότι οι φορολογικές αυτές ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικής απαλλαγής εταιρειών δύναται να μην τηρούν τους εν λόγω τομεακούς κανόνες. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, υπάρχουν επιφυλάξεις όσον αφορά το συμβιβασίμο των εν λόγω ενισχύσεων, όταν η αποδέκτρια επιχείρηση υπάγεται σε τομέα ο οποίος υπόκειται σε ειδικούς κοινοτικούς κανόνες.

4.3.2. Οι περιφερειακοί κανόνες

Στα σημεία 4.15 έως 4.17 των κατευθυντήριων γραμμών⁽¹⁾ σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, θεσπίστηκε ότι οι ενισχύσεις υπέρ της λειτουργίας καταρχήν απαγορεύονται. Πάντως, κατ' εξαίρεση μπορούν να χορηγηθούν, είτε σε περιοχές που επωφελούνται της παρέκκλισης των διατάξεων του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ, εφόσον πληρούν ορισμένους όρους είτε στις εξαιρετικά απομακρυσμένες περιοχές ή τις αραιοκατοικημένες περιοχές, όταν προορίζονται για να αντισταθμίσουν το επιπλέον κόστος μεταφοράς. Όμως, ούτε οι ενισχύσεις ούτε οι περιοχές εμπίπτουν στις δύο αυτές περιπτώσεις. Εξάλλου, οι τρεις αυτές επαρχίες δεν είναι επιλέξιμες για την παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ. Πράγματι, πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι, με την απόφασή της της 11ης Απριλίου 2000, με την οποία ενέκρινε τον ισπανικό χάρτη ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2000-2006, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι τρεις αυτές επαρχίες

⁽¹⁾ Δημοσιεύθηκαν στην ΕΕ C 74 της 10.3.1998.

χίες δεν ήταν περιοχές όπου οι κρατικές ενισχύσεις θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως συμβιβάσιμες προς την κοινή αγορά δυνάμει της παρέκκλισης του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ, διότι το επίπεδο ζωής στις επαρχίες αυτές δεν ήταν ασυνήθως χαμηλό ούτε υπήρχε σοβαρή υποαπασχόληση. Αντίθετα, θεωρήθηκε ότι οι τρεις αυτές επαρχίες ήταν περιοχές όπου οι κρατικές ενισχύσεις θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως συμβιβάσιμες προς την κοινή αγορά δυνάμει της παρέκκλισης του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, απορρέει ότι το συμβιβασμό των εν λόγω φορολογικών ενισχύσεων προκαλεί επιφυλάξεις, σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.

4.3.3. Συμπέρασμα

Τέλος, υπάρχουν επιφυλάξεις ως προς το συμβατό των εν λόγω φορολογικών ενισχύσεων προς την κοινή αγορά δυνάμει των παρεκκλίσεων του άρθρου 87 παράγραφος 2 και του άρθρου 87 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ. Πράγματι, οι ενισχύσεις αυτές δεν μπορούν να θεωρηθούν ως ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 2, στοιχείο α), εφόσον δεν προορίζονται για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 2, στοιχείο β) και δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 2, στοιχείο γ) που αφορούν ορισμένες περιοχές της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις του σημείου 3 του άρθρου 87 πλην των παρεκκλίσεων του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο α) και του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο γ) που αναφέρονται παραπάνω, οι εν λόγω φορολογικές ενισχύσεις δεν στοχεύουν στην προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας ενός κράτους μέλους, δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο β). Δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο γ) σχετικά με «ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων...» λόγω του γεγονότος ότι δεν έχουν κάποια εξειδίκευση όσον αφορά τις δραστηριότητες των αποδέκτριών των ενισχύσεων επιχειρήσεων. Τέλος, δεν προορίζονται για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο δ).

Δυνάμει των παραπάνω στοιχείων, η Επιτροπή αποφασίζει να κινηθεί τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 88 παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ έναντι των τριών καθεστώτων φορολογικών ενισχύσεων με τη μορφή φορολογικής απαλλαγής εταιρειών.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, οι ενισχύσεις που χορηγούνται παράνομα μπρούν να αποτελέσουν αντικείμενο ανάκτησης από τον αποδέκτη τους.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«Por la presente, la Comisión tiene el honor de comunicar a las autoridades españolas que, tras haber examinado la información de que dispone, ha decidido incoar el procedimiento previsto en el apartado 2 del artículo 88 del Tratado CE.

PROCEDIMIENTO

Gracias fundamentalmente a la información transmitida por las autoridades españolas con motivo de la demanda interpuesta

por una empresa competidora, así como a los datos comunicados en la propia demanda, la Comisión tuvo la confirmación de la existencia de ayudas fiscales en la provincia de Álava, en forma de una exención del impuesto sobre sociedades a empresas de nueva creación. Según el demandante, la empresa Depósitos Tubos Reunidos Lentz TR Lentz, SA (en lo sucesivo denominada «Detursa») implantada en Lantarón (provincia de Álava), se beneficia, entre otras ayudas, de la exención fiscal del impuesto sobre sociedades durante diez años. Mediante una certificación con fecha de 1 de marzo de 2000, las autoridades provinciales de Álava confirmaron que la citada empresa es beneficiaria de la exención fiscal prevista por el artículo 14 de la Norma Foral nº 18/1993 de 5 de julio. Además, certificaron que la empresa Detursa, al no tener beneficios, no ha podido disfrutar de la mencionada exención hasta el 1 de marzo de 2000.

Por otra parte, la Comisión pudo comprobar la existencia de medidas similares en la provincia de Guipúzcoa y en la provincia de Vizcaya, provincias que gozan de la misma autonomía fiscal que la provincia de Álava.

En los términos del punto 37 de su Comunicación relativa a la aplicación de las normas sobre ayudas estatales a las medidas relacionadas con la fiscalidad directa de las empresas⁽²⁾ y tomando como base las orientaciones definidas en la misma, la Comisión procede a examinar las ayudas fiscales que se hayan concedido ilegalmente en los Estados miembros. Entre los regímenes de ayudas fiscales no notificadas a la Comisión con arreglo a las disposiciones del apartado 3 del artículo 88 del Tratado CE, se encuentran los tres regímenes de ayudas fiscales mencionados.

La Comisión constata que estos tres regímenes de ayudas fiscales fueron creados por el artículo 14 de cada una de las normas forales siguientes: la Norma Foral nº 18/1993 de 5 de julio de Álava⁽³⁾, la Norma Foral nº 11/1993 de 26 de junio de Guipúzcoa⁽⁴⁾ y la Norma Foral nº 5/1993 de 24 de junio de Vizcaya⁽⁵⁾. El texto de los citados artículos 14 es el siguiente⁽⁶⁾:

- «1. Estarán exentas de impuesto sobre sociedades durante un período de 10 ejercicios fiscales computados desde el ejercicio en que se constituyan, éste inclusive, las sociedades que se creen entre la entrada en vigor de esta Norma Foral y el 31 de diciembre de 1994, siempre que se cumplan los requisitos establecidos en el apartado siguiente.
2. Serán requisitos para poder gozar de la exención prevista en este artículo:
  - a) Que se constituyan con un capital mínimo de 20 millones de pesetas españolas, totalmente desembolsado.

⁽²⁾ DO C 384 de 10.12.1998.

⁽³⁾ Territorio Histórico de Álava: Norma Foral nº 18/1993 de 5 de julio, de medidas fiscales urgentes de apoyo a la inversión e impulso de la actividad económica.

⁽⁴⁾ Territorio Histórico de Guipúzcoa: Norma Foral nº 11/1993 de 26 de junio, de medidas fiscales urgentes de apoyo a la inversión e impulso de la actividad económica.

⁽⁵⁾ Territorio Histórico de Vizcaya: Norma Foral nº 5/1993 de 24 de junio, de medidas urgentes de apoyo a la inversión e impulso de la actividad económica.

⁽⁶⁾ En el presente texto sólo se recogen las partes necesarias para la valoración de la ayuda.

[...]

- f) Que realicen inversiones entre la fecha de la constitución de la sociedad y el 31 de diciembre de 1995 por un importe mínimo de 80 millones de pesetas españolas, debiendo realizarse todas las inversiones en bienes afectos a la actividad que no sean objeto de arrendamiento o cesión a terceros para su uso.
- g) Que impliquen la creación de un mínimo de 10 puestos de trabajo dentro de los seis meses siguientes a su constitución y mantengan en ese número el promedio anual de plantilla durante el período de la exención.

[...]

- i) Que dispongan de un plan de actuación empresarial que abarque un período mínimo de cinco años. [...].

3. [...]

4. [...]

5. [...]

6. Lo dispuesto en este artículo es incompatible con cualquier otro beneficio tributario.

7. El régimen de exención transitorio será solicitado al Departamento de Hacienda y Finanzas de la Diputación Foral [...], el cual, tras la verificación del cumplimiento de los requisitos inicialmente exigidos, comunicará a la sociedad solicitante, en su caso, su autorización provisional, que deberá ser adoptada por Acuerdo del Consejo de Diputados [...].».

DESCRIPCIÓN DETALLADA DE LAS AYUDAS FISCALES EN CUESTIÓN

La Comisión constata que el objetivo de la ayuda en cuestión sería impulsar la actividad económica mediante incentivos fiscales coyunturales a la creación de nuevas empresas. Efectivamente, la ayuda está dirigida a la categoría específica de algunas empresas de nueva creación, reservándoles una exención del impuesto sobre sociedades durante un período de diez años.

La Comisión observa que el objeto de las ayudas fiscales en cuestión lo constituye la base imponible positiva del impuesto sobre sociedades, derivada del ejercicio de las actividades económicas de algunas empresas, antes de la compensación de las bases imponibles negativas de los ejercicios anteriores. En este caso, los beneficiarios serán las sociedades que, por una parte, iniciaron su actividad comercial después de la fecha de entrada en vigor de las normas forales mencionadas y, por otra, han invertido en activos fijos materiales un importe mínimo de 80 millones de pesetas españolas (480 810 euros) y generado al menos 10 puestos de trabajo. Además, la Comisión pone de relieve que las empresas beneficiarias deberán: tener un plan de actuación empresarial que abarque un período mínimo de cinco años y emprender su actividad con un capital mínimo desembolsado de 20 millones de pesetas españolas (120 202 euros). En cuanto al plazo de que disponen para beneficiarse de la exención, corresponde al período de diez años computados a partir del ejercicio en que se constituya la empresa.

La Comisión constata que la ayuda fiscal en cuestión no está destinada a empresas que realicen determinadas actividades o que pertenezcan a determinados sectores ya que puede acogerse a la ayuda cualquier actividad o sector. Aparte de a las empresas de nueva creación, tampoco está destinada a determinadas categorías de empresas, por ejemplo las pequeñas y medianas empresas, ya que puede acogerse a ella cualquier empresa, siempre que satisfaga las condiciones mencionadas anteriormente.

La Comisión pone de relieve el carácter transitorio de las ayudas fiscales en cuestión ya que sólo podrán concederse a las nuevas empresas creadas durante un período limitado de tiempo que termina a finales de 1994. En cuanto a su acumulación con otras ayudas, se dice de manera explícita que las ayudas fiscales en cuestión son incompatibles con cualquier otro beneficio tributario motivado por la inversión mínima o la creación mínima de puestos de trabajo. Por lo demás, se desconoce el presupuesto de pérdidas por ingresos fiscales ya que debería fijarse anualmente en las leyes presupuestarias.

Valoración de las ayudas en cuestión

1. El carácter de ayuda estatal según el apartado 1 del artículo 87 del Tratado CE

La Comisión recuerda que, para la aplicación de las normas comunitarias en materia de ayudas estatales, el carácter fiscal de las medidas en cuestión es indiferente puesto que el artículo 87 se aplica a las medidas de ayuda «bajo cualquier forma». No obstante, la Comisión pone de relieve que para calificarse de ayuda, las medidas en cuestión deben satisfacer acumulativamente los cuatro criterios que define el artículo 87 y que se exponen a continuación.

En primer lugar, la Comisión señala que la exención del impuesto sobre sociedades procura a sus beneficiarios una ventaja que reduce las cargas que gravan normalmente su presupuesto, por medio de una exención de la cuota tributaria.

En segundo lugar, la Comisión estima que la citada exención del impuesto sobre sociedades implica una pérdida de ingresos fiscales y equivale, por tanto, al consumo de recursos públicos en forma de gastos fiscales.

En tercer lugar, la Comisión considera que la citada exención del impuesto sobre sociedades afecta a la competencia y a los intercambios comerciales entre Estados miembros. En efecto, dado que los beneficiarios ejercen actividades económicas que pueden ser objeto de intercambios comerciales entre los Estados miembros, la ayuda refuerza la posición de las empresas beneficiarias con relación a otras empresas competidoras en el comercio intracomunitario, por lo que influye en el mismo. Además, las empresas beneficiarias ven mejorada su rentabilidad por el aumento de su resultado neto (beneficios después de impuestos). De esta manera, están en condiciones de competir con las empresas excluidas del beneficio de dichas ayudas fiscales.

Por lo demás, la Comisión opina que la exención del impuesto sobre sociedades en cuestión es específica o selectiva en el sentido de que favorece a algunas empresas. En efecto, las condiciones para la concesión de las ayudas excluyen concretamente del beneficio de las mismas a las empresas creadas antes de la fecha de entrada en vigor de las citadas Normas

Forales o después del 31 de diciembre de 1994, cuyas inversiones sean inferiores al umbral de 80 millones de pesetas españolas (480 810 euros), que no sean sociedades con un capital desembolsado que supere los 20 millones de pesetas españolas (120 202 euros) y que creen menos de 10 puestos de trabajo. A este respecto, la Comisión recuerda que, según el cuarto. Informe sobre las empresas en Europa (7), en 1987, el número de empresas en la Unión Europea con menos de 10 trabajadores asalariados o sin trabajadores asalariados era de 14,629 millones, es decir, el 87,72 % (8) del total. En el caso de España, este porcentaje era aún más elevado, aproximadamente del 95,11 % (9). Es muy probable que estos porcentajes sean aún más elevados en el caso de nuevas empresas ya que habitualmente una empresa comienza con unos efectivos que van aumentando a medida que la empresa se consolida y alcanza su velocidad de crucero. Por consiguiente, parece que una de las condiciones establecidas para beneficiarse de las ayudas comporta, por sí sola, la exclusión de la mayoría de las empresas del beneficio de las mismas.

Hay que precisar que la presente identificación de los elementos mencionados de una especificidad material no excluye la existencia de otras características susceptibles de hacer específicas las medidas fiscales en cuestión, por ejemplo, su especificidad regional.

Además, la Comisión considera que esta ayuda fiscal no está justificada por la naturaleza o la economía del sistema. En efecto, según las normas forales en cuestión, el objetivo manifestado es impulsar la economía de estas provincias, que atravesaban en aquel momento una grave crisis económica. El objetivo no es consecuencia, por tanto, de exigencias fiscales primarias sino de la política económica externa a los regímenes fiscales en cuestión. Este carácter externo a dichos regímenes fiscales queda reforzado por el carácter transitorio de las medidas fiscales.

En conclusión, la Comisión considera, a título de evaluación preliminar de conformidad con el artículo 6 del Reglamento (CE) n° 656/1999 (10), que la exención del impuesto sobre sociedades mencionada tiene carácter de ayuda estatal según lo dispuesto en el apartado 1 del artículo 87 del Tratado CE y en el apartado 1 del artículo 61 del Acuerdo EEE ya que se trata de una ayuda concedida por el Estado, con recursos estatales, que favorece a algunas empresas, falsea la competencia y afecta a los intercambios comerciales entre los Estados miembros.

2. Incumplimiento de la obligación de notificación del apartado 3 del artículo 88 del Tratado CE

Habida cuenta de que las tres Normas Forales mencionadas no disponen la concesión de la exención del impuesto sobre sociedades en cuestión respetando las condiciones (11) para las

(7) Cuarto Informe sobre las empresas en Europa (Eurostat).

(8) Elaborado a partir de los datos del cuadro de la página 27 del citado Informe.

(9) Elaborado a partir de los datos del cuadro de la página 152 del citado Informe.

(10) Reglamento (CE) n° 659/1999 del Consejo, de 22 de marzo de 1999, por el que se establecen disposiciones de aplicación del artículo 93 del Tratado CE (DO L 83 de 27.3.1999).

(11) Véase la Comunicación de la Comisión relativa a las ayudas *de minimis* publicada en el DO C 68 de 6.3.1996.

ayudas *de minimis*, la Comisión estima que estas ayudas no pueden considerarse como ayudas sujetas a la norma *de minimis*.

La Comisión indica que las ayudas estatales que no se rigen por la norma *de minimis* están sujetas a la obligación de notificación previa establecida en el apartado 3 del artículo 88 del Tratado CE y en el apartado 3 del artículo 62 del Acuerdo EEE. Sin embargo, las autoridades españolas no han respetado esta obligación, razón por la que la Comisión opina que, en esta fase, estas ayudas pueden considerarse ilegales. La Comisión lamenta a este respecto el incumplimiento de las autoridades españolas de su obligación de notificación previa de las ayudas en cuestión.

3. Evaluación de la compatibilidad de la exención del impuesto sobre sociedades

Aunque la Comisión constata que las ayudas fiscales mencionadas son concedidas con la condición de la realización de una inversión mínima o de la creación de un número mínimo de empleos, los regímenes fiscales en cuestión no garantizan el cumplimiento de las reglas comunitarias en materia de ayudas estatales de finalidad regional. En particular, no satisfacen los criterios establecidos en la nota a pie de página 46 del anexo I de las Directrices de las ayudas estatales de finalidad regional (DO C 74 de 10.3.1998) donde se indica que «Las ayudas fiscales pueden considerarse ayudas a la inversión cuando ésta constituye su base imponible. Además, cualquier ayuda fiscal puede entrar en esta categoría si su importe alcanza un límite expresado en porcentaje de la inversión. Cuando la concesión de una ayuda fiscal se escalona a lo largo de varios años, el saldo restante a finales de un año puede trasladarse al año siguiente y aumentarse de acuerdo con el tipo de referencia». No respetan tampoco los límites regionales establecidos en el mapa español de ayudas con finalidad regional en vigor en la época. Por tanto, en esta fase, no tienen carácter de ayudas a la inversión o de ayudas al empleo.

En cambio, la Comisión considera que, en esta fase, estas ayudas fiscales tienen carácter de ayudas de funcionamiento. En efecto, su objeto es liberar a una empresa de los costes que ella misma habría debido normalmente sufragar con motivo de su gestión corriente o de sus actividades normales. Gracias a esta disminución de los gastos corrientes, las empresas beneficiarias mejorarán su rentabilidad debido al aumento de su resultado neto (beneficios después de impuestos). Procede, por tanto, examinar las ayudas fiscales en cuestión a la luz de las excepciones previstas en los apartados 2 y 3 del artículo 87 eventualmente aplicables a las ayudas de funcionamiento en cuestión.

Las ayudas de funcionamiento en cuestión a la luz de las excepciones regionales previstas en las letras a) y c) del apartado 3 del artículo 87

La Comisión recuerda que en los puntos 4.15 al 4.17 de las Directrices sobre las ayudas estatales de finalidad regional (12), se establece que las ayudas de funcionamiento, en principio, están prohibidas. No obstante, pueden concederse excepcionalmente, bien sea en las regiones acogidas a la excepción de la letra a) del apartado 3 del artículo 87 del Tratado CE, siempre que cumplan ciertas condiciones, o bien en las regiones ultraperiféricas o las regiones de baja densidad de población cuando

(12) DO C 74 de 10.3.1998.

estén destinadas a compensar los costes adicionales de transporte. Ahora bien, ni las ayudas en cuestión ni las regiones se encuentran en ninguno de estos dos casos. Además, estas tres provincias no pueden acogerse a la excepción de la letra a) del apartado 3 del artículo 87 del Tratado CE. En efecto, la Comisión recuerda que, según el mapa de las ayudas regionales ⁽¹³⁾, las tres provincias de Álava, Guipúzcoa y Vizcaya son regiones en las que las ayudas de desarrollo regional no pueden considerarse compatibles con el mercado común con arreglo a la excepción de la letra a) del apartado 3 del artículo 87 del Tratado CE ya que su nivel de vida no es anormalmente bajo ni existe una grave situación de empleo. En cambio, la Comisión consideró que estas tres provincias eran regiones en las que las ayudas estatales podían considerarse, parcialmente ⁽¹⁴⁾ hasta el 26 de septiembre de 1995 ⁽¹⁵⁾ y en adelante enteramente, compatibles con el mercado común con arreglo a la excepción de la letra c) del apartado 3 del artículo 87 del Tratado CE. En estas condiciones, la Comisión opina que la compatibilidad de las ayudas fiscales en cuestión suscita dudas a la luz de las normas en materia de ayudas estatales de finalidad regional.

Las ayudas de funcionamiento en cuestión a la luz de las normas sectoriales

La exención del impuesto sobre sociedades en cuestión, que carece de limitaciones sectoriales, puede concederse a empresas supeditadas a las normas comunitarias sectoriales, como las que se aplican a las actividades de producción, transformación y comercialización de los productos agrícolas del anexo I del Tratado, a la pesca, la industria del carbón, la siderurgia, el transporte, la construcción naval, las fibras sintéticas y la industria del automóvil. Sin embargo, las Normas Forales por las que se crea la exención fiscal en cuestión no prevén el respeto de dichas normas especiales comunitarias. La Comisión considera, pues, que las ayudas fiscales en forma de exención del impuesto sobre sociedades pueden no respetar dichas normas sectoriales. En esas condiciones, la Comisión tiene sus dudas sobre la compatibilidad de dichas ayudas cuando el beneficiario pertenezca a un sector sujeto a las normas especiales comunitarias.

Las ayudas de funcionamiento en cuestión a la luz de otras excepciones previstas en los apartados 2 y 3 del artículo 87 del Tratado CE

Por último, la Comisión duda de la compatibilidad de las ayudas fiscales en cuestión con el mercado común con arreglo a

las excepciones de los apartados 2 y 3 del artículo 87 del Tratado CE. En efecto, estas ayudas no pueden considerarse como ayudas de carácter social según lo dispuesto en la letra a) del apartado 2 del artículo 87, no están destinadas a reparar los perjuicios causados por desastres naturales o por otros acontecimientos de carácter excepcional según lo dispuesto en la letra b) del apartado 2 del artículo 87 y no están sujetas a las disposiciones de la letra c) del apartado 2 del artículo 87 relativas a determinadas regiones de la República Federal de Alemania. En cuanto a las excepciones del apartado 3 del artículo 87 distintas de las de las letras a) y c) ya citadas, la Comisión considera que no tienen por objeto promover la realización de un proyecto importante de interés europeo común o poner remedio a una grave perturbación en la economía de un Estado miembro según lo dispuesto en la letra b) del apartado 3 del artículo 87. Estas ayudas no entran en el ámbito de aplicación de las disposiciones de la letra c) del apartado 3 del artículo 87 relativas a las «ayudas destinadas a facilitar el desarrollo de determinadas actividades [...]» ya que no tienen especificidad alguna en cuanto a las actividades de las empresas beneficiarias. Por último, no están destinadas a promover la cultura ni la conservación del patrimonio según lo dispuesto en la letra d) del apartado 3 del artículo 87.

Conclusiones

Habida cuenta de las consideraciones expuestas, la Comisión ha decidido incoar el procedimiento previsto en el apartado 2 del artículo 88 del Tratado CE respecto a los regímenes de ayudas fiscales en forma de exención del impuesto sobre sociedades de algunas empresas de nueva creación en cada una de las tres provincias de Álava, Guipúzcoa y Vizcaya. La Comisión insta a las autoridades españolas, en el marco de dicho procedimiento, a que presenten sus observaciones y faciliten toda la información pertinente para la evaluación de los tres regímenes de ayudas fiscales mencionados en el plazo de un mes a partir de la fecha de recepción de la presente.

Hay que precisar que la presente decisión sólo se refiere a las medidas fiscales que en ella se examinan de manera explícita. No se pronuncia sobre las demás medidas contenidas en el régimen fiscal específico de cada una de las provincias en cuestión. La Comisión se reserva la posibilidad de examinar, ya sea a título general o en su aplicación a una empresa específica, aquellas medidas que puedan constituir ayudas.»

⁽¹³⁾ Los mapas de las ayudas regionales en vigor, desde la adhesión de España, son: el mapa aprobado en 1988 mediante la decisión 88/C 351/04 de la Comisión, el mapa modificado por decisión de 26 de julio de 1995 y el mapa aprobado mediante decisión de 11 de abril de 2000.

⁽¹⁴⁾ Las zonas donde las ayudas podían ser consideradas como elegibles a la excepción de la letra c) del apartado 3 del artículo 87 del Tratado CE eran solamente la zona industrial del valle del Nervión de las provincias de Álava y Vizcaya, las zonas pirenaicas de la provincia de Álava, las comarcas del Duranguesado y de Encartaciones de la provincia de Vizcaya. El resto de las zonas de las provincias de Álava y Vizcaya no eran elegibles.

⁽¹⁵⁾ Fecha de la entrada en vigor de la modificación del mapa precedente aprobado en 1988.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ενίσχυση C 57/2000 (πρώην NN 157/99) υπέρ της Valmont Nederland BV (πρώην Nolte), Ολλανδία

(2001/C 37/08)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με τη συνημμένη στην παρούσα περιληψη επιστολή της στην αυθεντική γλώσσα και με ημερομηνία 7 Νοεμβρίου 2000 η Επιτροπή κοινοποίησε στις ολλανδικές αρχές την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με το προαναφερόμενο μέτρο.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις όσον αφορά το μέτρο σχετικά με το οποίο η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία εντός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περιληψης και της συνημμένης επιστολής στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού
Διεύθυνση κρατικών ενισχύσεων II
Rue de la Loi/Wetstraat, 200
B-1049 Βρυξέλλες
Αριθ. φαξ: (32-2) 296 12 42.

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στις ολλανδικές αρχές. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητήσουν εγγράφως αναφέροντας τους σχετικούς λόγους να τηρηθεί μυστική η ταυτότητά τους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1. Διαδικασία

Την άνοιξη του 1998 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πληροφορήθηκε από άρθρα στον τύπο ότι κατά το διάστημα του 1993-1995 οι δημοτικές αρχές είχαν καταχραστεί κατά διάφορους τρόπους τα χρήματα της επαρχίας του Βόρειου Βραβάντ προκειμένου να προσελκύσουν εταιρίες στους δήμους τους. Η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες με διάφορες επιστολές. Με βάση τις πληροφορίες που διέθεσε οι ολλανδικές αρχές η παρούσα περίπτωση καταχωρήθηκε ως μη κοινοποιηθείσα περίπτωση.

2. Περιγραφή της ενίσχυσης προς την Valmont Nederland BV (πρώην Nolte)

Το 1994 ο δήμος Maarheeze πούλησε τρία εκτάρια γης στη Nolte B.V., Valmont Nederland B.V. σήμερα (στο εξής Valmont), έναντι 900 000 φιορινιών (30 φιορίνια ανά m²). Σύμφωνα με μία έκθεση αξιολόγησης της γης ενός ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα, την οποία υπέβαλε η ολλανδική κυβέρνηση το 1998, η τιμή της γης στο Maarheeze το διάστημα αυτό ανερχόταν σε 42,50 φιορίνια ανά m². Με βάση αυτή την τιμή η αξία της λόγω έκτασης θα ήταν 1 275 000 φιορίνια. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή υπέθεσε ότι η πώληση της εν λόγω έκτασης περιείχε στοιχείο ενίσχυσης ύψους 375 000 φιορινιών (170 168 ευρώ). Μετά από αυτή την έρευνα της Επιτροπής οι ολλανδικές αρχές ζήτησαν από την εταιρία να επιστρέψει την υποτιθέμενη ενίσχυση (του ελάχιστου ποσού των 100 000 ευρώ). Η εταιρία όμως αρνείται μέχρι τώρα να επιστρέψει το εν λόγω ποσό.

Επιπλέον, ο δήμος πλήρωσε 250 000 φιορίνια (113 445 ευρώ) για την κατασκευή ενός δημόσιου κτιρίου στάθμευσης αυτοκινήτων στις εγκαταστάσεις της Valmont.

Φαίνεται ότι ο στόχος της υποτιθέμενης ενίσχυσης ήταν η διασφάλιση της επένδυσης της Valmont στη βιομηχανική ζώνη.

3. Η εταιρεία

Η Valmont είναι θυγατρική εταιρία της Valmont Industries Inc., η οποία είναι μία διεθνής εταιρία η οποία παράγει αρδευτικές μηχανές, στύλους και πυλώνες φωτισμού, μεταφοράς ενέργειας και επικοινωνίας καθώς και υλικά επένδυσης και προϊόντα για διάφορες βιομηχανικές χρήσεις. Έχει 21 εργοστάσια σε τέσσερις χώρες και διαθέτει τα προϊόντα της σε πάνω από 100 χώρες. Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ανέρχεται σε 614 εκατ. δολάρια περίπου. Η εταιρία έχει 4 000 υπαλλήλους. Τα εργοστάσια παραγωγής της βρίσκονται στην ΕΕ και συγκεκριμένα στην Ολλανδία, στη Γαλλία, στην Ισπανία και στη Γερμανία (1).

Το 1991 η Valmont Industries Inc. αγόρασε την ολλανδική εταιρία Nolte B.V. Η εταιρία λειτουργεί τώρα υπό την επωνυμία Valmont Nederland BV. Οι στύλοι από χάλυβα ή αλουμίνιο ύψους 3 έως 80 μέτρων ή και περισσότερο περιλαμβάνονται στα τωρινά της προϊόντα και χρησιμοποιούνται για διάφορους σκοπούς (2).

4. Εκτίμηση

Το στοιχείο ενίσχυσης στην τιμή του οικοπέδου

Οι πωλήσεις γης και κτιρίων από δημόσιες αρχές ενδέχεται να περιέχουν κάποιο στοιχείο ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου

(1) www.valmont.com

(2) www.valmont.nl

87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ υπέρ των αγοραστών. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα στοιχεία κρατικής ενίσχυσης στις πωλήσεις γηπέδων, οικοπέδων και κτιρίων από τις δημόσιες αρχές (ΕΕ C 209, της 10.7.1997, σ. 3) προβλέπει μία γενική διαδικασία η οποία θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υπάρχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Η Επιτροπή εκτιμά την παρούσα περίπτωση με βάση αυτή την ανακοίνωση.

Σχετικά με την παρούσα περίπτωση συνετάχθη μία έκθεση αξιολόγησης το 1998. Οι υπολογισμοί της βασίζονται στις τιμές του 1994 που αφορούν άλλες πωλήσεις γης μέρους της εν λόγω δημοτικής αρχής καθώς και στις τιμές πώλησης γης των άλλων μερών. Η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι τιμές αγοράς για τη γη που πουλήθηκε στη Valmont ανέρχονται σε 42,50 φιορίνια ανά m², γεγονός που σημαίνει ότι η εν λόγω συναλλαγή περιλαμβάνει ενίσχυση ύψους 375 000 φιορινίων υπέρ του αγοραστή.

Η Επιτροπή κρίνει ότι η ενίσχυση αυτή απαγορεύεται από το άρθρο 87 παράγραφος 1 επειδή:

- αφορά ειδικά την εταιρεία που προέβη στην αγορά, την Valmont·
- χορηγήθηκε από κρατικούς πόρους δεδομένου ότι η γη πουλήθηκε κατευθείαν από τις τοπικές αρχές·
- ενδέχεται αν έχει αρνητική επίπτωση στο εμπόριο ανάμεσα στα κράτη μέλη, δεδομένου ότι υπάρχει διεθνές εμπόριο όσον αφορά τα προϊόντα της Valmont και της μητρικής της εταιρείας Valmont Industries Inc.

Το στοιχείο ενίσχυσης στο κτίριο στάθμευσης αυτοκινήτων

Η Επιτροπή πιστεύει ότι κατά γενικό κανόνα η κατασκευή δημόσιων κτιρίων στάθμευσης αυτοκινήτων δεν ωφελεί μία συγκεκριμένη επιχείρηση, επειδή συνήθως το κόστος αυτών των επενδύσεων χρηματοδοτείται από τοπικούς φόρους στους οποίους συνεισφέρουν τόσο οι επωφελούμενες εταιρείες όσο και οι ιδιώτες. Στην προκειμένη περίπτωση όμως η Επιτροπή δεν μπόρεσε να συμπεράνει εάν το κτίριο στάθμευσης αυτοκινήτων έχει δημόσιο χαρακτήρα ή όχι. Το γεγονός ότι βρίσκεται στις εγκαταστάσεις της Valmont δημιουργεί αμφιβολίες ως προς αυτό. Προς το παρόν η Επιτροπή δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο ότι το κτίριο στάθμευσης αυτοκινήτων χρησιμοποιείται μόνο από την Valmont. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το κόστος κατασκευής ενός ιδιωτικού κτιρίου στάθμευσης αυτοκινήτων ως ένα κανονικό έξοδο της επιχείρησης. Το γεγονός ότι ο δήμος πλήρωσε για το κτίριο στάθμευσης αυτοκινήτων ενδέχεται να αποτελεί ειδική ενίσχυση προς την εταιρεία, η οποία πληροί τα κριτήρια του άρθρου 87 παράγραφος 1 κατά τον ίδιο τρόπο που περιγράφεται παραπάνω.

Για το λόγο αυτό η Επιτροπή υποπτεύεται ότι τόσο η πώληση της γης όσο και η κατασκευή του κτιρίου στάθμευσης αυτοκινήτων περιλαμβάνουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1.

Εκτίμηση του κατά πόσον είναι νόμιμη η υποτιθέμενη ενίσχυση

Η Επιτροπή εξέτασε κατά πόσο ισχύουν για την προκειμένη ενίσχυση οι εξαιρέσεις που προβλέπονται από το άρθρο 87 παράγραφος 2 και 3 της συνθήκης ΕΚ. Από την εξέταση αυτή προέκυψε ότι δεν ισχύουν αυτές οι εξαιρέσεις ειδικά όσον αφορά το δήμο Maarsee, ο οποίος δεν βρίσκεται σε μία περιοχή η οποία είναι επιλέξιμη για περιφερειακή ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

5. Συμπέρασμα

Με βάση τα παραπάνω η Επιτροπή αποφασίζει να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 σε σχέση με την υποτιθέ-

μενη ενίσχυση που περιγράφεται παραπάνω. Ζητά από τις ολλανδικές αρχές να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους και να διαθέσουν όλες τις σχετικές πληροφορίες που ενδέχεται να βοηθήσουν για την εκτίμηση της ενίσχυσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου κάθε παράνομη ενίσχυση μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανάκτησης από το δικαιούχο.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«De Commissie deelt de Nederlandse autoriteiten mee dat zij, na onderzoek van de door uw autoriteiten ingediende informatie over bovenbedoelde steunmaatregel, heeft besloten de procedure van artikel 88, lid 2, EG-Verdrag in te leiden.

1. Procedure

In het voorjaar van 1998 werd de Europese Commissie in kennis gesteld van berichten in de pers waarin werd beweerd dat gemeenten tussen 1993 en 1995 geld van de provincie Noord-Brabant op verschillende manieren hadden misbruikt om bedrijven aan te trekken⁽³⁾. De Commissie verzocht bij schrijven van 1 april 1998 (D/51488) om informatie. De Nederlandse autoriteiten antwoordden bij brief van 2 juli 1998, ingeschreven op 6 juli 1998 (A/35148). De Commissie vroeg om aanvullende informatie en herinnerde de Nederlandse regering aan deze verzoeken bij brieven van 29 oktober 1998 (D/54414), 21 december 1998 (D/55299), 31 maart 1999 (D/51425), 2 augustus 1999 (D/63284), 6 september 1999 (D/63682), 27 oktober 1999 (D/64481), 24 januari 2000 (D/50335) en 30 augustus 2000 (D/54456). De Nederlandse autoriteiten verstrekten de inlichtingen waarom was verzocht bij brieven van 19 januari 1999 (ingeschreven als A/30448 op 19 januari 1999), 23 augustus 1999 (ingeschreven als A/36473 op 25 augustus 1999), bij e-mail van 29 november 1999 en brieven van 10 februari 2000 (ingeschreven als A/31270 op 15 februari 2000), 22 augustus 2000 (ingeschreven als A/36991 op 24 augustus 2000) en 5 september 2000 (ingeschreven als A/37421 op 13 september 2000). De Nederlandse autoriteiten gaven nadere uitleg over de situatie op bijeenkomsten van 14 april 1999 en 23 mei 2000.

Nadat de moederonderneming van de Nederlandse begunstigde contact met hem had opgenomen, ondernam de vice-voorzitter van „Committee on International Relations” van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden stappen met betrekking tot deze zaak. In zijn brief van 11 juli 2000 aan de ambassadeur van de delegatie van de Europese Commissie in Washington en aan de ambassadeur van de Nederlandse ambassade in de VS verzocht hij om steun bij de oplossing van de zaak, omdat de grondverkoop die hieronder wordt beschreven reeds zes jaar geleden, in 1994, had plaatsgevonden. De Commissie antwoordde bij brief van 11 augustus 2000, waarbij zij wees op de noodzaak van toezicht op staatssteun door de Europese Commissie en op het belang van het beginsel dat onrechtmatige steun door de bevoegde autoriteiten van de begunstigde wordt teruggevorderd.

⁽³⁾ „Gedeputeerden werkten mee aan U-bocht”, Brabants Dagblad, 6 maart 1998, „U-bocht rammelde flink”, Brabants Dagblad, 10 maart 1998, „U-bocht strijdig met regels EU”, Brabants Dagblad, 10 maart 1998.

2. Achtergrond

In 1993 en 1994 investeerde de provincie Noord-Brabant 20 miljoen NLG (9,1 miljoen EUR) in het versterken van de economische structuur en de verbetering van het ondernemingsklimaat van de provincie. De financiële middelen werden gebruikt om knelpunten in de infrastructuur van bedrijfsterreinen in de provincie op te lossen. De projecten werden uitgevoerd door de gemeenten, die hiertoe geld van de provincie ontvingen. Enkele gemeenten hadden reeds eigen middelen voor deze projecten uitgetrokken. Het geld van de provincie maakte het mogelijk om deze reserveringen voor andere doeleinden aan te wenden. Daarom werd deze handelwijze „U-bocht” genoemd. De provincie had bepaald dat de gemeenten deze middelen niet voor directe (financiële) bedrijfssteun mochten gebruiken.

3. Beschrijving van de steun aan Valmont Nederland BV (ex Nolte)

In 1994 verleende de provincie Noord-Brabant 400 000 NLG aan de gemeente Maarheeze voor het infrastructuurproject „Philipscomplex/Den Engelsman”. Het project omvatte de uitbreiding en verbetering van de infrastructuur van het bedrijfsterrein voor in totaal 1 469 000 NLG. Zoals hierboven is beschreven had de gemeente reeds financiële middelen voor dit project uitgetrokken, die vervolgens aan andere doeleinden werden besteed. In dit geval gebruikte de gemeente deze middelen om de gecumuleerde verliezen af te schrijven van de gemeentelijke afdeling die met het beheer van het bedrijfsterrein was belast, waardoor het mogelijk was grond tegen een lagere prijs te verkopen. Vervolgens verkocht de gemeente Maarheeze in 1994 3 hectare grond aan Nolte BV, thans Valmont Nederland BV (hierna Valmont), voor 900 000 NLG (30 NLG per m²).

De Nederlandse regering verstreekte op 4 december 1998 een taxatierapport van een onafhankelijke deskundige. Volgens dit rapport bedroeg de prijs van onroerend goed in Maarheeze ten tijde van de transactie 42,50 NLG per m². Op basis van deze prijs zou de waarde van de grond 1 275 000 NLG bedragen. De Commissie veronderstelde daarom dat de grondverkoop een steunelement bevatte van 375 000 NLG (170 168 EUR). Na de bijeenkomst met de Commissie van 14 april 1999 vroegen de Nederlandse autoriteiten de onderneming om het vermeende steunelement (evenwel na aftrek van het „de minimis”-bedrag van 100 000 EUR), terug te betalen. De onderneming heeft dit tot dusverre geweigerd.

Bovendien betaalde de gemeente 250 000 NLG (113 445 EUR) voor de aanleg van een openbare parkeerplaats op het terrein van Valmont.

Het doel van de veronderstelde steun lijkt te zijn geweest om de investering van Valmont in het bedrijfsterrein te verzekeren.

4. De onderneming

Valmont is een dochteronderneming van Valmont Industries Inc., een internationale onderneming die gemechaniseerde irrigatiesystemen, masten voor verlichting, verkeer, stroomdistributie en communicatie, alsmede volgens klantenspecificatie beklede en vervaardigde producten voor uiteenlopende industriële doeleinden vervaardigt. De onderneming exploiteert 21 fabrieken in vier continenten, en brengt haar producten in meer dan 100 landen op de markt. De jaaromzet bedraagt circa 614 miljoen USD. De onderneming heeft ongeveer 4 000 werk-

nemers. De productielocaties van de onderneming in de EU bevinden zich in Nederland, Frankrijk, Spanje en Duitsland (4).

In 1991 kocht Valmont Industries Inc. de Nederlandse onderneming Nolte BV, die sinds de jaren veertig masten voor de openbare verlichting en voor verkeersborden produceerde. De onderneming opereert thans onder de naam Valmont Nederland BV. De huidige producten omvatten verschillende soorten stalen of aluminiummasten van 3 tot 80 meter of zelfs hoger, die voor alle soorten traditionele en moderne doeleinden kunnen worden gebruikt (5). Zoals hierboven is opgemerkt kocht de onderneming in 1994 3 ha grond, waarop een nieuwe productielocatie werd gevestigd.

5. Beoordeling

Het steunelement in de grondprijs

In artikel 87, lid 1, EG-Verdrag wordt gesteld dat, tenzij anders is bepaald, steun die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalst of dreigt te vervalsen, overenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt. De verkoop van grond en gebouwen door openbare instanties kan dergelijke staatssteun inhouden ten gunste van de kopers. De mededeling van de Commissie betreffende staatssteunelementen bij de verkoop van gronden en gebouwen door openbare instanties (PB C 209 van 10.7.1997, blz. 3) bevat een algemeen richtsnoer dat moet worden gehanteerd om vast te stellen of er al dan niet sprake is van een dergelijk staatssteunelement. Hoewel deze mededeling pas in 1997 werd aangenomen zijn de erin vervatte beginselen gebaseerd op meerdere jaren ervaring van de Commissie. De Commissie beoordeelt de onderhavige zaak derhalve in het licht van deze mededeling.

In hoofdstuk II, punt 1 en 2a) van de mededeling gaat de Commissie in op twee beginselen die de nationale autoriteiten in acht moeten nemen om ervoor te zorgen dat bij de verkoop van grond en gebouwen geen staatssteun wordt verleend.

In het onderhavige geval hebben de Nederlandse autoriteiten niet aangetoond dat het eerste beginsel inzake een voldoende openbaar gemaakte, open en onvoorwaardelijke biedprocedure in acht is genomen.

Wat het tweede beginsel betreft had een taxatie door een onafhankelijke deskundige moeten zijn verricht vóór de verkooponderhandelingen om de marktwaarde vast te stellen. In dit geval werd een taxatierapport uitgebracht na de verkoop. Het dateert van 4 december 1998 en de berekening is gebaseerd op de prijzen van 1994 van andere grondverkoop door de desbetreffende gemeente en de prijzen van de grondverkoop door andere partijen. Het rapport komt tot de conclusie dat de marktprijs voor de aan Valmont verkochte grond 42,50 NLG per m² bedraagt, hetgeen inhoudt dat de transactie een voordeel van 375 000 NLG voor de koper inhoudt.

Volgens de Commissie valt dit voordeel onder het verbod van artikel 87, lid 1, omdat:

— het specifiek ten goede komt aan de kopende onderneming;

(4) www.valmont.com

(5) www.valmont.nl

- het voordeel met staatsmiddelen wordt bekostigd omdat de grond rechtstreeks door de lokale overheid is verkocht;
- verwacht kan worden dat het voordeel het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt omdat de producten van Valmont en van de moederonderneming Valmont Industries Inc. international worden verhandeld.

Het steunelement in de aanleg van de parkeerplaats

Over het algemeen is de Commissie van mening dat het aanleggen van een openbare parkeerplaats geen voordeel inhoudt een bepaalde onderneming, omdat de kosten van deze investeringen gewoonlijk uit lokale belastingen worden gefinancierd, waaraan de begunstigde ondernemingen en particulieren zelf bijdragen.

In dit geval heeft de Commissie echter niet kunnen vaststellen of de parkeerplaats een openbaar karakter heeft. Het feit dat de parkeerplaats zich op het bedrijfsterrein van Valmont bevindt doet hierover twijfels rijzen. De Commissie kan in dit stadium niet uitsluiten dat de parkeerplaats alleen door Valmont wordt gebruikt. Zij beschouwt de kosten voor de aanleg van een particuliere parkeerplaats als normale bedrijfskosten. Het feit dat de gemeente voor de parkeerplaats heeft betaald kan een specifieke begunstiging van de onderneming inhouden, welke op dezelfde wijze als hierboven beschreven onder de voorwaarden van artikel 87, lid 1, valt.

De Commissie vermoedt derhalve dat zowel de grondverkoop als de aanleg van de parkeerplaats staatssteun inhouden in de zin van artikel 87, lid 1.

Beoordeling van de verenigbaarheid van de steun

De Commissie moet de verenigbaarheid van de vermeende steun beoordelen in het licht van het EG-Verdrag. Zij is derhalve nagegaan of de uitzonderingen van artikel 87, leden 2 en 3 EG-Verdrag van toepassing zijn. De uitzonderingen van lid 2 van artikel 87 EG-Verdrag zouden als grondslag kunnen dienen om steun als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt te beschouwen. De vermeende steun betreft evenwel (a) geen steunmaatregelen van sociale aard aan individuele verbruikers, (b) geen steunmaatregelen tot herstel van de schade veroorzaakt door natuurrampen of andere buitengewone gebeurtenissen en (c) zij zijn niet noodzakelijk om de door de deling van Duitsland berokkende economische nadelen te compenseren. De uitzonderingen van artikel 87, lid 3, onder a), b) en d). EG-Verdrag die betrekking hebben op de bevordering van de economische ontwikkeling van streken waarin de levensstandaard abnormaal laag is of waar een ernstig gebrek aan werkgelegenheid heerst, op projecten van gemeenschappelijk Europees belang of op het bevorderen van de cultuur en de instandhouding van het culturele erfgoed, zijn evenmin van toepassing.

De Nederlandse autoriteiten hebben ook niet getracht de steun op de hierboven vermelde gronden te rechtvaardigen.

Wat het eerste gedeelte van de uitzondering van artikel 87, lid 3, onder c), EG-Verdrag betreft, namelijk steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid te vergemakkelijken, dit is niet van toepassing omdat de steun niet bedoeld was voor O & O, milieudoelstellingen of investeringen door het MKB. De Commissie baseerde haar beoordeling op grond van de overweging dat de voorgestelde steun bedoeld lijkt te zijn om de investering in de gemeente Maarheeze te waarborgen. De Commissie heeft derhalve deze steun onderzocht in het licht van de regionale richtsnoeren die gebaseerd zijn op het tweede gedeelte van de uitzondering van artikel 87, lid 3 onder c), namelijk steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde regionale economieën te vergemakkelijken. De gemeente Maarheeze maakte ten tijde van de grondverkoop evenwel geen deel uit van de regio's die in aanmerking kwamen voor regionale steun.

De Commissie betwijfelt derhalve of de uitzondering van artikel 87, lid 3, onder c), EG-Verdrag van toepassing is.

6. Conclusies

Gelet op de bovenstaande overwegingen verzoekt de Commissie de Nederlandse autoriteiten in het kader van de procedure van artikel 88, lid 2, EG-Verdrag binnen een maand vanaf de datum van ontvangst van dit schrijven hun opmerkingen te maken en alle dienstige inlichtingen te verstrekken voor de beoordeling van de steunmaatregel. De Commissie verzoekt met name om informatie over het al dan niet openbare karakter van de parkeerplaats. Zij verzoekt uw autoriteiten onverwijld een afschrift van deze brief aan de begunstigde van de steunmaatregel te doen toekomen.

De Commissie wijst de Nederlandse autoriteiten op de schorsende werking van artikel 88, lid 3, EG-Verdrag. Zij verwijst naar artikel 14 van Verordening (EG) nr. 659/1999, volgens hetwelk onrechtmatige steun van de begunstigde kan worden teruggevorderd.

Voorts deelt de Commissie de Nederlandse autoriteiten mee, dat zij de belanghebbenden door de bekendmaking van dit schrijven en van een samenvatting ervan in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* in kennis zal stellen. Tevens zal zij de belanghebbenden in de lidstaten van de EVA die partij zijn bij de EER-Overeenkomst door de bekendmaking van een mededeling in het EER-Supplement van het *Publicatieblad* in kennis stellen, alsmede de toezichthoudende autoriteit van de EVA door haar een afschrift van dit schrijven toe te zenden. Alle bovengenoemde belanghebbenden zullen worden verzocht hun opmerkingen te maken binnen een maand vanaf de datum van deze bekendmaking.»

Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ**Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση**

(2001/C 37/09)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 20.9.2000**Κράτος μέλος:** Βέλγιο [Περιοχές του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)**Αριθμός ενίσχυσης:** N 799/99**Τίτλος:** Χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων του Βελγίου (2000-2006)**Στόχος:** Περιφερειακή ανάπτυξη**Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης:**

Μεγάλες επιχειρήσεις: 10 %, 15 %, 17,5 % ή 20 % ΚΙΕ ανάλογα με την περιοχή

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις: ένταση περιφερειακών ενισχύσεων για μεγάλες επιχειρήσεις + 10 % ΑΙΕ

Διάρκεια: Ο χάρτης λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2006

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids**Στόχος:** Περιφερειακή ανάπτυξη**Νομική βάση:** Articles 1-4, 5 *ter*, 10-17, 36-40 et 43-48 de la loi du 30 décembre 1970 sur l'expansion économique, telle que modifiée par le décret du 25 juin 1992. Projet d'arrêté du gouvernement wallon portant exécution des articles 2, 12, 16 et 38 de la loi du 30 décembre 1970 sur l'expansion économique**Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης:**

Μεγάλες επιχειρήσεις: 10 %, 15 %, 17,5 % ή 20 % ΚΙΕ ανάλογα με την περιοχή

ΜΜΕ: Το ανώτατο όριο έντασης της περιφερειακής ενίσχυσης για μεγάλες επιχειρήσεις προσαυξημένο κατά 10 % ΑΙΕ

Διάρκεια: Το καθεστώς λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2006

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids**Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης:** 4.10.2000**Κράτος μέλος:** Ιρλανδία**Αριθμός ενίσχυσης:** N 172/2000**Τίτλος:** Καθεστώς αρχικών και επιχειρηματικών κεφαλαίων**Στόχος:** Ανάπτυξη της αγοράς αρχικών και επιχειρηματικών κεφαλαίων για ΜΜΕ στην Ιρλανδία**Νομική βάση:** Industrial Development Act, 1995, Section 6**Προϋπολογισμός:** 140 εκατ. ΙΕΡ (περίπου 178 εκατομμύρια ευρώ)**Διάρκεια:** 2000-2006

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids**Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης:** 18.10.2000**Κράτος μέλος:** Ισπανία (Μαδρίτη)**Αριθμός ενίσχυσης:** N 431/2000**Τίτλος:** Καθεστώς επενδυτικών ενισχύσεων στις ενισχυόμενες περιοχές της Κοινότητας της Μαδρίτης (Precoma)**Στόχος:** Περιφερειακή ανάπτυξη**Νομική βάση:** Orden reguladora de la Comunidad de Madrid**Προϋπολογισμός:** 25 000 εκατομμύρια ESP (± 150 εκατομμύρια ευρώ)**Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης:** Ανώτατο όριο 20 % ΚΙΕ, προσαυξημένο κατά 10 % ακαθάριστα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις**Διάρκεια:** Έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2005

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids**Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης:** 18.10.2000**Κράτος μέλος:** Βέλγιο (Περιοχές του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο γ) μόνο στη Βαλλονία)**Αριθμός ενίσχυσης:** N 226/2000**Τίτλος:** Καθεστώς περιφερειακών ενισχύσεων του Νόμου της 30.12.1970 για την οικονομική ανάπτυξη (Περιοχή της Βαλλονίας)**Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης:** 24.10.2000**Κράτος μέλος:** Ισπανία (Pays basque)**Αριθμός ενίσχυσης:** N 293/2000

Τίτλος: Παράταση του καθεστώτος περιφερειακών ενισχύσεων υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος

Στόχος: Προστασία του περιβάλλοντος

Νομική βάση: Proyecto de modificación del Decreto nº 15/1992, de 4 de febrero, por el que se establecen las normas básicas para la concesión de subvenciones a empresas en materia de medio ambiente

Προϋπολογισμός: 500 εκατομμύρια ESP (3 εκατομμύρια ευρώ)

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης:

Ενισχύσεις στις επενδύσεις: μεταξύ 7,5 % και 40 % ΑΙΕ ανάλογα με το αντικείμενο των ενισχύσεων

Ενισχύσεις στους περιβαλλοντικούς λογιστικούς ελέγχους: 20 % ΚΙΕ για τις μεγάλες επιχειρήσεις, 50 % ΑΙΕ για τις ΜΜΕ

Διάρκεια: 2001

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 31.10.2000

Κράτος μέλος: Πορτογαλία

Αριθμός ενίσχυσης: N 457/2000

Τίτλος: Σχέδια που κινητοποιούν την τεχνολογική ανάπτυξη

Στόχος: Τεχνολογική έρευνα και ανάπτυξη

Νομική βάση: Decreto-Lei

Προϋπολογισμός: 19,95 εκατομμύρια ευρώ

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: Μεταβλητή ανάλογα με τον τύπο των σχεδίων, των επιχειρήσεων και των περιοχών

Διάρκεια: Μέχρι το τέλος του 2006

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 13.11.2000

Κράτος μέλος: Γαλλία

Αριθμός ενίσχυσης: N 402/2000

Τίτλος: Guyana 2000-2006 — Κεφάλαια εγκατάστασης

Στόχος:

Περιφερειακή ανάπτυξη

Ενίσχυση στη δημιουργία θέσεων εργασίας συνδεδεμένες με μια επένδυση, με όριο 10 700 ευρώ για κάθε θέση εργασίας και:

— 28 % μικτά για τις ΜΜΕ

— 25 % μικτά για τις μεγάλες επιχειρήσεις

Προϋπολογισμός: 1,22 εκατομμύρια ευρώ (2000-2006)

Διάρκεια: Μέχρι το τέλος του 2006

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 13.11.2000

Κράτος μέλος: Γαλλία

Αριθμός ενίσχυσης: N 628/2000

Τίτλος:

Δέκα καθεστώτα ενισχύσεων στις μικρές και στις πολύ μικρές επιχειρήσεις της περιοχής Guyana

Μέρος α): Δημιουργία και εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων (βιομηχανία και παροχή υπηρεσιών στις επιχειρήσεις)

Μέρος β): Δημιουργία και εκσυγχρονισμός εμπορικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων

Μέρος γ): Περιφερειακή ενίσχυση για τη δημιουργία επιχειρήσεων

Μέρος δ): Χρηματοδότηση μικρών έργων (FAMP)

Μέρος ε): Περιφερειακή πρωτοδότηση του αγροτικού και δασικού τουρισμού

Μέρος στ): Περιφερειακή πρωτοδότηση ξενοδοχείων

Μέρος ζ): Περιφερειακή πρωτοδότηση για ενοικιαζόμενα διαμερίσματα

Μέρος η): Περιφερειακή πρωτοδότηση για ενοικιαζόμενα δωμάτια

Μέρος θ): Περιφερειακή πρωτοδότηση για αγορά μέσων μεταφοράς τουριστών

Μέρος ι): Περιφερειακή πρωτοδότηση για διαρρυθμίσεις και συμπληρωματικό εξοπλισμό

Στόχος: Περιφερειακή ανάπτυξη

Νομική βάση: Μέρος γ) και ι): Article L 1511, tirets 1 à 5, du code des collectivités territoriales

Προϋπολογισμός:

Μέρος α): 2,3 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2000-2006

Μέρος β): 1,9 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2000-2006

Μέρη γ) και δ): 1,3 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2000-2006

Μέρη από ε) έως ι): 3,1 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2000-2006

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης:

Μέρος α): Ανώτατο όριο επιδότησης 50 000 FRF (7 622 ευρώ)

Μέρος β): Ανώτατο όριο επιδότησης 60 000 FRF (9 147 ευρώ)

Μέρος γ): Ανώτατο όριο επιδότησης 40 000 FRF (6 098 ευρώ)

Μέρος δ): Ανώτατο όριο επιδότησης 150 000 FRF (22 867 ευρώ), για τη δημιουργία τουλάχιστον μιας μόνιμης θέσης εργασίας αορίστου χρόνου και πλήρους απασχόλησης

Μέρος ε): Ανώτατο όριο επιδότησης 300 000 FRF (45 735 ευρώ), για τη δημιουργία τουλάχιστον δύο μόνιμων θέσεων εργασίας αορίστου χρόνου και πλήρους απασχόλησης

Μέρος στ): Ανώτατο όριο επιδότησης 50 000 FRF (7 622 ευρώ), ανά δωμάτιο, για τη δημιουργία τουλάχιστον δύο μόνιμων θέσεων εργασίας αορίστου χρόνου και πλήρους απασχόλησης

Μέρος ζ): Ανώτατο όριο επιδότησης 60 000 FRF (9 147 ευρώ), ανά νοικιαζόμενο διαμέρισμα

Μέρος η): Ανώτατο όριο επιδότησης 18 000 FRF (2 744 ευρώ) ανά νοικιαζόμενο δωμάτιο

Μέρος θ): Ανώτατο όριο επιδότησης 80 000 FRF (12 196 ευρώ) ανά μικρό λεωφορείο, 20 000 FRF (3 050 ευρώ) ανά πύργα, και 200 000 FRF (30 490 ευρώ) για τα άλλα σκάφη

Μέρος ι): Ανώτατο όριο επιδότησης 30 000 FRF (4 574 ευρώ)

Διάρκεια: Μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2006

Άλλες πληροφορίες: Για τα μέρη α), β), ε), στ), ζ), η), δ) και ι) η ενίσχυση είναι συσσωρεύσιμη με το φορολογικό πλεονέκτημα της φοροαπαλλαγής («Νόμος Ροης»)

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 15.11.2000

Κράτος μέλος: Γερμανία

Αριθμός ενίσχυσης: N 156/2000

Τίτλος: Ναυσιπλοΐα και θαλάσσια τεχνολογία για τον 21ο αιώνα

Στόχος: Προώθηση ερευνητικών σχεδίων στον τομέα της ναυσιπλοΐας και της θαλάσσιας τεχνολογίας με στόχο τη δημιουργία της επιστημονικής και τεχνικής βάσης για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών στη θαλάσσια βιομηχανία

Νομική βάση: Jährliche Haushaltsgesetze

Προϋπολογισμός: 86,5 εκατομμύρια EUR (173 εκατομμύρια DEM) συνολικά για πέντε χρόνια. Μέσος ετήσιος προϋπολογισμός: 17,5 εκατομμύρια EUR (35 εκατομμύρια DEM) (16 εκατομμύρια EUR το 2000, 16,5 εκατομμύρια EUR το 2001, 17 εκατομμύρια EUR το 2002, 18 εκατομμύρια EUR το 2003 και 19 εκατομμύρια EUR το 2004), συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για δημόσια ερευνητικά ιδρύματα)

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης:

Για βασική έρευνα: 100 % κατ' ανώτατο όριο, για βιομηχανική έρευνα: 50 % κατ' ανώτατο όριο, για προανταγωνιστική ανάπτυξη: 25 % κατ' ανώτατο όριο, για μελέτες σκοπιμότητας: 75 %/50 % κατ' ανώτατο όριο

Επί πλέον 10 % μονάδες για σχέδια που πραγματοποιούνται σε ενισχυόμενες περιοχές σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)

Επί πλέον 10 % μονάδες για ΜΜΕ

Επί πλέον 10 % μονάδες σύμφωνα με το σημείο 5.10.4. του πλαισίου E & A.

Συνολικά, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων και της σόρευσης, όχι περισσότερο του 75 % για βιομηχανική έρευνα και 50 % για προανταγωνιστική ανάπτυξη

Διάρκεια: Πέντε χρόνια, από την 1.1.2000

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 15.11.2000

Κράτος μέλος: Ισπανία (Ανδαλουσία)

Αριθμός ενίσχυσης: N 538/2000

Τίτλος: Καθεστώς περιφερειακών ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος

Στόχος: Προστασία του περιβάλλοντος

Νομική βάση: Proyecto de Decreto por el que se establece el marco regulador de las ayudas concedidas por la Junta de Andalucía afectadas por las Directrices comunitarias sobre ayudas estatales en favor del medio ambiente

Προϋπολογισμός: 40 411 755 000 ESP (242 879 539,14 EUR)

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης:

Επενδύσεις: 40 % ΑΙΕ, προσαυξημένο κατά 10 % ακαθάριστα σε περίπτωση ΜΜΕ και επί πλέον 10 % ακαθάριστα σε περίπτωση ενισχύσεων υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Άλλες ενισχύσεις αποκλειστικά για ΜΜΕ: 50 % ΑΙΕ

Διάρκεια: 2000-2006

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 22.11.2000

Κράτος μέλος: Γερμανία

Αριθμός ενίσχυσης: N 555/2000

Τίτλος: Προσωρινές φορολογικές απαλλαγές για ορισμένους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής συνδυασμένου κύκλου στο πλαίσιο της συνέχισης της φορολογικής οικολογικής αναμόρφωσης στη Γερμανία

Στόχος: Προώθηση των επενδύσεων σε ορισμένες εγκαταστάσεις σταθμών ηλεκτροπαραγωγής συνδυασμένου κύκλου, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ώστε να υπάρξουν περιβαλλοντικά οφέλη

Νομική βάση: Gesetz zur Änderung des Mineralölsteuergesetzes

Προϋπολογισμός: Τα φορολογικά έσοδα του παρελθόντος δεν μπορούν να υπολογιστούν

Διάρκεια: Πέντε χρόνια από την έναρξη λειτουργίας κάθε εγκατάστασης και το αργότερο μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2004

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 27.11.2000

Κράτος μέλος: Γαλλία

Αριθμός ενίσχυσης: N 317/2000

Τίτλος: Ρεύνιόν 2000-2006 — Προϊόντα σχετικά με τον τομέα της τουριστικής ψυχαγωγίας

Στόχος: Περιφερειακή ανάπτυξη και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: 60 % ακαθάριστα των επενδύσεων, εντός του ορίου των 8,8 εκατομμύρια EUR

Διάρκεια: Μέχρι το τέλος του 2006

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids

Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης

(Υπόθεση COMP/M.2277 — Degussa-Hüls/SKW Trostberg/Laporte)

(2001/C 37/10)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Στις 26 Ιανουαρίου 2001, η Επιτροπή έλαβε κοινοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/97 ⁽²⁾, με την οποία οι γερμανικές επιχειρήσεις Degussa-Hüls AG και SKW Trostberg AG, που ελέγχονται από την E.ON AG, αποκτούν, με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ανωτέρω κανονισμού έλεγχο του επιχειρήσεως Laporte plc, Ηνωμένο Βασίλειο, με δημόσια προσφορά που ανακοινώθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2000.
2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:
  - Degussa-Hüls: χημικά προϊόντα ειδικών και άλλων χρήσεων,
  - SKW Trostberg: χημικά προϊόντα ειδικών και άλλων χρήσεων, και διαδικασίες,
  - E.ON: επιχείρηση κοινής ωφελείας για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, χημικά προϊόντα, τηλεπικοινωνίες, πετρέλαιο, συσκευασίες, αλουμίνιο, εμπόριο,
  - Laporte: χημικά προϊόντα ειδικών και άλλων χρήσεων.
3. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση θα μπορούσε να εμπέσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού.
4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιοδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την αναφορά COMP/M.2277 — Degussa-Hüls/SKW Trostberg/Laporte. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθ. (32-2) 296 43 01 ή 296 72 44] ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού,
Διεύθυνση Β — Task Force Συγκεντρώσεων,
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70,
B-1000 Βρυξέλλες.

⁽¹⁾ ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 257 της 21.9.1990, σ. 13.

⁽²⁾ ΕΕ L 180 της 9.7.1997, σ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 40 της 13.2.1998, σ. 17.

Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.2294 — Etex Group/Glynwed Pipe Systems)
(2001/C 37/11)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Στις 26 Ιανουαρίου 2001, η Επιτροπή έλαβε κοινοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/97 ⁽²⁾, με την οποία η επιχείρηση Etex Group, που ανήκει στον όμιλο Etex και ελέγχεται από την Fineter αποκτά, με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ανωτέρω κανονισμού, έλεγχο του τμήματος Glynwed Internationa plc Pipe Systems της επιχείρησης Glynwed International plc με αγορά μετοχών.

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

— Etex Group: κατασκευή, εμπορία και διανομή υλικών στέγης, πλαστικών προϊόντων (κυρίως, συστήματα σωληνώσεων και εξαρτήματά τους), χωρισμάτων, προϊόντων δαπέδων και τοιχοποιίας, και άλλων δομικών υλικών,

— Glynwed Pipe Systems: κατασκευή, εμπορία και διανομή συστημάτων σωληνώσεων και των εξαρτημάτων τους.

3. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση θα μπορούσε να εμπέσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιοσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την αναφορά COMP/M.2294 — Etex Group/Glynwed Pipe Systems. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθ. (32-2) 296 43 01 ή 296 72 44] ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού,
Διεύθυνση Β — Task Force Συγκεντρώσεων,
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70,
B-1000 Βρυξέλλες.

⁽¹⁾ ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 257 της 21.9.1990, σ. 13.

⁽²⁾ ΕΕ L 180 της 9.7.1997, σ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 40 της 13.2.1998, σ. 17.

Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.2280 — BASF/Bertschi/Hoyer/VTGL/JV)

Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία

(2001/C 37/12)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Στις 25 Ιανουαρίου 2001, η Επιτροπή έλαβε κοινοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/97 ⁽²⁾, με την οποία οι γερμανικές επιχειρήσεις BASF Aktiengesellschaft, Hoyer GmbH και VTG-Lehnkering AG και η ελβετική επιχείρηση Bertschi AG αποκτούν, με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ανωτέρω κανονισμού κοινό έλεγχο της νέας γερμανικής επιχείρησης rail4chem Eisenbahnverkehrsgesellschaft mbH («rail4chem»).

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

- BASF Aktiengesellschaft: φυσικό αέριο, πετρέλαιο, χημικά και φαρμακευτικά προϊόντα,
- Bertschi AG: υπηρεσίες αποστολής εμπορευμάτων,
- Hoyer GmbH: υλικοτεχνική υποστήριξη και υπηρεσίες αποστολής εμπορευμάτων,
- VTG-Lehnkering AG: κυρίως υπηρεσίες υλικοτεχνικής υποστήριξης,
- rail4chem: σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων.

3. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση θα μπορούσε να εμπέσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής ⁽³⁾ σχετικά με μια απλοποιημένη διαδικασία αντιμετώπισης ορισμένων συγκεντρώσεων βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 σημειώνεται ότι η παρούσα υπόθεση είναι υποψήφια για να αντιμετωπιστεί βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στην ανακοίνωση.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιεσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την αναφορά COMP/M.2280 — BASF/Bertschi/Hoyer/VTGL/JV. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθ. (32-2) 296 43 01 ή 296 72 44] ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού,
Διεύθυνση Β — Task Force Συγκεντρώσεων,
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70,
B-1000 Βρυξέλλες.

⁽¹⁾ ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 257 της 21.9.1990, σ. 13.

⁽²⁾ ΕΕ L 180 της 9.7.1997, σ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 40 της 13.2.1998, σ. 17.

⁽³⁾ ΕΕ C 217 της 29.7.2000, σ. 32.

Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.2324 — Sanmina Corporation/AB Segerström & Svensson)

Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία

(2001/C 37/13)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Στις 26 Ιανουαρίου 2001, η Επιτροπή έλαβε κοινοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/97 ⁽²⁾, με την οποία η επιχείρηση Sanmina Corporation, («Sanmina»), ΗΠΑ, αποκτά, με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ανωτέρω κανονισμού έλεγχο του συνόλου της επιχείρησης AB Segerström & Svensson («Segerström & Svensson»), Σουηδία, με δημόσια προσφορά που ανακοινώθηκε στις 26 Ιανουαρίου 2001.

2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:

— Sanmina: παροχή υπηρεσιών κατασκευής ηλεκτρονικών προϊόντων σε ΚΑΕ (κατασκευαστές αρχικού εξοπλισμού) στους βιομηχανικούς κλάδους της επικοινωνίας, των βιομηχανικών και ιατρικών συστημάτων οργάνων, και των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Ειδικότερα, πλακέτες τυπωμένου κυκλώματος, δοκιμές και συναρμολόγηση ολοκληρωμένων συστημάτων,

— Segerström & Svensson: κυρίως, κατασκευή περιβλημάτων για τις βιομηχανίες τηλεπικοινωνιών, διαβίβασης δεδομένων και την αυτοκινητοβιομηχανία.

3. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση θα μπορούσε να εμπέσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής ⁽³⁾ σχετικά με μια απλοποιημένη διαδικασία αντιμετώπισης ορισμένων συγκεντρώσεων βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 σημειώνεται ότι η παρούσα υπόθεση είναι υποψήφια για να αντιμετωπιστεί βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στην ανακοίνωση.

4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιοσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την αναφορά COMP/M.2324 — Sanmina Corporation/AB Segerström & Svensson. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθ. (32-2) 296 43 01 ή 296 72 44] ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού,
Διεύθυνση Β — Task Force Συγκεντρώσεων,
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70,
B-1000 Βρυξέλλες.

⁽¹⁾ ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 257 της 21.9.1990, σ. 13.

⁽²⁾ ΕΕ L 180 της 9.7.1997, σ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 40 της 13.2.1998, σ. 17.

⁽³⁾ ΕΕ C 217 της 29.7.2000, σ. 32.

III

(Πληροφορίες)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Στήριξη κέντρων αποκατάστασης για θύματα βασανιστηρίων

(2001/C 37/14)

1. Αριθμός δημοσίευσης

SCR-E/111916/C/G.

2. Πρόγραμμα και πηγή χρηματοδότησης

Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου

Στήριξη κέντρων αποκατάστασης για θύματα βασανιστηρίων

Κονδύλια του

προϋπολογισμού: B5-813 (κέντρα εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης),
B7-701 (κέντρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης).

3. Φύση των δραστηριοτήτων, γεωγραφική περιοχή και διάρκεια του έργου

α) Η ευρωπαϊκή αυτή πρωτοβουλία συγκεντρώνει τα κονδύλια του προϋπολογισμού που αφορούν την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της δημοκρατίας και την πρόληψη των συγκρούσεων σε χώρες εκτός ΕΕ. Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, μια οργάνωση μπορεί να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης μόνο για δραστηριότητες που στηρίζουν την αποκατάσταση των ατόμων που υπήρξαν θύματα βασανιστηρίων, ή των οικογενειών τους, τουτέστιν, των ατόμων που υπέστησαν πράξεις βίας που προκαλούν μεγάλο πόνο ή μαρτύριο, ή άλλες μορφές σοβαρής, σκόπιμης, ωμής και απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, όταν:

i) το άτομο που εμπλέκεται ή συναινεί σε τέτοιες πράξεις είναι δημόσιος λειτουργός, ή άτομο που ενεργεί υπό επίσημη ιδιότητα, ή

ii) οι πράξεις αυτές πραγματοποιούνται από μια ομάδα για πολιτικούς λόγους.

β) Γεωγραφική περιοχή: κράτη μέλη της ΕΕ, και όλες οι δικαιούχοι χώρες του προγράμματος.

γ) Μέγιστη διάρκεια του έργου: 36 μήνες.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε τον «οδηγό υποβολής αιτήσεων» που αναφέρεται στο σημείο 12.

4. Συνολικό διαθέσιμο ποσό για την παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων

12 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα 6 εκατομμύρια ευρώ θα διατεθούν για κέντρα εντός της ΕΕ και τα υπόλοιπα 6 εκατομμύρια ευρώ για κέντρα εκτός της ΕΕ.

5. Ανώτατα και ελάχιστα ποσά των μη επιστρεπτέων ενισχύσεων

α) Ελάχιστη μη επιστρεπτέα ενίσχυση για ένα έργο:

300 000 ευρώ για κέντρα εντός ΕΕ

200 000 ευρώ για κέντρα εκτός ΕΕ.

β) Ανώτατη μη επιστρεπτέα ενίσχυση για ένα έργο: δεν υπάρχει ανώτατο ποσό.

γ) Ανώτατο ποσοστό του κόστους του έργου που χρηματοδοτείται από την Κοινότητα:

60 % για κέντρα εντός ΕΕ

80 % για κέντρα εκτός ΕΕ.

6. Μέγιστος αριθμός των προβλεπόμενων μη επιστρεπτέων ενισχύσεων

Δεν προβλέπεται μέγιστος αριθμός μη επιστρεπτέων ενισχύσεων.

7. Επιλεξιμότητα: ποιοί μπορούν να υποβάλουν προτάσεις

Οι αιτούντες δεν πρέπει να έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα (με εξαίρεση ορισμένους οργανισμούς μέσω μαζικής ενημέρωσης), δεν πρέπει να είναι κυβερνητικές οργανώσεις ή επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα ή αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης, και η έδρα τους πρέπει να ευρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εντός δικαιούχου χώρας. Κατ' εξαίρεση, τα κεντρικά γραφεία δύνανται να ευρισκονται σε άλλη τρίτη χώρα.

8. Προσωρινή ημερομηνία κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της διαδικασίας ανάθεσης

Ιούλιος 2001.

9. Κριτήρια ανάθεσης

Βλέπε τμήμα 2.3 του οδηγού υποβολής αιτήσεων που αναφέρεται στο σημείο 12.

10. Μορφή της αίτησης και λεπτομέρειες σχετικά με την υποβολή

Οι αιτούντες πρέπει να χρησιμοποιούν το τυποποιημένο έντυπο αίτησης το οποίο επισυνάπτεται στον οδηγό υποβολής αιτήσεων που αναφέρεται στο σημείο 12, και να τηρούν αυστηρά τη μορφή και τις οδηγίες συμπλήρωσής του. Για κάθε αίτηση, πρέπει να υποβάλλονται από τον αιτούντα ένα πρωτότυπο υπογεγραμμένο και πέντε αντίγραφα.

11. Προθεσμία υποβολής των αιτήσεων**Δευτέρα, 2 Απριλίου 2001, ώρα 16.00.**

Οι αιτήσεις που θα παραληφθούν από την αναθέτουσα αρχή μετά την εν λόγω προθεσμία δεν θα ληφθούν υπόψη.

12. Λεπτομερείς πληροφορίες

Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων περιέχονται στον οδηγό υποβολής αιτήσεων ο οποίος δημοσιεύεται μαζί με την παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων στην ιστοσελίδα της κοινής υπηρεσίας εξωτερικών σχέσεων (SCR) στο Διαδίκτυο:

http://europa.eu.int/comm/scr/tender/index_en.htm

Τυχόν ερωτήσεις σχετικά με την παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων πρέπει να αποστέλλονται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (μαζί με τον αριθμό δημοσίευσης της παρούσας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων που αναφέρεται στο σημείο 1) στην ακόλουθη διεύθυνση:

Claudine.Delvoye@cec.eu.int

Καλούνται όλοι οι υποψήφιοι να συμβουλευούνται τακτικά την προαναφερθείσα ιστοσελίδα του Διαδικτύου πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, δεδομένου ότι η Επιτροπή δημοσιεύει τις συχνότερα εμφανιζόμενες ερωτήσεις και τις απαντήσεις τους.